

Grosuplje (centrala)

SP 908

KLASJE

2003

352(497.4 Ivančna Gorica)

120030148, 1

COBISI: 0

KNJIŽNICA GROSUPLJE

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 1

letnik 9

januar 2003

LaMaSRAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Ljubljanska cesta 24 a, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, GSM1: 041/661-972
FAX: 01/7869-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...

Programi za podjetja in sam.podjetnike,...

... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>e-mail: lamas@lamas.si

Josip Jurčič, ki je bil tudi časnikar in urednik Slovenskega naroda, je leta 1872 prav tako o Presernu med drugim zapisal: "Jutri bode slovenski narod od vseh krajev, kjer se naš mili jezik govori, praznoval praznik enega največjih svojih budnikov, Franca Preserna. Vredno je, da prizna Slovenstvo moza, čigar genij je naš narod vzdignil iz potrta in samoobupavanja, kateri nam je lice osvetil pred nami samimi seboj, in čigar slava bode od dneva do dneva rastla in slavo našega naroda množila..."

O (NE)KULTURI DODATNIH DEJAVNOSTI

Ker smo ravno sredi praznika kulture, ne bo odveč beseda o tako imenovanih dodatnih dejavnostih. Te so postale, poleg osnovnih programov, že skoraj obvezen del vseh mogočih ustanov in celo merilo njihove uspešnosti. Recimo, da je to vse lepo in prav; težimo h kulturi, medsebojnemu srečevanju, znanju in drugim prelepim ciljem, ki osmislijo človekovo življenje. Vendarle ne morem mimo dejstva, da prav te dodatne dejavnosti včasih krépo posegajo v že tako razcefran družinski ritem. Nemalokrat se namreč zgodi, da se družina zbere okoli petih, šestih popoldan in, namesto da bi vsaj spodobno sedla h kosilu, mrzlično išče praznje obleke, se že sredi hodnika dogovarja, kdo bo odpeljal "froca", kdo bo šel ponj in kdo sploh naj bi spet šel na "tisto prireditev". Zadeva se še zaplete, če je dodatnih dejavnosti v enem popoldnevu več ali če se taki dnevi v tednu kar nizajo drug na drugega. Poleg tega je lahko že pravi organizacijski podvig, če je ena dodatna dejavnost v Ljubljani, druga v Stični in tretja v Ivančni Gorici. Seveda se znajdemo. Dodatne dejavnosti marljivo beležimo v svoje planerje. Zatorej v Ljubljano na plesni tečaj hčerko zapelje očka, sine gre sam do nastopa v Stični, na proslavi v Ivančni Gorici pa se pokaže mamica. O količini naše kulturnosti, prizadevanj potemtakem ni dvoma in do tu se lahko vsaj delamo, da je vse lepo in prav. Če komu ob vsem tem res uspe zadržati še kvaliteto kulturnih medsebojnih odnosov, ko pride "zmahan" domov ali ko lačen sedi na nekem tečaju - sploh vse pohvale vredno. Če pa vse skupaj prinaša v samo bistvo človeka in naših odnosov nemir in slabo voljo, smo pa zagotovo izgubili najmanj - občutek za zdravo mero. Mogoče tako izgubljam tudi kulturo samo. (KM)

Med letošnjimi nagrajenci gospodarske zbornice Slovenije je tudi direktor podjetja Pekarna Grosuplje Štefan Plankar. Štefan

Plankar se je rodil v Šentvidu pri Stični, torej je naš rojak. Zato bomo v naslednji številki Klasja objavili razgovor z njim.

Sneg, sneg, sneg ...

Snega je tokrat padlo, kot že dolgo ne. Čeprav smo bili, kot so rekli, pripravljeni na to, nas je vseeno presenetil. Podirala so se drevesa, trgala se je električna napeljava, tovornjaki so zapirali ceste, plugi niso dohitevali zapadlega snega. Po odročnih vaseh so bili edina učinkovita rešitev traktorji. Sedaj, ko so se razmere že nekoliko umirile, bo predvsem mladim sneg le v veselje.

JAVNI POZIV K VLOŽITVI NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 2002

Zavezanci za dohodnino morajo vložiti napovedi za odmero dohodnine za leto 2002 najkasneje do 31. marca 2003 na predpisanem obrazcu.

Napoved so dolžni vložiti vsi zavezanci, razen:

- zavezancev, katerih (bruto) dohodki ne presegajo 11% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2002;
- učencev in študentov, katerih (bruto) prejemki iz naslova plačila začasno delo ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji, ne presegajo 51% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2002;
- zavezancev, katerih edini vir dohodka je pokojnina, če med letom 2002 v skladu z zakonom niso plačevali akontacije dohodnine in med letom niso uveljavljali olajšav za vzdrževane družinske člane.

Napoved vložijo:

- zavezanci za dohodnino s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji (režidenti) pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi;
- zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi, če niso vpisani, pa pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Pojasnilo:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 2003 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti in zavezanci za davek od dobička iz kapitala od prodaje vrstnostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu, ki so dolžni napoved za navedena davka vložiti do 28. februarja 2003 za preteklo leto. Zavezanci, ki sami obračunajo davek iz dejavnosti, vložijo obračun tega davka do 31.3. 2003.

V napovedi za odmero dohodnine morajo zavezanci za dohodnino, ki so po končani zapuščinski razpravi v letu 2002 postali lastniki denacionaliziranega premičnega ali nepremičnega premoženja, napovedati dohodke od oddajanja tega premoženja v najem za vse obdobje, ko je v njihovem imenu kot zavezanec za davek od navedenih dohodkov nastopal skrbnik za posebne primere.

Zavezanci, ki so oddali v letu 2002 fizičnim osebam v najem premično ali nepremično premoženje, morajo vložiti napoved za odmero davka od dohodkov iz premoženja najkasneje do 15. januarja 2003 za preteklo leto pri davčnem uradu, kjer so vpisani v davčni register, če niso vpisani, pa pri davčnem uradu, kjer je vpisan izplačevalec dohodkov.

Zavezanec za dohodnino se kaznuje za prekršek, če nepravčasno vloži napoved za odmero dohodnine, če je ne vloži ali vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ali v njej izkaže neresnične podatke.

MINISTRSTVO ZA FINANCE
Davčna uprava Republike Slovenije

292. Odredba o določitvi obrazca za prijavo urnika obratovalnega časa prodajaln

Na podlagi šestega odstavka 17.a člena zakona o trgovini (Uradni list RS, št. 18/93, 36/00-ZPDZC, 62/01-odl.US in 96/02) izdaja ministrica za gospodarstvo

ODREDBO

O določitvi obrazca za prijavo urnika obratovalnega časa prodajaln

1. člen

Ta odredba določa vsebino in obliko obrazca, na katerem trgovec prijavi določeni urnik obratovalnega časa prodajalne pri pristojni upravni enoti.

2. člen

Obrazec iz prejšnjega člena je kot priloga sestavni del te odredbe.

3. člen

Ta odredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 322-1/2002-40
Ljubljana, dne 20. 1. 2003

Ministrica za gospodarstvo
Dr. Tea Petrin

DRAMA V OBČINSKI SEJNI SOBI ali "POLITIKA JE ŽIVLJENJE IN ŽIVLJENJE JE POLITIKA"

Tudi danes še vedno velja želja "Mir ljudem na Zemlji", ki so jo izrekli skavti in taborniki iz Grosuplje, ko so na drugo sejo občinskega sveta 20.12.2002 prinesli luč iz Betlehema. Vendar pa se je praznično vzdušje že zaključilo in naj vam samo na kratko predstavim dogajanje s prednovoletne seje.

Začela se je s sprejemom razširjenega dnevnega reda, nadaljevala pa s pripombami na nenatančen in nedosleden zapisnik s konstitutivne seje in s prve seje občinskega sveta. Po komentarjih in replikah so se svetniki soglasno odločili, da sprejmejo oba zapisnika s predlaganimi popravki.

Druga točka dnevnega reda je bilo imenovanje Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja - KVIAZ. Glede na to, da je to izredno pomembna petčlanska komisija, ki ima veliko vlogo v delovanju in predvsem odločanju v občinskem svetu, smo pričakovali kar pestro vzdušje. Predlogi strank za člane KVIAZ-a so bili naslednji: ZLSD - Magdalena Urbančič, SDS - Dušan Strnad in Stanislav Okorn, N.Si - Andrej Sekirnik, SLS - Milena Vrhovec in LDS - Marija Koščak ter

Sonja Maravič. Sonja Maravič je predlagala, da se pri sestavi KVIAZ-a upošteva natančni volilni rezultat glede na število dobljenih glasov. Potemtakem naj bi SDS imela 2 člana + predsedstvo, LDS 2 člana ter SLS 1 predstavnik. Vendar je LDS vztrajala pri dveh članih v KVIAZ-u. Glede na odločitev župana, da je glasovanje potrebno, ker je to "stvar politike", je sledilo glasovanje po abecednem redu priimkov predlaganih kandidatov.

In politika se je začela...

Po glasovanju so bili za člane KVIAZ-a izvoljeni: Dušan Strnad (SDS), Stanislav Okorn (SDS), Andrej Sekirnik (N.Si),

Sonja Maravič (LDS) in Milena Vrhovec (SLS). Sonja Maravič je takoj po razglasitvi rezultatov dala ustno in pisno izjavo, da odstopa z mesta članice KVIAZ-a, kasneje pa je dala tudi izjavo za javnost, v kateri je obrazložila vzroke za svoje dejanje. Tako je Občina Ivančna Gorica dobila petčlanski KVIAZ, katerega predsednik je Dušan Strnad, z enim članom v odstopu.

Kasneje je Dušan Strnad predstavil informacijo v zvezi s spremembami in dopolnitvami Zakona o graditvi objektov, s katerim so cestninske postaje vključene k pomožnim infrastrukturnim objektom, kar pomeni, da za njih ne bo več treba pridobiti lokacijske informacije in gradbenega dovoljenja. Ker se sedaj za izgradnjo cestninske postaje ne potrebuje več lokacijska informacija, ni potrebno, da so cestninske postaje predvidene v izvedbenih prostorskih aktih, h katerim mora dati soglasje občina. S temi spremembami zakona je DARS dobil možnost, da postavlja cestninske postaje brez soglasja občine.

In kaj bo sedaj storil občinski svet Občine Ivančna Gorica?

Natalija Pavlin

IZJAVA ZA JAVNOST

Svetniška skupina LDS je razočarana nad izidom glasovanja pri oblikovanju najpomembnejšega delovnega telesa v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica - komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja.

Žal moramo ugotoviti, da njegova sestava ne odraža volje volilcev, ki so LDS-u zaupali več kot 28% vseh glasov.

Glede na to, da so v to komisijo izvoljeni dva svetnika SDS-a, svetnik NSI-ja in svetnica SLS-ja, je mogoče sklepati, da je že izoblikovana neformalna koalicija, ki zagotavlja zgolj to, da sprememb, ki so se jih nadejali volilci, tudi v tem mandatu, s takšnim načinom glasovanja in s to koali-

cijo ni mogoče pričakovati. Ta koalicija, ki občino vodi osem let, je že imela priložnost pokazati rezultate svojega dela. Žal nam je, ker s svojimi idejami nismo mogli spremeniti miselnosti v občinskem svetu. To pa ne pomeni, da ne bomo naredili vsega, da bi realizirali program, ki ga je podprlo tako veliko občanov in občanov.

Oblikovanje najpomembnejšega delovnega telesa v občinskem svetu ne odraža pravega razmerja volilnih rezultatov, saj sta stranki, ki nista dobili niti polovice toliko glasov kot LDS, zastopani z enakim številom članov, kot so nam jih bili pripravljeni odstopiti. Za tako razmerje moči se volilke in volil-

ci niso odločili.

Taka neformalna koalicija s tem dejanjem prevzema polno odgovornost za vodenje in razvoj občine v naslednjih štirih letih. Nastala situacija od nas zahteva še večjo angažiranost pri delu, obenem pa zaskrbljenost nad nadaljnjimi potezami koalicije.

Svoje delovanje v občinskem svetu vidimo predvsem z dajanjem pisnih predlogov in pobud v obliki svetniških vprašanj in nadzorom nad razpolaganjem in smotno porabo proračunskih sredstev.

Vodja svetniške skupine LDS
Sonja Maravič

SVETNIKI ODGOVARJAJO

CESTNINSKA POSTAJA IVANČNA GORICA oz. VIŠNJA GORA

Postavitev cestninske postaje v Ivančni Gorici oz. Višnji Gori postaja čedalje bolj pereč problem vseh občanov in občank. Na uredništvu Klasja nas je zanimalo, kaj o tej problematiki mislijo občinske svetnice in svetniki, zato smo jim zastavili naslednji vprašanji:

1. "Kaj si mislite o cestninski postaji v Ivančni Gorici oz. Višnji Gori?" ter
2. "Kaj nameravate narediti v zvezi s postavitvijo cestninske postaje naj omenjenih lokacijah?"

Svetniki so odgovarjali, Klasje pa se še vedno sprašuje...

SDS

DUŠAN STRNAD, za svetniško skupino SDS

"V Odloku o letnem planu razvoja in vzdrževanja avtocest za leto 2003, ki ga je vladajoča večina v državnem zboru sprejela na zadnji seji leta 2002, je zapisano, da bodo v letu 2003 zgrajene tri dodatne cestninske postaje, med njimi pa je navedena tudi cestninska postaja v Ivančni Gorici. Torej država in DARS nameravata začeti z graditvijo cestninske postaje v Ivančni Gorici že v letu 2003.

Poslanska skupina SDS v DZ je na predlog občinskega odbora SDS iz Ivančne Gorice ostro nastopila proti nameravani izgradnji cestninske postaje v Ivančni Gorici in zahtevala, da država občanom Ivančne Gorice najprej zgradi ustrezno vzporedno cesto, po kateri bo moč priti v Grosuplje in Ljubljano brez plačevanja cestnine. Tako cesto je namreč Ivančna Gorica že imela, vendar je bila preurejena v del avtoceste. Žal naš predlog ni bil sprejet. Temu je treba dodati tudi to, da občine Ivančna Gorica ni in tudi ne bo nihče vprašal za soglasje k izgradnji cestninske postaje. Ob sprejemanju Zakona o graditvi objektov je bil na predlog LDS sprejet amandma, s katerim so bile cestninske postaje vključene k pomožnim infrastrukturnim objektom. To pomeni, da so se pogoji za gradnjo cestninskih postaj izenačili s tistimi, ki so potrebni za gradnjo npr. drvarnic, vrtnih ut ali čebelnjakov in za njih ne bo več treba pridobiti lokacijske informacije. Ker torej ni potrebna lokacijska informacija, ni treba, da so cestninske postaje predvidene v izvedbenih prostorskih aktih, h katerim da soglasje občina. S sprejetjem tega amandmaja je DARS dobil možnost, da bo postavil cestninske postaje, ne da bo bilo o tem treba vprašati občino za soglasje. Žal je glasovalni stroj vladajoče koalicije amandma kljub temu sprejel in tako pripravil teren tudi za graditev cestninske postaje v Ivančni Gorici. Svetniška skupina SDS v občinskem svetu bo podprla in tudi sodelovala v vseh aktivnostih, ki bodo preprečile oz. odložile izgradnjo cestninske postaje v Ivančni Gorici. Najprej bomo občinskemu svetu predlagali, naj

sproži postopek pred Ustavnim sodiščem, s katerim bi razveljavili sprejeti Odlok državnega zbora. Menimo namreč, da moramo občani Ivančne Gorice imeti možnost izbire, ali bomo plačali cestnino ali pa se bomo v Grosuplje in Ljubljano peljali brezplačno po urejeni vzporedni magistralni cesti. Le tako bomo enakopravni z drugimi državljani Republike Slovenije."

FRANČIŠEK GRABLJEVEC, SDS

"Vlada, ki zastopa vse državljane in državljanke Slovenije, se mora obnašati do vseh enako. Če bomo imeli občani primerno vzporedno regionalno cesto za varen osebni promet, se ne bomo pritoževali in tudi ne bomo nasprotovali odločitvam Vlade. Pri gradnji je DARS avtomatsko odvzel staro regionalno cesto Ivančna Gorica - Grosuplje. Nasprotujem trditvam DARS-a, da ni zakona ali predpisa, da se državljani in državljanke vozijo brezplačno po državnih cestah. Pri registraciji cestne takse smo vsi enaki, pri cesti pa smo izločeni občani in občanke občine Ivančna Gorica. Izgleda, da se bomo ob morebitnem vstopu v EU občani naše občine še vedno vozili po regionalni - makadamski cesti. Naša stranka, SDS, si je vedno in si bo še naprej prizadevala z vsemi pravnimi sredstvi doseči, da na relaciji Ivančna Gorica - Grosuplje ne bo cestninske postaje, dokler ne bodo izpolnjeni pogoji, kakršne smo zahtevali."

JOŽE ADLER, SDS

"Mislim, da postavitev cestninske postaje ni upravičena do tedaj, dokler občani ne bodo mogli priti do Grosuplja in naprej v Ljubljano po vzporedni cesti brez plačila cestnine. Kajti nova avtocesta nam je vzela staro cesto, rezervirano za motorna vozila. Postavitev cestninske postaje v Ivančni Gorici predstavlja le še večji promet skozi kraj in naprej skozi naselja Hudo in Višnja Gora, kar predstavlja še večjo nevarnost za prometne nesreče. Toda pritiski za postavitve cestninske postaje so od države, ki rabi denar za vzdrževanje in nove gradnje, zelo veliki. Zato skuša država z novimi zakoni postavljati take objekte brez soglasja lokalnih skupnosti. Bojim se, da lokalna skupnost po pravni poti ne bo mogla odločati o tem, ali cestninska postaja bo ali ne. Kakor koli bo občinski svet odločal o tem, bom vedno proti postavitvi s prej navedenimi argumenti."

LDS

SVETNIŠKA SKUPINA LDS (Sonja Maravič, Zdravko Skubic, Nataša Lukman, Miro Volkar, Marina Koščak in Jože Rus)

"Da cestninska postaja v Ivančni Gorici bo, je župan Jernej Lampret svetnice in svetnike prvič seznanil na 24. seji Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica 19.4.2002. Do tedaj je, kljub nenehnim vprašanjem na to temo, predvsem svetniške skupine LDS, zagotavljal, da cestninske postaje v Ivančni Gorici zagotovo ne bo, kar je dokazljivo iz zapisnikov sej Občinskega sveta. Odločitev v stari, takrat še skupni občini Grosuplje, v soglasju s takratno direkcijsko ceste in takratnim IS R Slovenije je bila, da cestninske postaje ne bo med Ljubljano in Ivančno Gorico, temveč da bo vzhodno od nje - na Biču. Tudi v Uredbi o lokacijskem načrtu za odsek AC Ivančna Gorica - Bič iz leta 1996 cestninska postaja v Ivančni Gorici ni predvidena, temveč je locirana na Podpetku. Kako so lahko župan in občinska uprava, brez vednosti Občinskega sveta, nenadoma popustili in dopustili izgradnjo cestninske postaje v zameno za izgradnjo krožiča pri Severju in 18 milijonov tolarjev financiranja DARSa pri izgradnji pločnikov v Ivančni Gorici?"

Kakšna pisma je Občina Ivančna Gorica poslala DARS-u, v katerih jih prosijo, naj vendarle nekaj ukrepajo, da se promet skozi Ivančno Gorico zmanjša? Kdo je podpisal ta pisma, v čigavem imenu in po čigavih naročilih so bila napisana? (DELO, torek, 21.1.2003 - članek Bojana Rajška SPORNE CESTNINSKE POSTAJE).

Od župana in občinske uprave bomo terjali odgovor in obrazložitev razlogov za takšno ravnanje. Z vsemi sredstvi bomo poskušali preprečiti izgradnjo cestninske postaje v Ivančni Gorici, če je to, zaradi nerazumljivih in nam neznanih potez župana in občinske uprave, sploh še mogoče preprečiti. Ne samo ureditev krožnega prometa ob priključku na AC v Ivančni Gorici, od države bomo zahtevali celotno ureditev vzporednih cest proti Grosuplju in naprej proti Ljubljani, rekonstrukcijo popolnoma uničene regionalne ceste Ivančna Gorica - Bič in Ivančna Gorica - Žužemberk. Obe cesti sta se namreč največ uničili ob gradnji AC, zaradi prevoza materiala s težkimi tovornjaki. Našim občanom je treba omogočiti brezplačno pot v UPRAVNO SREDIŠČE, ki je za

nas še vedno v Grosuplju (UE, sodišče, sodnik za prekrške, Center za socialno delo, Urad za delo itd.). Prejšnja oblast je torej sodelovala in znala prisluhniti potrebam našega človeka, sedanja oblast v Ivančni Gorici pa je zaradi nam neznanih vzrokov popustila in tako dodatno obremenila vsakega občana, ki je dnevno vezan na prevoz proti Grosuplju in Ljubljani, za skoraj celega tisočaka dnevno. Iz vsega povedanega sledi, da je svetniška skupina

LDS PROTI UVEDBI CESTNINSKE POSTAJE V IVANČNI GORICI."

SLS

SVETNIŠKA SKUPINA SLS (Jože Golf, Jože Perko, Milena Vrhovec)

"Cestninske postaje v Ivančni Gorici ne more biti, ker je bilo tako obljubljeno in zapisano pred pridobitvijo enotnega gradbenega dovoljenja AC Višnja Gora - Bič. Cestninsko postajo v občini Ivančna Gorica pa že imamo. Prav tako nimamo vzporedne ceste, s katero bi bil našim občanom omogočen dnevni prevoz na delovna mesta v Grosuplje oz. Ljubljano. Zoper postavitve cestninske postaje v Ivančni Gorici se bomo skupaj z občino in občani zoperstavili z vsemi razpoložljivimi sredstvi."

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

ANDREJ SEKIRNIK, NOVA SLOVENIJA

"V svetniški skupini Nove Slovenije bomo ostro nastopili proti nameravani izgradnji cestninske postaje v Ivančni Gorici, vse dokler država ne zgradi ustrezne vzporedne ceste, po kateri bo moč priti v Grosuplje in Ljubljano brez plačevanja cestnine. Gre za pravico, ki smo jo z izgradnjo avtoceste izgubili. To je še en dokaz, da državi ni mar za pravice malih ljudi. Žalostno je, da se mora "demokracija" v 21. stoletju zatekati k metodam "kmečkih uporov", da bi dokazala svoj prav. Največja žalost pa je ta, da ti država sedaj pobere več kot 50% prihodkov, za razliko od "fevdalcev", ki so pobirali desetino. Ko pa ti država vzame še cesto in ti želi postaviti cestninsko postajo, rečeš DOVOLJ! V Novi Sloveniji bomo izkoristili vsa pravna sredstva, da preprečimo gradnjo cestninske postaje. Če se bo to kljub vsemu zgodilo, bomo občane in občanke občine Ivančna Gorica pozvali k državljanski neposlušnosti. Kaj pa to pomeni? Ne bom izgubljal besed, saj poznate tisto: Le vkup, le vkup uboga gmajna..."

MAGDALENA URBANČIČ, ZLS

1. "Menim, da je bil projekt avtoceste že v samem začetku nekoliko nerodno zastavljen, ker smo edini v državi s postavitvijo avtoceste izgubili svojo prejšnjo povezavo z Ljubljano. Mogoče bi bila tudi drugačno postavitvijo cestnih izvozov situacija drugačna. Vsekakor pa nas postavitve omenjene cestninske postaje postavlja v neenakoverden položaj z drugimi prebivalci v Sloveniji, kajti prisiljeni smo se voziti po makadamski cesti proti Ljubljani, če nečemo plačati cestnine."

2. "V zakonskih aktih je zapisano, da DARS lahko postavi cestninsko postajo na območju naše občine in zato smo se na zadnji seji tudi dogovarjali o možnostih, ki nam preostanejo. Vsekakor bom podprla vse sklepe občine, ki bodo pripomogli k ustavitvi gradnje ali katerikoli ustreznější rešitvi."

NOVA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

NDS

NIKOLAJ ERJAVEC

"Samo pravi ljudje ob pravem času in na pravem mestu. Vaši vprašanji sta razumljivi, žal pa nerazumno postavljene. Od seje do seje sem se od samega začetka del na trasi Višnja Gora - Bič zavzemal, da mora stara cesta "bratstva in enotnosti" ostati naša, Evropa pa naj ima novo, žal pa za moje izhodišče ni bilo posluha. Že leta 1995 je občinski svet imenoval poseben organ, ki naj bi usklajal interese krajanov in države, in je sestavil 92 NAŠIH zahtev, ki so poniknile v neznano - nikoli niso bile uresničene. Organ je bil sestavljen iz strokovno najboljše usposobljenih občanov iz naše občine! Pripeljani smo v časovno stisko, crknjenega konja bo težko oživiti. Klasje je 8 let permanentno sedelo na sejah, lastne presoje o problematiki pa bralcem ni nikoli ponudilo - žal.... Zakaj se ne vpraša poslanca, ki zastopa naše kraje v parlamentu? Vlada in DARS sta imela očitno prave ljudi o pravem času na pravem mestu, sicer pa že pregovorno drži, da ljudstvo dobi samo tisto, kar si zasluži!"

Klasje pa se sprašuje: Katera so vsa ta razpoložljiva sredstva, s katerimi boste dosegli, da se v Občini Ivančna Gorica ne bo zgradila cestninska postaja? Pritožbe? Tožbe? Demonstracije? Sicer je pa res, da ljudstvo dobi, kar si izbori...

Pripravila in uredila Natalija Pavlin

N.Si

Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

ŽIVETI OD SVOJEGA DELA?

K pisanju me je spodbudil pogovor, ki sem ga pred kratkim imel z enim od slovenskih direktorjev. Ker je šlo za poslovni pogovor, v katerem sem nastopal kot uslužbenec Mladinske knjige, on pa kot potencialni dobavitelj, je pogovor nanesele tudi na vprašanje "nagrade". Glasilo pa se je dobesedno takole: "No, sedaj mi pa povejte, koliko želite vi od tega posla." Vprašanja seveda nisem pričakoval, zato sem "naivno" vprašal: "A mislite na to, koliko hočem jaz osebno od tega posla?" Sledilo je pojasnilo: "Da, vi osebno. Kakšna smučarija bi se vam prilegla, ali ne?" Presenečen nad vprašanjem sem takoj odgovoril: "Mene zanima samo vaša najugodnejša ponudba in nič več." Presenečenje se je sedaj preselilo k

njemu. "Dajte no, saj vendar tako dela ves svet. Premislite," je sledilo njegovo pojasnilo. "Mislim, da je moj odgovor dovolj jase in da sva pri tem končala. Vašo najboljšo ponudbo pričakujem v ponedeljek," je bil moj odločen odgovor. Izmenjala sva si še nekaj vljudnostnih fraz in se razšla.

V avtomobilu na poti v pisarno sem "zavrtel film" nazaj. Predstavljajte si gospoda pri šestdesetih, ki je z veliko truda in trdim delom iz nič ustvaril priznano slovensko podjetje in mene sprašuje, koliko bi rad jaz imel od tega posla. Vem, da se mora vsak dan boriti za svoj kruh in nahraniti ne samo svoja, temveč tudi usta svojih zaposlenih. Kapo dol takšnemu podjetniku. Pa vendar, vsaj tako on pravi, mora plačevati še "usluge"

tistih, ki bi radi živeli od dela drugih. V mojem primeru je imel srečo in mu v ceno ni bilo treba všteti še moje "provizije".

Moralna načela in etika mi narekujejo, da je treba živeti od svojega lastnega dela, ne pa od dela drugih. Želim si, da bi bilo čim več takšnih ljudi in da bi pokazali, da je ob vsem tem možno še preživeti. Naj vas spremljata sreča in navdih.

Prijazen pozdrav,

Andrej Sekirnik
svetnik in predsednik OO N.Si
Ivančna Gorica
email: ivancna-gorica@nsi.si
GSM: 040/728-176

OD FUŠARJA DO OBRTRNIKA

KONEC LETA 2002 POTEKEL ROK ZA PODPIS IZJAVE O VARNOSTI ZA SAMOZAPO- SLENE IN KMETE

Z 31.12.2002 je potekel rok za izdelavo ocene tveganja in podpisa izjave o varnosti in zdravju pri delu za tiste s.p., ki so edini zaposleni in za kmete.

Za tiste, ki tega še niste opravili, si navodila in vzorec ocene tveganja in izjave ogledate v novembrski številki revije Obrtnik, ali pokličete g. Marjan Ravnika, telefon 5830 573. Kmetje pa boste prejeli navodila (informativni sestanek, seminar) na vaši svetovalni službi.

ZA NOV ZAČETEK

Novoletno veselje in morda za nekaj časa pozabljeni problemi raznih vrst so že preteklost. Za prijetnejši uvod v najdaljši mesec, pa tudi zaradi odsotnosti vaših vprašanj, bi pričujočo rubriko popestrila z nekaj mislimi iz "slavnega" Blefsikona malega podjetništva, avtorja Johna Wintersona Richardsa. Ni rečeno, da se iz navedenega ne bi dalo iztržiti kaj uporabnega.

Družinsko podjetje

Značilnosti: tako podjetje je videti že zdavnaj ustanovljeno in daje velik poudarek na tradicijo. Lastniki opravljajo osnovne naloge, kakor sta pisanje pisem in knjigovodstvo, v nenavadnem, že kar učinkovitem slogu, ki kakor da govori: takole je delal dedek, torej je dobro tudi za nas.

Za vse skrbijo do nadrobnosti, včevši kakovost strokovnega dela in finance. Na fakturah so tudi obširni popisi opravljenega dela, vsote pa niso nikdar zaokrožene, marveč imajo na koncu nekaj čudnih talarjev in stotinov - ne 100.000, marveč 99.987,63. Značilno za družinsko podjetje je, da ne pripada prav nobenemu razredu.

Prednosti takega podjetja so, da ustvari čudežno ozračje zanesljivosti; daje sijajno opravičilo za varčno ravnanje. Družinsko podjetje, tudi najpremožnejše, od nekdanj pazi na vsak novčič, svoj in svojih strank. Tako podjetje bo ugajalo ustvarjalnemu bleferju, ki si z užitkom izmišlja svoje "nove tradicionalne" postopke.

Pomanjkljivosti pri vsem pa so, da ga je težavno opravljati, če posluje v okvir popolnoma sodobne organizirane družbe.

Stara šola

Značilnosti stare šole je socialna varnost, to je nobenih skrbi zaradi položaja, ugleda in (navidezno) denarja. Ljudi stare šole prav nič ne prevzame, sami pa tudi ne želijo delati vtisa, vseskozi pa je prisotna brezmadežna olika; ne le vljudnost, temveč pristna pozornost do drugih.

Prednosti so, da je na take ljudi težko narediti vtis in da se jim kažejo boljši kot so v resnici, da bi ga vendarle naredili.

Seveda pa, če je ponaredek slab, se to zlahka opazi. Kdor bi se rad uspešno reševal iz zadreg, bo moral vaditi in se uriti (idealno bi bilo nekaj let na klasični gimnaziji, potem na kakšni bolj reakcionarni fakulteti in potem na zunanem ministrstvu).

Napeljevalec poslov

Značilnosti zanj so, da govori v žargonu, ne po slovensko. Pri izumljanju letih blefer ne bo imel nikakršnih težav. Poleg ameriške latovščine je priporočljivo uporabljati nenavadne besedne skovanke: le malo ljudi bo pogumno priznalo svojo nevednost in vprašalo, kaj pomenijo.

Na vse pretege se trudi, da bi bil videti zelo zaposlen (trud do te mere, da si v rokovnik vpisuje izmišljene zmenke, že dogovorjene sestanke, pa ovira s telefoniranjem, zavrača vsak predložen datum in uro ter predlaga popolnoma nemogoče termine).

Obseden je z drago, opremo, posebej s sodobno tehnologijo. Vse naštetu je prava malenkost za bleferje s kupčkom denarja. Tudi ni treba, da si mlad, pretirano ambiciozen ali da si strokovnjak.

Čeprav v resnici vse skupaj ne pripelje nikamor; pripadniki te vrste se še niso povsem ovedeli, kako zelo jih drugi zaničujejo.

Ekscentrik

Pri nekaterih strokah je tako, da ljudje ob pogledu na pravega ekscentrika domnevajo, kako mora biti resnično dober, da se tako vede, pa kljub temu še ni izgubil strank.

Vendar, če jo hoče srečno odnesti, moraš biti resnično prismuknjen: če si samo rahlo čuden, bodo ljudje mislili, da nisi pri pravi in te bodo ogibali. Da bi bil sprejemljiv, moraš stalno biti nemogoč - boljše, da si "pravi karakter" kakor navaden kreten.

Važno pa je vseskozi igrati sproščenost in kazati popolno samozavest ter poznati ustrezen strokovni jezik. Nič hudega, če boste tu in tam videti stiskaški. Ne pozabite, da so številni milijonarji ravnodušni ob velikih zneskih, vendar so se pripravljani spričati za nekaj talarjev. Mogoče je to tisto, zaradi česar tudi so milijonarji.

NEKAJ NOVOSTI PRI OTROŠKEM DODATKU

Želimo vas opozoriti na nekatere novosti na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01), in sicer:

I. NOVA PRAVICA, KI JO LAHKO UVELJAVLJATE OD 1. 1. 2003

Na podlagi 121. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01) se od 1. januarja 2003 lahko uveljavlja pravica do izjemne višine otroškega dodatka za predšolske otroke, ki niso vključeni v predšolsko vzgojo, ki jo urejajo predpisi o vrtcih.

Drugi odstavek 66. člena tega zakona določa: če predšolski otrok ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrtce, se posamezni znesek otroškega dodatka za tega otroka iz 65. člena poveča za 20%. Za predšolskega otroka se v skladu z Zakonom o vrtcih (Uradni list RS, št. 12/96 in 44/00) šteje otrok od enega leta do vstopa v šolo (15. člen tega zakona).

V Pravilniku o postopku za uveljavljanje pravic do družinskih prejemkov (v nadaljevanju Pravilnik), ki je v pripravi, bo določeno, da se za predšolskega otroka, ki ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrtce, upošteva 20 % povečanje najvišjega zneska otroškega dodatka za posameznega otroka, ki je upravičen do otroškega dodatka, v skladu z uvrstitvijo družine v dohodkovni razred, ter da za čas, ko mati, oče ali druga oseba prejema za istega otroka nadomestilo za nego in varstvo otroka, za čas koriščenja dobroimetja ali prenesenega dopusta, vlagatelj nima pravice do izjemne višine otroškega dodatka za predšolskega otroka, ki ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrtce.

II. ODDAJA VLOG ZA NOVO ODMERO

Ker po starem zakonu prihaja rok za oddajo vlog za uveljavitev otroškega dodatka, prosimo vse upravičence do otroškega dodatka, da še pred oddajo vloge pogledajo, do katerega v mesecu jim odločba

velja, in da oddajo vlogo o uveljavitvi otroškega dodatka šele v tistem mesecu, v katerem jim odločba iz leta 2002 poteče.

Če vam odločba velja do 30. 4. 2003, z oddajo ne hitite, ker se predvidevajo novi obrazci.

Oddajate lahko do 30. 4. 2003, da ne pride do prekinitve nakazil otroških dodatkov.

1.1.2003 je začel veljati nov Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01), v katerem piše, da se otroški dodatek dodeli za eno leto. Tudi v primerih, ko upravičenci do otroškega dodatka centru za socialno delo sporočijo kakršnokoli spremembo, ki je nastala med letom, se jim od nastanka spremembe otroški dodatek zopet dodeli za eno leto.

Za morebitne informacije lahko pokličete na telefonsko številko (01) 781 80 52 (Nina Rakar).

Za Center za socialno delo Grosuplje

Nina Rakar

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSULJE vabi k sodelovanju zdrave, pridne in mlajše sodelavce za:

1. voznike tovornih - smetarskih vozil in
2. zbiranje, odvažanje in ravnanje s komunalnimi odpadki oziroma opravljanje raznih gradbenih del

Pogoji:

pod tč. 1: končana IV. stopnja strokovne izobrazbe - zaželeno avtomehanična smer in delovne izkušnje,

pod tč. 2: ravnanje z odpadki in izvajanje gradbenih del, spada med težka fizična dela ob vseh vremenskih razmerah, zato morajo biti kandidati mlajši, zdravi in v dobri fizični kondiciji.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 1 leta s polnim delovnim časom, z možnostjo podaljšanja pogodbe.

Vabimo vas, da pošljete svoje prošnje s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev v 8 dneh na naslov: Javno komunalno podjetje Grosuplje, Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje.

DOBRA KMETIJSKA PRAKSA PRI GNOJENJU

V skladu z načeli dobre kmetijske prakse je treba gnojiti tako, da so hranila v čim večji možni meri izkoriščena za rast in razvoj rastlin. Takšno gnojenje zmanjšuje izpiranje ali odplakovanje hranil v vodne površine. Posebej za dušična gnojila velja, da je v naših vremenskih razmerah, ko imamo na splošno veliko padavin, nevarnost izpiranja dušika tudi med rastno dobo zelo velika. Zato je treba gnojenje z dušikom tem bolj prilagajati konkretnim potrebam posameznih posevkov in porazdeliti odmerke dušika na več obrokov med rastno dobo. Gnojenje z dušikom po žetvi, jeseni ali zgodaj pozimi na zemljiščih v prahi ni dopustno.

Za ugotavljanje založenosti tal s fosforjem, kalijem in drugimi elementi je priporočljiva analiza vzorcev tal vsakih pet let, kar nam služi za kontrolo rodovitnosti tal in gnojenja. Odmerjanje dušika je težavnejše, zato se odločamo na podlagi izkustvenih norm - rezultatov poljskih gnojilnih poskusov ali pa z meritvami dušika v tleh ali rastlinah.

Ob gnojenju je treba upoštevati tudi predpise s področja varovanja voda.

- Gnojila se v tla vnašajo takrat, ko so jih le-ta sposobna sprejeti.
- Pri gnojenju kmetijskih zemljišč ob vodnih telesih je treba upoštevati relief in teksturo tal. Na poplavno ogroženih zemljiščih se sme

gnojiti šele po končanem obdobju, ko je tam mogoče pričakovati poplave.

- Naprave za vnašanje gnojil morajo zagotavljati prave odmerke in njihovo porazdelitev ter čim manjše izgube pri vnosu.

Gnojila je treba uporabljati v skladu s potrebami rastlin po hranilih. Pri ugotavljanju teh potreb se upošteva:

- pričakovana količina in kakovost pridelka,
- razpoložljive količine hranil v tleh,
- vsebnost apna ali reakcija tal (pH vrednost) in količina humusa v tleh,
- pridelovalne razmere, ki vplivajo na dostopnost hranil, zlasti kmetijska kultura, prejšnji posevek, obdelava tal in namakanje.

Uredba o vnosu nevarnih snovi v zemljo prepoveduje vnos rastlinskih hranil v tla pri gnojenju z gnojilom ali gnojilno kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje od 15.11. do 15.2. Prepoved je utemeljena s tem, da v tem času vegetacija miruje in ni nobene potrebe po gnojenju.

Skladiščenje

živinskih gnojil

Živinska gnojila se smejo skladiščiti le v ustreznih zbiralnikih, kot so lagune, gnojišča ali gnojnične jame.

S pravilnim skladiščenjem, zorenjem in porabo iztrebkov domačih živali se pretežni del rastlinskih hranil vključuje v obtok hranil na kmetiji. Neurejena gnojišča ter prepustnost gnojničnih jam in zbiralnikov za gnojevko predstavljajo izgubo rastlinskih hranil in veliko nevarnost za pronicanje v podtalnico. Pri določanju velikosti skladiščnega prostora moramo upoštevati najmanj 4- mesečno dobo skladiščenja, priporočilo za novogradnje in adaptacije pa je 6 mesecev.

Letni gnojilni načrt

Za dober gnojilni načrt je treba najprej oceniti skupno količino živinskih gnojil na podlagi načrtovane velikosti črede, glede na način reje in odgnojevanje. S pomočjo tabel se določi vsebnost rastlinskih hranil v njih. V drugem delu je treba za celotno posestvo in posebej za vsako parcelo predvideti uporabo živinskih gnojil, in sicer čas, dinamiko in količino uporabe glede na načrtovani obseg pridelave, kolobar in založenost tal z rastlinskimi hranili. Na tej podlagi pa je mogoče izračunati tudi potrebne količine mineralnih gnojil.

Darja Janežič, kmet.ing.

O B V E S T I L A

kmetijske svetovalne službe

Do 31. marca 2003 lahko na Carinski upravi v Ljubljani vložite zahtevek za polovično vračilo trošarine za goriva in maziva za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Obvezne priloge so:

- lastninski list (dobite na davčni upravi)
- oštevilčeni računi
- izjave o zakupu (če jih imate)
- podpisano pooblastilo vseh polnoletnih članov gospodinjstva, če je več upravičencev

Na en ha njive ali travnika pripada 150 l D-2
Na en ha gozda 60 l D-2
Na en ha trajnega nasada pa 420 l D-2

Izpolnjene obrazce pošljite v 2 izvodih na naslov:

Carinski urad Ljubljana
Oddelek za trošarine
Šmartinska 152 A
1000 LJUBLJANA

Tridnevni tečaj pravilne uporabe fitofarmaceutskih sredstev bo 17., 18. in 19. marca 2003. Vsi, ki ste se že prijavili, boste natančnejše obvestilo o času in kraju izvedbe tečaja dobili po pošti.

Prijave še sprejemamo.

Za vse aktivne kmečke zavarovance ponovno organiziramo predavanje iz varstva pri delu in požarnega varstva s preizkusom znanja (konec februarja). Vsi, ki ste zavarovani iz kmetijstva, pa se tega izobraževanja še niste udeležili, se prijavite pri kmetijski svetovalni službi. Za omenjene kmetovalce je izpit iz varstva pri delu obvezen.

Darka Zupanc Puš

Kmetijstvo - Slovenija in Evropska unija

Zaključena pogajanja - "cilji doseženi v celoti"

V petek, 13. decembra, so se na vrhu EU v Kopenhavnu zaključila petletna pogajanja o vstopu Republike Slovenije v EU. Tako je bil narejen še eden od odločilnih korakov na poti naše vključitve v združeno Evropo, kar je bil strateški cilj Slovenije že v času, ko je bila še del nekdanje skupne države.

Pogajalska skupina zatrjuje, da so na področju kmetijstva cilji doseženi v celoti. Med vsemi kandidatkami omogočajo prav Sloveniji daleč najvišjo raven doplačevanja neposrednih plačil kmetom iz lastnega proračuna, višine kvot in referenčnih količin pa niso v niti enem primeru pod ravni trenutne proizvodnje. Prav tako bodo imeli samo kmetje iz Slovenije že leta 2007, torej takoj ob začetku nove finančne perspektive, dostop do neposrednih plačil v povsem enaki višini kot njihovi kolegi v državah EU in bodo tako v tem elementu skupne kmetijske politike v celoti izenačeni z njimi.

Najbolj črnogleda napovedi so govorile o propadu 3.000 kmetij...

... vendar pa naj bi bil doseženi sveženj rešitev za razvoj podeželja za

Slovenijo vsestransko ugoden, saj je razvojno zanimiv in finančno zelo obsežen - v obdobju 2004 do 2006 v skupni vrednosti približno 250 milijonov evrov.

Seveda pa na finančno podporo ni treba čakati do leta 2004, saj je EU v paketu predpristopne pomoči državam kandidatkam za področje kmetijstva razvila program SAPARD, ki je v Sloveniji stekel januarja 2002 z letno vrednostjo 6,4 milijonov evrov.

Vstop v EU pa bo prinesel tudi druge oblike subvencioniranja, npr. pogonskih goriv, kar je v Evropi že praksa.

Kmetijstvo v Evropski uniji deležno najvišje finančne podpore

Povsod po Evropi so kmetje zelo občutljiva skupina prebivalstva. Predvsem zato, ker so povsem odvisni od prodaje pridelkov, kar pomeni, da je lahko njihovo preživetje ogroženo, če je slaba letina ali če nenadoma padejo cene na trgu. Tudi zato je kmetijstvu v EU namenjena posebna skrb. Letno namenijo tej gospodarski panogi skoraj polovico celotnega proračuna (45%). Agrarna območja dobivajo denar v

obliki subvencij, ki so marsikje že pripomogle k izboljšanju življenjskih možnosti kmetov, cene na trgu kmetijskih pridelkov so se ustale, proizvodnja in pridelava hrane na kmetijah pa se postopno modernizira.

Skupna kmetijska politika EU temelji na treh načelih:

- proizvodi iz vseh držav članic se na skupnem trgu pojavljajo pod enakimi pogoji, enotne pa so tudi cene;
- kmetijski pridelki z območja EU imajo prednost pred pridelki iz ostalega sveta;
- med državami članicami vlada finančna solidarnost.

Delež kmečkega prebivalstva v članicah EU

Avstrija	0,7%
Velika Britanija	1,1%
Luksemburg	2,5%
Belgija	2,6%
Nemčija	2,7%
Švedska	3,2%
Nizozemska	4%
Danska	5%
Francija	5%
Italija	7%

Španija	8%
Finska	8,6%
Grčija	19,8%

Slovenija ima približno 5% kmečkega prebivalstva.

Kmetje v Sloveniji - na boljše ali na slabše?

Slovenija je že leta 2000 začela uveljavljati posamezne sklope SKP (skupne kmetijske politike). Administrativno določanje cen so zamenjale tržne ureditve, ki imajo vgrajene sisteme intervencij na trgu. Slovenski kmetijsko-živilski trgi imajo glede na trgovinske sporazume z EU in državami Cefte vsako leto manj možnosti za državno zaščito (kvote, carinske dajatve), zato je potreba po večji konkurenčnosti kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije vse večja.

Nižje cene so odlične za potrošnika, ne pa za kmeta...

Zato so rešitve, s katerimi naj bi kmetijstvo in živilsko-predelovalna industrija preživela tudi na skupnem evropskem trgu, racionalizacija proizvodnje (zmanjšanje stroškov), povezovanje in iskanje tržnih niš, kar pomeni preselitev v kmetijsko panogo, v kateri je malo ponudbe, na drugi strani pa veliko povpraševanja. K večji donosnosti lahko prispevajo povečevanje kmetij, števila živali in okolju prijaznejših tehnologij (oboje izdatno finančno podpirajo evropski

programi subvencioniranja) ter uvažanje dopolnilnih dejavnosti in selitev v okviru regionalnega razvoja na podeželje.

Tako se najbolj črnogleda napovedi ne bi uresničile.

Prihodnjič: Kako do višjih sredstev iz razpisov in izkušnje avstrijske Koroške.

Za dodatne informacije lahko pokličete **Evrofon na 080-2002** ali jim pišete na elektronski naslov evrofon@gov.si

Tadej Mihelič

MALI OGLAS

IŠČETE VARUŠKO
ZA VAŠEGA
MALČKA? VARUŠKA
Z IZKUŠNJAMI Z
DELOM V VRTCU
VAM PRISKOČI NA
POMOČ. POKLIČITE
NA 031 734 266 (Petra).

ORGANIZACIJA SINDIKATA KMETOV V OBČINAH GROSUPLJE, IVANČNA GORICA IN DOBREPOLJE

Spomladi 2002 smo se na sestanku strojnega krožka dogovorili, da je treba organizirati sindikat kmetov tudi na našem področju. Zato smo predlagali iniciativni odbor za organiziranje sindikata v naslednji sestavi:

Alojz Potočnik, Grosuplje - predsednik
Štefan Nose, Videm Dobrepolje - član
Jože Čož, Ivančna Gorica - član

Člani iniciativnega odbora smo menili, da je pozimi nekoliko več časa za take aktivnosti, zato bomo organizirali občni zbor in izvolili organe za vodenje, če bo interes med nami dovolj močan.

Ustanovni občni zbor bo v SOBOTO, 15. FEBRUARJA

2003, v Družbenem domu Grosuplje, Taborska cesta 3, s pričetkom ob 17. uri.

Tako se bomo aktivno vključili v dogajanje v naši državi na področju kmetijske politike in bomo lahko organizirano posredovali tudi naša mnenja in stališča do najvišjih političnih vrhov. Morda se bo naš glas slišal dlje in bomo tudi sami močneje vplivali na področje, ki nas najbolj zadeva in so mnogi posamezniki in cele družine življenjsko odvisne od tega, kako se bodo v bodoče tržili kmetijski proizvodi in kako se bo vodila politika, ki ureja življenje na podeželju.

Vse tri naše občine namreč ležijo v območju, ki ima pogoje za kmetijske dejavnosti in lahko

ohrani krajino lepo tudi našim potomcem, ob razumni rabi naravnih danosti.

Morebitne predloge in pripombe ali pripravljenost za delo v upravnih organih posredujte čimprej članom iniciativnega odbora:

Alojzu Potočniku - tel.: 041 221 903

Štefanu Nosetu - tel.: 031 619 850

Jožetu Čožu - tel.: 041 806 435

Tako bomo na občni zbor prišli z izdelanimi stališči in predlogi ter se aktivno vključili v delo.

Iniciativni odbor

OBVESTILO DPŽ IVANČNA GORICA

Predavanje:

Vabimo vas na predavanje dr. Radoševića, vodja zdravstvene ambulate zdravilišča Dolenjske Toplice. Predaval bo o **OSTEOPOROZI**, in sicer v petek, 14.02.03, v prostorih sejne sobe na KZ, ob 16. uri.

Tečaj:

Šivilski tečaj: 40- urni, ob petkih popoldne in sobotah dopoldne, začetek predvidoma sredi februarja, okvirna cena: 15.000 tolarjev. Natančnejša obvestila vsem prijavljenim (do 12.2.03) - info. na tel.: 7869310.

OBVESTILO KMETOVALCEM

Obveščamo vse kmetovalce, ki sodelujejo z zadrugo in imajo odločbo za uveljavljanje pravic do pavšalnega nadomestila, da jo morajo čim prej dostaviti na upravo zadrugo.

Prav tako obveščamo vse koristnike pavšalnega nadomestila, da morajo čim prej poslati na Davčno upravo Ljubljana obračun za pavšalno nadomestilo, ker so sicer zagrožene visoke kazni.

KZ Stična

HIMALAJSKA ODPRAVA NA NEOSVOJENI PEAK 41

Himalaja - že sama beseda zveni tako čarobno in vabljivo, da ne more ostati ravnodušen nihče, ki mu gore kaj pomenijo. Himalaja je svet, kjer se stikajo najvišji vrhovi na svetu in nebo. Tam se prepletajo kraljestva budističnih bogov in sanje nas alpinistov.

Na začetku letošnjega leta sem na treningu na plezalni steni srečal Urbana Goloba. "Stari, a bi šel z nami v Himalajo? Na internetu sem našel en riš šesttisočak, ki je še vedno neosvojen," mi je ves v ognju hitel razlagati. Možgane so mi v hipu preletele slike Nepala, živahnega Katmanduja in seveda čarobnih gora, ki sem jih lahko občudoval že pred dvema letoma. Urbanu sem takoj zagotovil, da sem zraven in priprave so se lahko začele.

Urban Golob je bil nekakšen idejni vodja, organizacijsko vodstvo je prevzel Matic Jošt, ostalo članstvo v odpravi pa smo zasedli: Boštjan Jezovšek, Aleš Kovač, Uroš Samec in jaz. Čakalo nas je naporno obdobje iskanja sponzorjev, organizacijskih ter psiho-fizičnih priprav. Na koncu se je nekako srečno izšlo in naša pot se je obrnila na vzhod.

Devetnajstega septembra zvečer smo prispeli v Katmandu, ki je glavno mesto Nepala. Zaradi napadov maoističnih upornikov v zadnjih dneh je v mestu vladala policijska ura. Toda naslednje jutro je na ulicah spet teklo normalno življenje. Ulični prodajalci, rikše, avtomobili, kolesarji, potepuški psi, vse je bilo pomešano v značilni azijski klobčič, ki je na svoj način tako zelo privlačen.

V treh dneh smo uredili vse birokratske obveznosti, na nepalskem ministrstvu za turizem pustili kar lep

kupček denarja in se z manjšim avionom odpeljali v Luklo. To je manjše naselje z zanimivo pristajalno stezo, ki je speljana v hrib, saj je bilo ravnega terena ob gradnji premalo. Tu smo se zadržali en dan, saj smo morali nakupiti hrano in si priskrbeti nosače, ki so nam pomagali nesti vso opremo do baznega tabora. Vsak od nosačev nosi trideset kilogramov opreme; alpinistične odprave jim predstavljajo pomemben del zaslužka, s katerim lahko svojim otrokom omogočijo šolanje, sebi pa borno življenje.

Sedaj nas je čakal petdnevni pristopni marš do baze. Morali smo premagati 4500 m visoki prelaz in številne hudournike, ki so bili ob koncu monsunu še zelo močni in so večkrat s seboj odnesli del poti. Spali smo v redko posejanih lodgih ob poti, kjer smo se tudi prehranjevali. Dal-bat (riž z lečo), ki je tradicionalna nepalska hrana, je predstavljal tudi glavni del naše prehrane na poti do baze.

Peti dan pa se je vreme popravilo. V prekrasnem vremenu smo prišli v bazo in prvič uzrli naš cilj - 6654 m visoki Peak 41.

Pred nami so se med leti 1998 in 2001 na vrh skušale povzpeti že štiri odprave, toda nobeni ni uspelo, in tudi mi smo se zavedali, da je vrh, čeprav ni ekstremno visok, tehnično izredno zahteven.

V naslednjih dneh smo uredili bazni tabor in opravili krajše aklimatizacijske vzpone v okolici baze. S tem smo poskušali svoje organizme navaditi na pomanjkanje kisika, hkrati pa tudi poiskati najbolj idealen dostop na plato pod zahodno steno, preko katere smo si zamislili naš vzpon. Matic je

našel lep prehod, ki ga je predstavljal snežni žleb v pobočju kote K 6113 m, preko katerega smo se morali povzpeti, da smo dosegli plato pod steno na višini 5600 m. Tu pa nas je čakala še deviška devetstometrski zahodna stena Peaka 41.

Po počitku v bazi smo se odločili, da se bomo pred glavnim naskokom še dodatno aklimatizirali z vzponom na Mera Peak (6476 m), ki smo ga opazovali na drugi strani doline. Za vzpon na najvišji trekking vrh v Nepal smo porabili dva dneva, vendar smo bili bogato nagrajeni s prelepim razgledom, ki nam je razkril kar pet osemstisočakov, med katerimi je bil tudi najvišji vrh na svetu, Everest. Poleg tega pa smo se tudi zelo dobro aklimatizirali in bili smo pripravljeni na odločilni naskok na naš glavni cilj.

Toda lepega vremena je bilo konec in vsi naši poizkusi so bili že na začetku zavrženi. Najvišje sta prišla Boštjan in Aleš, ki sta preplezala snežni žleb in postavila šotor na platu pod steno. Toda naslednji dan ju je slabo vreme prisililo, da sta sestopila v bazo. Teden dni je trajalo to poslabšanje in tudi v bazi je zapadlo kar nekaj snega. Čas smo si krajšali s igranjem taroka, prebiranjem knjig, poslušanjem glasbe in dolgimi debatami, ki bi bile v čast tudi svetovno znanim filozofom.

Ko smo že skoraj rešili vse svetovne probleme, je končno posijalo sonce. Pridružila se nam je še medicinska ekipa, ki sta jo sestavljali zdravnik

Anja Jazbec in medicinska sestra Ela Aristovnik. Po kratkem sestanku v bazi smo se odločili, da prvi vstopijo v steno Urban, Matic in Uroš. Dan za njimi pa bo krenila naša trojica: Boštjan, Aleš in jaz.

Tako smo 15. oktobra, otovorjeni s težkimi nahrbtniki, odločno stopili na pot, ki je vodila proti Peaku 41. Dokaj hitro smo preplezali skalno stopnjo in vstopili v snežni žleb. Tudi ta nam ni prestavljal večjih težav in kmalu smo stali na manjšem sedelcu, s katerega se je odprl razgled na zahodno steno Peaka 41. Devetstometrski zid, sestavljen iz snega in ledu, je stal pred našimi očmi. "Tukaj bomo morali pa resno zagristi," je ugotovil Boško in z Alešem sva mu samo nemo pokimala. Spustili smo se na plato pod steno, kjer sta že stala šotora, ki so ju postavili naši trije prijatelji. Njih smo uzrli že visoko v steni, vendar pa so napredovali izredno počasi. Po pogovoru z njimi preko radijske postaje smo se zaradi izredno slabih razmer v steni, ki so botrovale tudi počasnemu plezanju prve trojice, odločili, da poizkusimo preplezati severni greben in tako tudi omogočimo prijateljem povratek s hriba. Toda žal smo se naslednji dan na severnem grebenu na višini 6000 m zaradi nemogočih razmer morali obrniti. Naši trije prijatelji pa so, potem ko so prebivakirali mrzlo noč na grebenu, ta dan kot prvi Zemljani stali na vrhu Peaka 41. Že pozno zvečer so po dolgem in nevarnem sestopu z vrha prišli na plato. Snidenje je bilo prelepo, saj je bil glavni cilj naše odprave izpolnjen.

Naslednji dan so oni odšli proti bazi, mi pa smo se odločili, da počivamo en dan in še enkrat poizkusimo v steni. Tako smo po dnevu počitka, kljub nočnemu sneženju, ob drugi uri zjutraj zaplezali v steno. Odločili smo se, da bomo plezali čim lažji in zato smo pustili vso opremo za bivač in kuhalnik

in šotoru. Z lahkimi nahrbtniki smo hitro napredovali in prvi sončni žarki so nas ujeli že visoko v steni. Izpostavljenost je bila z vsakim metrom večja. Plezali smo po zaledenelih žlebovih, ki jim ni bilo videti konca. Pljuča so lovila z vsakim metrom redkejši zrak in naši koraki so bili vse počasnejši. Vendar smo se zavedali, da moramo dati vse od sebe, in tako smo po štirinajstih urah plezanja stali na grebenu, pod nami pa je bila devetstometrski praznina. Do vrha nas je ločilo še 150 višinskih metrov po nezahtevnem grebenu.

Toda vreme se je v hipu spremenilo in kar naenkrat smo se znašli v snežnem metežu. Vedeli smo, da nas lahko v slabem vremenu s stene pometejo plazovi. Zato smo se odločili za čim hitrejši umik. Po dveh urah se je vreme izboljšalo in lahko smo nekoliko mirneje nadaljevali nočni sestop. Ob dveh zjutraj smo popolnoma izmučeni popadali v šotore na platu pod steno. Po štiriindvajsetih urah plezanja, potem ko smo preplezali prvenstveno smer v zahodni steni Peaka 41, smo lahko mirno zaspali. Naslednji dan smo podrl šotore in se spustili do baznega tabora. Prijatelji so nam prišli naproti in čestitk ni bilo ne konca ne kraja.

Kot prvi smo osvojili Peak 41 in v njegovi zahodni steni preplezali dve prvenstveni smeri. Vendar se z vsakega himalajskega vrha odpre čudovit pogled na morje vrhov, ki te vabijo v svoje kraljestvo, in že takrat veš, da se boš moral vrniti.

Odpravo Peak 41 so omogočili: Agencija 41, Siol, Mobitel, Občina Ivančna Gorica, Trimo Trebnje, Športno društvo Casucci Muljava, Veterinar Dobro Ivančna Gorica.

Tekst in foto: Matej Kovačič

ONASNEŽEVANJE OZRAČJA Z NAŠIH KMETIJ

BOLJ STRUPENO KOT IZPUHI LIVARNE
V NAJSLABŠIH ČASIH

Novodobno shranjevanje sena s pašnikov, zapakiranega v bale, je postalo za naše kmete tako praktično in samoumevno, da si verjetno že težko predstavljajo, kako bi shajali brez te pogruntavščine.

Morda pa se je kdo od okoljevarstvenikov zamislil, kam pospravijo kilograme plastične folije, v katero je ovita ena bala, ko jo odvijajo. V peč?

Najverjetneje. Saj ima dolg čas gorenja (tlenja). Ali pa jo sežgejo na njivi, kar je še bolj prikladno.

Proizvajalci pa so v svoji domiselnosti prišli tako daleč, da tržišču že lahko ponudi jo okolju prijazne barve plastične folije. Namesto nehygienične modre barve plastike, v katere so zavite po travnikih razmetane bale, lahko že marsikje ugledaš "prijazne" zelene

pakete, ki že manj (?) kvarijo pogled na prostrane pašnike. To pa je z njihove strani tudi vse. Ali res?

Proizvajalcev plastične folije je v Sloveniji več in vsaj eden od teh, smo preverili, vzame nazaj rabljeno embalažo, ne vsako, svojo, z dostavo na njegovo dvorišče. Čeprav je vsak od teh dolžan to storiti po zakonu. Problem pa je, da prodajalec tega ne ve ali pa se mu ne zdi pomembno. Posledično tudi kupec ne in tako vse skupaj konča v domači sežigalnici.

Kmetijska svetovalna služba bo morala tu odigrati pomembno vlogo ter v okviru predavanj o ravnanju z nevarnimi snovmi, ki jih pripravlja za kmete, posvetiti posebno skrb temu problemu. Nenazadnje je tu tudi problem odpadne plastične embalaže raznih škrofov in strupov, ki jih kmetje uporabljajo na svojih poljih.

Jelka Božič

DVA NOVA ZAKONA - O DELOVNIH
RAZMERJIH IN GRADITVI OBJEKTOV

1. januarja 2003 sta med drugimi začela veljati dva nova zakona: zakon o delovnih razmerjih in zakon o graditvi objektov

Nova delavska zakonodaja je plod triletnega usklajevanja mnenj delodajalcev in sindikatov in prinaša vrsto novosti. Zakon tako uvaja pogodbo o zaposlitvi, ki jo sklepajo vsi zaposleni, ne glede na naravo njihove zaposlitve. Pravice delavcev so se občutno zvišale. Dnevni polurni odmor za malico bo tudi naprej vstet v delovni čas. Dopust bo po novem trajal najmanj 4 tedne, to je 20 delovnih dni, in ne več 18. Tedenski delavnik sedaj traja 40 ur in ne več 42, kar je urejeno v kolektivnih pogodbah.

Poskrbljeno je tudi za mlajše in starejše. Zakon prepoveduje delo

otrok, za delavce, starejše od 55 let, pa dopušča možnost delne upokojitve, nadurnega ali nočnega dela pa delavci v tem starostnem razredu ne smejo opravljati brez pisanega soglasja. Prepovedano je tudi veriženje pogodb delavcu za isto dobo.

Zakon o graditvi objektov je podprla večina poslanskih skupin. Ena vidnejših novosti je, da sedaj ne obstajata več gradbeno in lokacijsko dovoljenje, ampak le še gradbeno. Omogoča tudi začetek gradnje takoj po dokončnosti gradbenega dovoljenja, torej še pred njegovo pravomočnostjo.

Po besedah poslancev naj bi zakon omogočil racionalnejše, učinkovitejše in cenejše upravne postopke, ki so pri investitorjih povzročali veliko negodovanja. Prav tako naj bi razbre-

menil upravne organe, saj naj bi imeli danes ravno zaradi njihove neprilagojenosti približno 12.000 črnih građenj.

Obenem je novi zakon prinesel tudi bistveno višje kazni za nelegalne kope. Po besedah inšpektorjev povsem pričakovano, saj niso mogli razumeti, da je človeka doletela višja kazen, če je nekoliko prehitro vozil, kakor pa če je nakradel za desetine milijonov državnega premoženja. Po pisanju časnika Delo naj bi bilo na sodiščih v Sloveniji za 44 milijard tolarjev odškodninskih tožb zoper "podjetnike", ki so nelegalno izkopavali gramoz.

Tadej Mihelič

MNOGE POTI VODIJO V SREDNJO ŠOLO

Drage občanke in občani, ko se leto poslavljaja, strnemo misli o prehojeni poti, o dobrotah, ki nam jih je omogočalo to življenje, pa tudi tistem, kar bi veljalo v bodoče izboljšati, oplemenititi. Že v naslednjem trenutku načrtujemo nove podvige, se veselimo novih miselnih utrinkov in resno zremo v čas, ki se odpira pred nami.

Verjetno tudi vi z navdušenjem spremljate rast novega šolskega poslopja, ki bo odprlo svoja vrata 1. septembra 2003. V njem bodo naši mali in malo večji otroci svobodneje zadihali in skupaj z učitelji polno izpolnjevali vse zahteve devetletne osnovne šole, kot so si to že zastavili.

Mi, srednješolci, pa ostajamo v naših prostorih in tudi mi bomo razprli krila in še bolj poglobljeno pristopili k izpeljavi vseh nalog, ki nam jih narekujejo programski dokumenti. Menim, da smo z vso pravico lahko ponosni na to, kar je že storjenega, saj smo vse dosegli ob skupnih prizadevanjih, vsak po svojih sposobnostih.

In naj tako ostane tudi v bodoče. Ponovila bom že tisočkrat izrečeno resnico: Šola je srce vsakega kraja oz. občine, v našem kraju pa sta šoli kar dve: osnovna in srednja. Njune poti se nenehno prepletajo, njuni dosežki se dopolnjujejo, njuna rast in padci so vzajemni, kljub vsem razlikam in posebnostim.

Vsak zdrav, delaven in šolan človek predstavlja neizmerno bogastvo za družino, šolo, kraj, obči-

no in vso družbo. Razvoj posameznika je celostna dejavnost, za katero so pomembne prav vse faze do konca življenja. A vendar je znano, da je najbogatejše obdobje posameznikovega razvoja ravno srednješolski čas. Mladostnik v tem času odkriva svet v najrazličnejših smereh, se najbolj pristno zave svojega bivanja. Vsi hrepenimo po tem, da bi znali poiskati čim več pozitivnih možnosti za njegovo rast in pot v svet. Seveda pa je na tej poti treba postavljati tudi smerokaze, meje in zapore. Tu pa se že dotikamo skrivnosti in umetnosti dobre vzgoje.

Mi, učitelji, lahko ogromno naredimo na tem področju, če imamo podporo v okolju, kjer živimo in soustvarjamo. Naši stalni sodelavci ste starši, krajan in občani, torej vsi, ki vam ta mladi rod predstavlja zaklad, ki mu ni primere. Naša šola je znana po tem, da zna komunicirati s posameznikom, da hoče premostiti njegovo stisko, da se zaveda svojega poslanstva. Zato zlasti v težavnih situacijah naredite korak bližje in odprite srca. Prav bi bilo, da ob pojmu Srednja šola Josipa Jurčiča pomislite na vse tisto dobro, kar je znano v širšem slovenskem prostoru: da je to tista srednja šola, ki ob dolgoletnem smelem vodenju ravnateljice in veliki prizadevnosti vseh učiteljev dosega krasne rezultate na najrazličnejših področjih in nudi možnost za razvoj še tako oddaljenemu skromnemu mladostniku, ki bi

sicer verjetno ne pridobil izobrazbe, kot jo lahko doseže pri nas.

Že sedaj, po prvem obdobju tega šolskega leta, smo bogatejši za marsikaj: naš dijak je dosegel prvo mesto na državnem tekmovanju iz logike, pridobili smo prostor in ustrezno opremo za učno firmo, kjer naši dijaki uživajo v pridobivanju najrazličnejših poslovnih veščin, vljudo smo povabljeni na obisk prijateljske šole v Hirschaidu, saj smo se lani izkazali kot čudoviti gostitelji, izvedli smo predstavitev naših dejavnosti predstavnikom vzgojno-izobraževalnega procesa iz Makedonije, ki so v Sloveniji nabirali bogate izkušnje za prenovo njihovega šolskega procesa, predvsem pa - dnevno brusimo sposobnosti posameznih dijakov, kalimo njihove biti in plemenitimo njihove duše.

In ker preudarno gledamo v prihodnost, vemo, da bo naslednje koledarsko oz. šolsko leto za vse nas uspešno le tedaj, če bomo vzajemni v naših prizadevanjih, če bomo uspeli zatreči vse, kar se zlega širi med nami, če bomo naši mladini znali kazati pravo pot z našim dobrim zgledom, to je pot k zvezdam. Vredno se je potruditi, saj gre za veliko dejanje.

Pa srečno!

Staša Glavič
profesorica na Srednji šoli Josipa
Jurčiča Ivančna Gorica

NOVO - DENARNE USLUGE ZA
VSE OBČANE - NOVO

HRANILNO - KREDITNA SLUŽBA IVANČNA GORICA
SE PRIPAJA K ZVEZI HRANILNO- KREDITNIH SLUŽB
SLOVENIJE, RAZŠIRJA POSLOVANJE IN SE SELI
NA NOVO LOKACIJO

Hranilno - kreditne službe so bile praviloma ustanovljene v okviru kmetijskih in gozdarskih zadrug po celi Sloveniji. So tudi članice Zveze HKS. Glavna funkcija HKS oz. kmečkega bančništva je urejanje finančnih zadev za zadruge, kmete in tudi ostale občane. Ker Zakon o bančništvu zahteva, da se mu morajo vse hranilno - kreditne službe v Sloveniji prilagoditi, se je začel proces pripojitev le-teh k Zvezi hranilno - kreditnih služb iz Ljubljane. Tako bodo zagotovljeni vsi pogoji, ki jih zahteva Zakon o bančništvu: osnovni kapital, vse potrebne rezervacije, kapitalna ustreznost in varne vloge.

V Kmetijski zadrugi Stična, ki je edina ustanoviteljica naše HKS, smo že na občem zboru 2. aprila 2000 sprejeli sklep, da se naša HKS pripoji k zvezi HKS Slovenije kot blagajniško mesto.

Do realizacije tega sklepa prihaja 1. februarja 2003. Predvidoma 1. marca 2003 se bo preselila na novo lokacijo, v nove prostore na Ljubljanski cesti 4 - v Zadrugi kmetijski in vrtni center.

Februarja pa bo poslovala še v starih prostorih na upravi zadruge v Ivančni Gorici.

V hranilno - kreditni službi bomo vsem občanom, ne samo kmetovalcem, zagotovili

ZAUPNO, VARNO, ZANESLJIVO IN GOSPODARNO UREJANJE vseh denarnih zadev po sodobnih načelih in s poslušom do vsakega komitentata:

VODENJE TOLARSKIH VLOG ZA DOMAČE, FIZIČNE IN PRAVNE OSEBE:

- hranilne knjižice
- tolarске vezave
- transakcijski računi

KREDITIRANJE ZA NASLEDNJE NAMENE:

- investicije v proizvodne namene
- dopolnilne dejavnosti na kmetijah
- nakup kmetijskega repromateriala
- potrošniška posojila

HKS POSREDUJE:

- posojila Javnega sklada RS za regionalni razvoj
- različne oblike državnih in ostalih subvencij, namenjenih kmetijstvu

DODATNE STORITVE:

- MAGNA kartica
- posredovanje pri trgovanju z vrednostnimi papirji
- posredovanje pri trgovanju z zavarovalniškim poslom

PLAČILNI PROMET:

- plačevanje vseh vrst položnic
- vnovčevanje nakaznic

Prepričani smo, da bo HRANILNO - KREDITNA SLUŽBA SLOVENIJE, blagajniško mesto Ivančna Gorica, popestrila in obogatila urejanje denarnih zadev vseh naših občanov.

OHRANJAMO TRADICIJO - SKRBIMO ZA RAZVOJ.

Milena Vrhovc

Referendum - za ali proti

Preteklo nedeljo smo se imeli priložnost udeležiti dveh referendumov. Odločali smo se na podlagi obveščenosti in, kar je bilo pomembnejše, po svoji vesti.

Kar je pravzaprav nekaj vsakdanjega in nevrednega omembe, če se ne bi v našo končno presojo vmešala ministra s svojo propagando v obliki tiskovin, ki sta bili, nenazadnje, plačani iz davkoplačevalskih žepov. Kar je najmanj nelegitimno, česar pa smo že navajeni.

Ampak vrhunec neokusnosti je v delu tiskovine Ministrstva za informacijsko družbo, ko vladni uslužbenci primerjajo, koliko socialnih stanovanj bi lahko zgradili ali kako bi lahko napolnili proračun za zdravstvo za majhen delež denarja, ki bo pridobljen od privatizacije Telekom. Z denarjem, ki bi moral biti vrnjen ljudem, ki so preplačali svoj priključek s tem, da so širili omrežje za bodoče uporabnike.

In kako je nekdanja potekala pridobitev telefonskega priključka?

Kandidat je nakupil kostanjeva debela, jih olupil, plačal za kopanje lukenj in postavljanje debel, na katera so potem namestili telefonski kabel. Na koncu je plačal še za priključek - cena je bila nekaj tisočakov nekdanjih DEM, v protivrednosti seveda. Telefon pa ni bil le privilegij izbrancev, saj je bil običajno na razpolago tudi bližnjim in daljnim sosedom.

Zato razumem, zakaj je bila vladna propaganda za glasovanje proti deležna glasnega neodobravanja, opozicija pa jo je označila kot "norčevanje iz državljanov in državljanek."

Škoda le, ker niso na graditev socialnih stanovanj pomislili ob nakupu prestižnega vladnega letala ali ob širjenju vladnega voznega parka, ki je povsem primerljiv z najbolj razvitimi zahodnimi državami.

Tadej Mihelič

VODA NAŠA VSAKDANJA...

Velikokrat slišimo, da je naša pitna voda oporečna. Opažamo motnost, zlasti ob padavinah, skrbijo nas pesticidi v podtalnici in težke kovine, ne vemo, kako je s prostim klorom v naši vodovodni vodi.

Člani Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica smo poprosili Javno komunalno podjetje Grosuplje, ki je upravljalec vodooskrbnih sistemov v našem okolju, da nam je omogočilo vpogled v podatke za leto 2001/2002 o preskusih pitne vode, ki jih opravlja Inštitut za varovanje zdravja RS.

IVZ RS opravlja redne preglede in občasne razširjene preiskave vodooskrbnega sistema naše regije ter jemlje vzorce za fizikalno-kemijske in občasne mikrobiološke preiskave pitne vode. V svojih poročilih inštitut navaja, da je voda vodooskrbnega sistema Stična pred pripravo mikrobiološko neustrezna. Zasedimo tudi prisotnost parazitov v vodi, in sicer iz skupnega dotoka zajetij Izirk, Drmožnik, Lahka voda in Babje koleno. Voda tega sistema je fekalno onesnažena in jo je treba dezinficirati s plinskim klorom. Koncentracija prostega preostalega klora v pitni vodi mora biti 0,3 - 0,5 mg cl/l vode, da je dezinfekcija

ustrezna. V času padavin pa se pojavlja povišana motnost vode, še zlasti iz rezervoarja Vir.

Po pregledu poročila IVZ RS o opravljeni fizikalno-kemijski preiskavi pitne vode iz omrežja vodooskrbnega sistema Globočec smo ugotovili, da so rezultati pokazali prisotnost trihalometanov (to je skupina spojin, ki nastanejo, ko klor reagira z organskimi snovmi v vodi). Čeprav količina teh snovi ni dosegla maksimalne dopustne koncentracije v pitni vodi, zaskrbljenost ni odveč. Te snovi so lahko kancerogene (rakotvorne), mutagene in imajo druge učinke v organizmu. V majhnih količinah opažamo tudi prisotnost nekaterih organskih topil, aromatskih spojin (benzen) in težkih kovin (kadmij, svinec, selen, antimon, arzen, živo srebro).

Najbolj pa nas skrbijo pesticidi. V poročilu smo zasledili tako prisotnost herbicidov, npr. atrazin, ki ga mednarodne agencije za klasifikacijo rakotvornih spojin uvrščajo med domnevne karcinogene spojine (Komat, 1995), kot tudi sledove insekticidov in fungicidov. Čeprav vsi raziskani vzorci vode ustrezajo Pravilniku o zdravstveni ustreznosti pitne vode (Ur. list RS št. 46/97,

57/97, 7/00), nas skrbi bodočnost naše podtalnice, in seveda to, kakšno vodo bomo pili.

Naš upravljalec, Javno komunalno podjetje Grosuplje, se trudi, da bi porabnikom zagotovil ustrezno pitno vodo z rednim in zadostnim kloriranjem. Kako bomo rešili problem onesnaževanja podtalnice s pesticidi, težkimi kovinami in drugimi škodljivimi snovmi, pa je še uganka. Stalno fekalno onesnaževanje, industrijsko kmetovanje (uporaba pesticidov in mineralnih gnojil), neurejena odlagališča nevarnih odpadkov, zlasti na vodozajetnih območjih, so problemi, ki se jih bomo morali lotiti prav kmalu, če hočemo v bodoče še uživati vodo, ki nam priteče iz pip.

V tem sestavku se zahvaljujem Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje, da nam je omogočilo vpogled v poročila in izvide. Tako vsaj vemo, kdo bedi nad našim vodooskrbnim sistemom, čeprav se zavedamo, da je problem zdrave pitne vode tudi naša odgovornost.

Zapisala:

Jelka Grabljevec

DRUGO TURISTIČNO MEDOBČINSKO OCENJEVANJE

LETOS OCENA NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Lani je bila na pobudo gospoda Avgusta Likovnika, predsednika Občinske turistične zveze Ivančna Gorica, imenovana medobčinska komisija za ocenjevanje najlepših krajev v občinah Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Ta je v preteklem letu ocenjevala urejenost gruščastih, strnjenih vasi. Priznanja za najbolj urejeno vas so prejeli vaščani Hočevja iz občine Dobrepolje, vaščani Velike Račne iz grosupeljske in vaščani Znojil iz ivanške občine.

Za letošnje leto si je komisija postavila nalogo, da bo v okviru mednarodnega leta ohranjanja kulturne in naravne dediščine ocenila, kakšno je stanje na tem občutljivem področju.

Komisija v sestavi Marjana Peterlin za grosupeljsko, Zalka Jeršin za dobrepoljsko in Pavel Groznik za ivanško občino (in obenem predsednik) se je odločila, da kot strokovnjaka za naravno dediščino povabi k sodelovanju gospoda Staneta Peterlina, ki mu je bilo varstvo narave življenjski poklic.

Pri kulturni dediščini smo bili pozorni na stanje kozolcev, skednjeve, kašče, kmečkih hiš z gospodarskimi poslopji in čebelnjakov. V večini primerov so ti objekti lepo vzdrževani, vendar pa se je njihova namembnost velikokrat povsem spremenila. Še pred nekaj desetletji so kozolci služili za sušenje snopov različnih žit, sena in otave, fižola in drugih pridelkov, na jesen pa so se porumenili s pravimi verigami obešene kornice.

Danes zaradi spremenjenega načina kmetovanja tega skoraj ni več opaziti; okna kozolcev so prepogosto iz praktičnih razlogov prekrita s polivinilom in ponjavami.

Na veselje komisije je teh zgradb nekdanjega ljudskega stavbarstva v naših treh občinah zelo veliko. Kot kaže, bodo osnovne šole, nekaj jih je to že začelo uresničevati, prihodnje

leto uspele narediti popis vseh teh objektov, neke vrste register kulturne dediščine posameznih šolskih okolišev. Taki podatki bodo dobrodošla opora kasnejšim raziskavam te naše prelepe stavbarske dediščine.

Komisija se je odločila, da bo v množici lepo vzdrževanih objektov z listino priznanja pohvalila po tri objekte kulturne dediščine iz vsake občine.

Priznanja za ohranjanje kulturne dediščine za leto 2002 so na zelo uspešni turistično-zabavni prireditvi, ki je bila v organizaciji domačega turističnega društva Dobrepolje na Vidmu zadnje novembrsko soboto, prejeli:

iz občine Dobrepolje: družina Strnad s Ceste za ohranitev starih gospodarskih poslopij, gospa Metoda Ferkulj, Rapljevo, prav tako za ohranitev starih gospodarskih poslopij, in družina Vidmar, Rapljevo, za ohranitev in obnovo zanimive stare kmečke hiše;

iz občine Grosuplje: družina Drobnič, Velika Stara vas, za lepo ohranjeno domačijo z vsemi gospodarskimi poslopji, družini Medved in Gioahin, Polica, za lepo ohranjeni stari gospodarski poslopji, in Čebelsko društvo Grosuplje-Blato, za obnovitev teriščne jame in ohranitev starega čebelnjaka;

iz občine Ivančna Gorica: družina Nosan, Zgornja Draga, za predstavitev in ohranitev imenitnega 31.000 kg težkega velikega kozolca z osmimi okni, družina Kepa, Praproče pri Temenici, za izvirno vključitev kozolca v gostinsko-turistično ponudbo Gostišča pri Japu, in družina Groznik, Kamno Brdo, za ohranitev dvesto let stare kašče, prekrute z rženo slamo.

Za naravno dediščino komisija ni podeljevala priznanj, je pa opozorila

na pomembno dediščino, ki jo te občine premorejo, pa se je, razen posameznih izjem, komajda zavedamo oziroma gremo mimo teh znamenitosti, ne da bi vedeli zanje.

V dobrepoljski občini so to predvsem znana Podpeška jama, ki jo je opisal že Valvasor, vendar danes ni ustrezno urejena, dalje Stara luža, ponorna jama v Ponikvah, staro sadno drevje in druge naravne posebnosti.

V grosupeljski občini sta posebej zanimiva Županova jama in Radensko polje. Ta občina ima tudi najbolje urejen status naravne dediščine.

V ivanški občini pa izstopajo Virski studenec kot klasično nahajališče človeške ribice, Krška jama, ki iz leta v leto privablja več obiskovalcev, in slap Kosca, ki je najlepši slap v Sloveniji na lehnjakovi podlagi.

Komisija predlaga občinam, naj sprejmejo ustrezne občinske akte, s katerimi bi postavile obvezujoča pravila obnašanja predvsem do naravne pa tudi kulturne dediščine, in da bi v svojih proračunih za ohranjanje teh znamenitosti namenile vsako leto tudi nekaj sredstev.

In končno, komisija je navdušena nad pripravljenostjo ljudi, da skrbijo za ohranjanje kulturne in tudi naravne dediščine, ob skrbi in sodelovanju šolnikov pa se pričakuje, da bo tem prizadevanjem iz leta v leto bolj sledil tudi mladi rod.

Veliko obiskovalcev v prelepi dvorani Jakličevega doma je v pogovoru po prireditvi menilo, da bi bilo treba podobne akcije, kot so bile dosedaj že dvakrat, nadaljevati tudi v bodoče.

Pavel Groznik

VIŠNJI GORI V SPOMIN

Sediš ali se sprehajaš v Domu starejših občanov Grosuplje. Najraje postajaš ob visokih oknih, ki ponekod segajo do tal ali pa so prava steklena vrata. Skozi steklo se pogovarjaš z naravo, z vreščječimi vranami, ki se na severni strani pode po samotnih, praznih njivah. Zima.

Moja bližnja sobna soseda, Rusinja Lidija, pripoveduje, kako je vrana zakopala kos kruha v zemljo, prihodnji dan pa ga je priletela iskat. Z vzhoda se blešči ali deževno solzi grosupeljska enoličnost in nekaj bližnjih novih hiš. Jug in zahod pa izpolnjuje pravo Grosuplje. Vendar...

Kje si, slikovit, ponosni višenjski jug s strmim Starim gradom, skrivnostni kraj pradavnine in gričasto srednjeveško mesto pod njim? Ne gledam in ne opazujem te več skozi domača okna. V vseh odtenkih letnih časov sem te spremljala, v pomladnih vetrovni burkah, v poletni tišini ali ob gromih in bliskih, v jesenskih otožnostih in letečih meglah, čez snežena pregrinjala in v bleščave dobrotnega zimskega sonca. Tudi v višenjski sever ne strmim več: v tiste sanjske podobe farovške in vrhovske hoste, v burno goslanje burje Savke ali v komaj vidne zavetne pihljaje. In zahod! Kje na svetu je še lepši sončni zahod kot v Višnji Gori? V tem letnem času se vsa ravna dolina dolgo poslavlja od bleščave nad Spodnjim Brezovim, vsi obrobni hribi pa na svojih vrhovih, hostah še in še nosijo odseve večerne zarje. Zbogom tudi višenjski vzhod, poslanec dolenske burje in dneva. Ob zgodnjih urah preleti ptic, drobnih in velikih, tudi ujed, potem rahla siva svetloba od ljubih spodnjih krajev, končno se začenja dan čez polja in bregove, mimo strmin in čez hribe.

Tudi tu, v Grosuplju, sije isto sonce, toda ne sije tako, kot je sijalo na domačih poteh.

Mihaela Zajc

ANEKDOTA IZ NAŠEGA DOMA

Mati je imela dva sinova. S prvim in njegovo ženo je živela skupaj, a ni in ni šlo. Saj poznate tiste zgodbe o taščah in snahah. Materi so se začele oglašati še starost, pozabljenost in druge podobne nadloge. Snaha si je zamislila rešitev: mater bomo dali v Dom. Počasi je začela pripravljati moža in čez nekaj časa se je ta z načrtom strinjal. Zato sta začela ukrepati in kmalu je prišlo na dan, da je mati sprejeta v Dom. Začela sta jo pregovarjati, češ, tako bo bolje preskrbljena.

Mati je imela svoje misli, po dolgem pregovarjanju pa se je vdala, saj ji pri snahi res ni bilo dobro. Kmalu je postalo sinu odveč, da je moral k nizki materini pokojnini nekaj dodajati in z ženo sta naredila nov načrt, da bo mati prosila za dodatek za pomoč in postrežbo. K materi je v Dom res kmalu prišla komisija. Spraševali so jo, koliko se lahko še sama ureja. "O, kar dobro se še sama komandiram!" se je pohvalila pred komisijo, dasi je postala že vsa otrdela in so ji v Domu morali pomagati celo vstajati.

"Ja zakaj ste se pa pred komisijo tako hvalili?" so jo vprašali v Domu. "Naj plačujeta tamlada, zakaj sta me pa spravila v Dom!" se je odrezala.

(Povedala Lidija Zajc)

Mihaela Zajc

NAPAČNA UPORABA ZDRAVILA

Jernejčeva teta je bila že precej v letih in seveda polna revmatizma in podobnih starostnih težav.

Ob neki priložnosti me je ustavila in vprašala: "Ti, ki študiraš, boš gvišno vedel, zakaj je meni po tehle zdravilih vedno nekam slabo in tudi pomagajo mi ne prav veliko." Iz žepa predpasnika je vzela škatlico s svečkami za zadnje črevo, ki so vsebovale sredstvo proti bolečinam.

Vprašal sem jo: "Kolikokrat pa to vzamete, teta, in kako?" Odgovorila mi je: "Predvsem zvečer pred spanjem, razlomim pa na dva do tri koščke, ker te reči res ne morem cele požreti."

Zadržujoč smeh sem ji pričel razlagati, da se te svečke dajejo cele v zadnje črevo in da potem prav gotovo pomagajo.

Teta me je nekaj časa prav nezaupljivo gledala, potem pa odvrnila: "Ja, kaj mi je pa to dal?" Mislila je na svojega dohtarja, "saj rit me pa res prav nič ne boli."

Takrat pa nisem več mogel zadržati smeha in smejala sva se oba: jaz prav od srca, ona pa še vedno nekoliko zadržano, ker ni prav vedela, ali se le ni morda kdo pošalil na njen račun.

V. Skubic

POSEBNO OBVESTILO

Iščem osebo, ki je 20.12. 2002 dvigala denar v Ivančni Gorici na bančnem avtomatu in pustila denar v bankomatni reži.

Pokličite na gsm: 041 201 882 (Govekar L.)

STARI TESARJI PRIPOVEDUJEJO

Ko sem bil odraščajoč mladenič in sem sem ter tja zašel na kegljišče ali v gostilno pri Bašarju v Višnji Gori, me je Aleskov Žan iz Trstenika vedno klical za Smrekarja. Dolgo nisem razumel tega, dokler nisem vse skup povezal s tem, da je bil moj dedek Smrekarjev iz Dednega Dola.

Moj dedek Smrekarjev France je bil, odkar jaz pomnim, mlinar in tesar v Zgornji Dragi pri Višnji Gori. Edina kletev, ki sem jo kdajkoli slišal iz njegovih ust, je bila "prmej kuš", to pa je večkrat uporabljal, tako da se ga je prijel vzdevek "prmej kuš". Bil je izučen tesar cimperman z mojstrskim izpitom in je imel v prvi

Jugoslaviji splošno veljavno tesarsko obrt. Dva sinova, moj oče Tine in stric Lojz, sta se oba pri svojem očetu izučila cimpermanske obrti in pred drugo svetovno vojno so bili tesarji Smrekarjevaga Franceta dobro znani daleč naokrog: od višnjanske do šentviške fare in še dalje.

V tej tesarski skupini so občasno sodelovali še nekateri fantje in moške iz Dednega Dola pri Višnji Gori. Najbolj mi je ostal v spominu Liparjev Ivan, ki je bil svoje dni tudi znan harmonikar na ohceti in šaljivec. Na valentinovo, 14. februarja letos, bo stota obletnica rojstva mojega očeta v Dednem Dolu, v

Smrekarjevem mlinu, in zato predvsem njemu posvečam ta zapis o Malnarjevih tesarjih.

Spominjam se, da cimpermani pri vezavi ostrejša na tleh niso radi videli, da bi se kdo od nepoklicanih motal po njihovem prostoru. Razumljivo, da jim ne bi kaj premaknil, saj so morali prižagovati in dolbsti skoraj do milimetra natančno in pod natančno nastavljenimi koti. Če se je kdo od nepoklicanih pojavil na delovišču, so ga hitro "zažnorali", kar je pomenilo, da so ga namazali z rdečkastorjavo barvo za tesarsko vrstico (žnoro). S to tesarsko vrstico je bilo mogoče v hipu napraviti ravno črto na še tako dolgem tramu, in to do milimetra natančno na določenem mestu. Če si zanal po teh natančnih zarisih potem še skrbno oblikovati les s tesanjem, dolbenjem, prižagovanjem, oblanjem, vranjem in rašpljanjem, so pod rokami tesarjev, pa ne samo pod njihovimi rokami, ampak tudi po njihovih zamislih, nastajale prave mojstrovine ljudske arhitekture, ki jim je do pravih umetnin včasih manjkalo samo še oko mojstra Plečnika.

Ko pa so cimper gor dajali, kot se je temu reklo, so imeli radi čim več

čim močnejših pomagačev, da mojstrom ni bilo treba dvigovati težkih tramov. Ko je bilo ostreše polatano, se je običajno zbrala v špalir cela vas in prav slovesno se je pritrdila okrašena smrekica. Ta nikoli ni smela manjkati. Cimpermanski poklic je bil, še posebej, če so bili mojstri dobri, zelo cenen. Naši cimpermani so naredili tudi marsikateri kozolec toplar, kot je naprimer Lovrikov v Dragi in še marsikakšen v bližnji in daljni okolici.

Oče mi je pripovedoval, da je, ko so enkrat pozno jeseni končali cimpranje nekje v šentviški fari in ko so imeli likof, med večerjo začelo močno snežiti in je v nekaj urah zapadlo kar nekaj snega. Tesarji so bili razen starega mojstra vsi s kolesi in so se v snegu odpravili na pot do Višnje Gore. Liparjev Ivan, šaljivec, kot je bil, je začel na ves glas jokati in se spravil v snežnem metežu na kolo. Peljali so se v gosjem redu trije ali štirje odrasli dedci z zaboji tesarskega orodja na hrbtih in zadnji v vrsti je na ves glas jokal. Si morete misliti, kako je to izgledalo in kaj so si mislili ljudje, ki so jih srečevali? Ostali tesarji so sprva razumeli hec, vendar ko Ivan tudi po več kilometrih vožnje ni nehal jokati, so že resno mislili, da je z njim kaj narobe. Saj veste, na likofu se je pila tudi

šmarnica. Jokal je celo pot, in šele ko so se v Višnji Gori skobacali s koles in mu hoteli pomagati, se je začel od srca smejeti na račun svojega štosca. Vidite, kako so včasih znali s čisto nedolžnimi šalami popestriti življenje sebi in drugim in si najbrž s tem tudi lajšati tegobe težkega življenja. Danes se po likofu usedejo v avto in se kvečjemu kje zvrnejo v jarek, kar pa je že bolj nevarno.

Stari mojster France, ki pa je domov do Drage vedno pripešal, je enkrat v zimskem času prišel brez velike volnene pasice, kot so rekli šalu. Doma so ga seveda takoj vprašali, kje je pasica. Stari mož se je izgovarjal, da so ga med potjo obkolili majhni možicliji, rekel je taki majhni "štuciji", ki mu niso segali dosti preko gležnjev, in mu vzeli šal. Domači mu tega seveda niso verjeli, vendar se on ni dal. Trdil je, da je šal z enim koncem segal pač do tal in da so "skratelji" zgrabili za tisti konec, dokler mu ga niso izpulili izza vratu.

Težko je presoditi, kaj je pravzaprav bilo res. Mogoče se je stari oče znal prav na račun teh pripovedi dobro izgovoriti doma za izgubljeni šal. Bog si ga vedi! Ljudska verovanja v gozdne škrate še do danes niso povsem zamrla.

Valentin Skubic

SAMO SPOMNITI SE JE TREBA...

Redki so dandanes dogodki, ki pritegnejo staro in mlado. Da pa bi se na enem mestu zbrala vsa vas... Marsikdo si tega niti zamisliti ne bi mogel. Toda že tu gre za napačno mišljenje, ki zatre vsa nadaljnja prizadevanja.

Prazniki in praznovanja, ki jih v decembru ni manjkalo, so bili namenjeni predvsem druženju s sorodniki, ožjimi prijatelji, do sosedov pa marsikdo ni prišel.

V Radohovi vasi pa se le lahko pohvalimo z nečim. Pravzaprav gre glavna pohvala organizatorjem, lastnikoma picerije Kegeljček, vsem ostalim pa za sodelovanje.

Proti koncu starega leta je vsaka okoliška hiša, kot je že v navadi, od Kegeljčka dobila voščilo za vse dobro, ki pa mu je bilo letos pripisano še povabilo na vaško srečanje 1. januarja v njihovi piceriji.

Da je to prijetna gesta, smo se vsi strinjali. Na tihem pa smo bili vseeno malce skeptični, češ, kdo bo pa prišel!

No ja... Zaspani, utrujeni in skrokani smo se tisto dopoldne le podali proti lokalu. S skromnimi darili in nekaj negotovosti smo odprli vrata. Nekaj jih je že sedelo in klepetalo. Nekateri so se po dolgem času zopet videli. Pogovor je teklen sam od sebe, vrata so se nenehno odpirala in prihajali so ljudje - in koliko ljudi! Vsakemu je v očeh sijala sreča ob pogledu na množico že zbranih sosedov.

"Lepo, da se vidimo," smo drug drugemu risali nasmeške na obraz. Preplavilo nas je zadovoljstvo, ki smo ga bili deležni ob prijetnem klepetu, požirkih in grizljajih. Iz za delovnega pulsta pa je prav zares žarela sreča in zadoščenje. "Nikoli ne bi pričakovala česa takega," sta v en glas smeje dejala pobudnika.

Ure so hitro minevale in ljudje so počasi začeli odhajati domov. Vsi enotni v prepričanju, da je to res dogodek... Nihče sicer še ne s pobudo za ponovitev, a verjamem, da se bo kakšna kaj kmalu pojavila. Saj veste, priložnosti je veliko (kres, godovi...).

Denarci ta dan niso bili naša skrb, a verjamem, da bi za ponovitev tega marsikdo kaj primaknil v možnjček.

Torej, kdo bo naslednji?

Za pogum mogoče le še tole: Vsi ljudje se še vedno radi družimo, le tako vražje težko je biti pobudnik...

Petra Zadel

Denar je odšel v prave roke

Akoravno je Rulstock, zabavno-glasbeni spektakel, tam ob nogometnem igrišču ivanškega NK Livarja prediral bobniče in dvigal prah že globoko lani, 29. septembra, pa so organizatorji, Klub študentov Ivančna Gorica, piko na i pritisnili šele okrog božiča. Po zaključenih obračunih so z denarjem, ki jim je ostal, največ po zaslugi sponzorjev, lokalnih podjetnikov, nakupili zabavno tehniko in jo, prijazni strički in tetice brez brad, a enako srčni, podarili malim bolnikom na pediatrični kliniki v Ljubljani. Mladi za najmlajše.

Ampak po vrsti.

"Rulstock je alegorija na Woodstock, samo da je večji," se je pred štirimi meseci v značilni maniri šalil šef prireditve in prebiraletc strun v domači vokalno-instrumentalni skupini Off Simon Kavšek, s partizanskim vzdevkom Koza. S stockom pa Rulstock ni imel nič skupnega: se je v poznopoletnem hladu raje gredo s kuhanim vinom in celo medico, ali vztrajalo pri preverjenem pivu. Iz rumenega v rumeno.

Roko na srce, je pri alkoholu sprva kraljevala vzdržnost; 700 obiskovalcev, ki so za karte odšteli simboličnih 200 tolarjev, je pač budno in pri polni zavesti hotelo pospremiti natrpan program.

Najprej so se pomerili bolj kot ne mladi amaterski bendi: grosupeljski Wahooji, 7. oktober iz Dobrove, mladi domačinki Number One, prav tako lokalni in novopečeni punkrockerji Zgrešeni primeri ter tri ljubljanske, imenovane Vox. O zmagovalcu res ni odločal vox populi, glas ljudstva, toda brez skrbi: žirija, samozavestno oklicana za strokovno - in je vsaj eden od članov v resnici poznal note, drugi so se

zanašali na izostren okus - je odgovorno opravila nalogo. Zmagale so frajle iz prestolnice, vokseice, podjetne in sveže bi povzile tudi Foxy Teens in Power Dancers.

Za novimi upi na glasbeni sceni so nastopili še prekaljeni predstavniki organizatorjev, ki se bodo morda prav letos preimenovali iz Off v ... In, ivanško-grosupeljska naveza Mary Jane in, po modni reviji - naj se ob ušesih popasejo tudi oči - zvezde večera, edini in neponovljivi The Drinkers. Ob milozvočnem Kolijevem glasu je menda pivo takoj hitreje steklo.

Da ni bilo izgrediv, so brezplačno skrbeli motoristi Fire Group. Ker so bili hladnokrvni in sploh kremeniti, se ni zgodil Altamont.

Vsi nastopajoči in gostje so se domov vrnili živi, zdravi in zadovoljni. Vsaj do naslednjega jutra, ko se je znal v zgornjem nadstropju pretegniti maček.

"Fantje, super ste zrihtali," je bil zadovoljen tudi župan Jernej Lampret in so študentje hvaležno sprejeli njegovo pohvalo, še bolj pa spremljajoče darilo: Cankarji so se smehljali z ličnega papirja.

Enaka zahvala gre podjetnikom iz občine, saj brez njihove pomoči Rulstocka ne bi bilo. Tako jim gredo posredno zasluge tudi za lepo in odmevno potezo: obdaritev nadobudnih bolnikov.

Študentski klub Ivančna Gorica jim je v bolnišnico pripeljal po dva televizorja, videorekorderja, play stationa, radiokasetofona s CD- predvajalnikom, videoigrice in videokasete. Dnevi do ozdravitve jim bodo poslej tekli hitreje in še bolj kratkočasno.

Lepa gesta, vredna ponavljanja in posnemanja.

Zato že zdaj vabljeni na Rulstock 2003, tokrat na prvo septembrsko soboto.

Člani in organizatorji Rulstocka se zahvaljujemo vsem donatorjem, ki so prispevali svoja denarna sredstva. Lepo so se izkazali Občina Ivančna Gorica, podjetja Livar d.d., Zavarovalnica Triglav d.d., The Prince Pub Štefan Polajžer s.p., Študentski servis Sigma Team d.o.o., Avtovleka-avtoprevoznitvo Janez Kocjančič s.p., Balantgit d.o.o., Sadije-zelenjava Kutič, Dr. Oetker, Kovinostrugarstvo Filip Kavšek s.p., Lekan Transport, Izvir d.o.o., Zidarske storitve Tomo, Kalit d.o.o., Frizerstvo Čivgin, Gam-Gaat, Pekarna Gorenc, Gostinstvo Gig, Zlatarstvo Tadini, Avto-tek, Hram As, Dnevni bar Rosa, Santana caffè, Kos pub, Avtoservis Blatnik, Rekon d.o.o., trgovina Lili in Peskopop Podsmreka. Poleg denarnih sredstev smo potrebovali tudi delavne člane - ivanška mladina se je zelo izkazala. Krivci Rulstocka so Barbara Fortuna, Simon Kavšek, Janez Zupančič, Janez Kocjančič, Ile Barukčič, Uroš Černivec, Jan Špendal, Sašo Porenta, Tomo in Franci Tomšič in ostali.

Domen Jurčič

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo posebnega dela projekta (brez soglasij in načrtov)
- lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobivanje projektne dokumentacije za gradbeno dovoljenje

Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

Bolne otroke smo presenetili z obiskom in velikim darilom

KRATKE KULTURNE

PROSLAVA V AMBRUSU

Na Prešernov dan, 8. februarja, ob 19. uri bo v dvorani Kulturnega doma Ambrus proslava v čast našemu največjemu pesniku Francetu Prešernu. Nastopila bosta Moški in Mešani pevski zbor Ambrus, ki ju vodi Ciril Hočevar. Pri petju se jim bo pridružil tudi gostujoči Komorni zbor patra Stanislava Škrabca iz Ribnice, ki ga vodi zborovodja Marijan Cvitak. Vmes pa bodo prebirali poezijo ambruške pesnice Andrejke Miše. Njena prva pesniška zbirka je tik pred izidom.

10 LET VIDOVE GLEDALIŠKE SKUPINE

V soboto, prvega februarja, je Gledališka skupina Vidovo praznovala desetletnico svojega delovanja.

KLARINOVA

Klarinova - električni klavir, kakršnega so pred kratkim pridobili pevci Mladinskega zbora Stična, bo mladim nadebudnežem zaradi svoje prenosljivosti omogočal lažje nastopanje na gostovanjih. Mladinski pevski zbor lahko poslušate vsako nedeljo ob deseti maši v Stični.

PREŠERNOV DAN V STIČNI

V soboto, 8. februarja, bodo tudi v Stični počastili obletnico rojstva našega pesnika Franceta Prešerna. Nastopili bodo otroci osnovne in dijaki srednje šole, zapel bo Vokalni kvartet Stična, zaigrali pa bodo tudi godbeniki Godbe Stična.

DAN ŽENA V IVANČNI GORICI

Pevski zbor bo imel koncert na proslavi ob dnevu žena 8. marca v Kulturnem domu Ivančna Gorica.

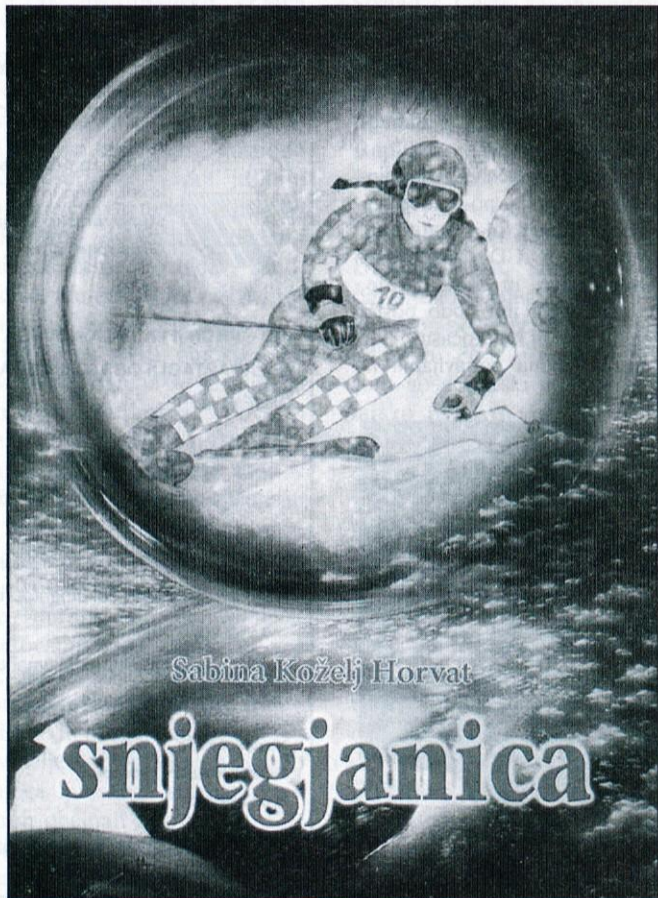
V ivanškem kulturnem domu pa so vsak teden na sporedu tudi filmske predstave. Plakati visijo pri vhodnih vratih kulturnega doma, vidite pa jih lahko tudi drugje po Ivančni Gorici.

URICA LJUDSKIH PESMI V KNJIŽNICI S CITRAMI

Kulturni praznik bodo v knjižnici v Ivančni Gorici letos obeležili z urico ljudskih pesmi, ki jih bo za otroke na citre igrala Mateja Podržaj, brala pa Romana Skubic. Otroci in starši ste vabljeni v pravljico sobico v petek, 7.2., ob 16.30.

VERSKI MUZEJ STIČNA

Slovenski verski muzej v Stični je lani odprl novo stalno razstavo Zgodovina krščanstva na Slovenskem. Vse, ki jih zanima obsežna zgodovinska razstava, vabimo na ogled. K sodelovanju pa vabimo tudi kandidate za vodiče po Slovenskem verskem muzeju in samostanu Stična. Vse interesente prosimo, naj se javijo na tel. 78 77 100 ali 78 77 295, od ponedeljka do petka, med 8. in 15. uro. Kontaktna oseba je Marko Okorn.

25-LETNICA LEPEGA PREPEVANJA POD VODSTVOM PROFESORJA MILANA JEVNIKARJA

Na prvo letošnjo soboto je bil v polni cerkvi sv. Tilna v Višnji Gori jubilejni slavnostni koncert domačih cerkvenih pevcev.

Pod vodstvom zborovodje in organista prof. Milana Jevnikarja in ob delni spremljavi na orglah mladega organista, študenta cerkvene glasbe Roberta Kohka iz Zagradca, je 24-članski mešani pevski zbor zapel 21 pesmi. Vse, velika večina je bila delo slovenskih skladateljev, so bile posvečene božiču. Koncert je bil

razdeljen v dva dela; prvih 10 pesmi so zapeli v prezbiteriju, drugi, zahtevnejši del pa na koru. Med obema deloma je organist Robert občuteno zaigral medigro Stanka Premrla Pastoral.

Pevski zbor, v katerem zelo ubrano prepevajo, je po starosti zelo pester, saj je med najstarejšim in najmlajšim pevcem kar 50 let razlike!

Na koncertu je devet pevcev prejelo priznanje za več kot 20 let prepe-

vanja v zboru, od teh najdlje, že 55 let, prepeva basist Franc Vozel, 54 let sopranistka Marija Jevnikar, 48 let altistka Anica Pirc in sopranistka Ivica Zupančič ter 47 let basist Franc Skubic.

Za konec čudovitega glasbenega večera v Višnji Gori so pevci zapeli še svetovno znano Gruberjevo Sveto noč.

Višnjegorskemu cerkvenemu zboru velja še posebna pohvala tudi zaradi njihovih nastopov praktično na vseh kulturnih in drugih prireditvah v Višnji Gori. Trikrat so prepevali pri mašah, ki so bile prenašane po radiu Ognjišče, enkrat pa tudi pri maši, ki jo je prenašala nacionalna televizija.

Smelo si upam trditi, da je zbor pod 25-letnim vodenjem prof. Jevnikarja dosegel zavidljivo kakovost, ki jo bo, upam, še dolga leta uspešno negoval, da bo tako, kot je bilo zapisano v ličnem koncertnem listu, še dolgo prepeval Bogu v slavo in čast, vsem ljudem dobre volje pa v veselje ter duhovno in kulturno doživetje.

Pavel Groznik

VOKALNI KVARTET STIČNA

Ob skakalnici v Bischoffshofnu

Drugo januarsko gostovanje je bilo v Italiji, natančneje v Doberdobi, kamor smo odšli na povabilo tamkajšnjega župnika, gospoda Kodelje. Nedeljska maša, po maši koncert in celodnevno prijetno druženje z njim in prijaznimi slovenskimi rojaki, vse to nam bo ostalo v trajnem spominu. In že se bližajo novi nastopi: ob kulturnem prazniku, na Bloških tekih, veselimo se tradicionalnega gostovanja v Prekmurju, pri iskrenih prijateljih in prijaznih ljudeh, kjer si poleg nastopov vedno napolnimo baterije za naporno leto, pa še kaj se bo našlo. V juniju pa udeležba na svetovnem srečanju zborov in vokalnih skupin v italijanski Toskani. Veseli pa smo tudi pozornosti slovenske televizije, saj smo skupaj z ansamblom MI TRIJE že četrtrič povabljeni v oddajo VSAKDANJIK & PRAZNIK, ki bo na sporedu v nedeljo, 16. februarja 2003. Vsem, ki nam stojite ob strani, iskrena hvala.

DUŠAN

je imel lansko leto veliko nastopov doma in v tujini, leto pa smo, poleg ostalih nastopov, zaključili s tremi dobrodelnimi božičnimi koncerti, na katerih se nam je pridružila tudi Vokalna skupina MAVRICA iz Dobrepolja, s katero kvartet odlično sodeluje že nekaj let. Pod vodstvom Vesne Fabjan, ki vodi obe skupini, smo pevke in pevci nastopili na koncertih v Podgori, Šentpavlu in na Gradišču ter s svojimi nastopi navdušili številno občinstvo v prepornih cerkvah. Rodila se je ideja, da postanejo koncerti tradicionalni.

Kvartet STIČNA ne pozna počitka in nadaljujemo svoje aktivnosti tudi v letu 2003, z dvema gostovanjema v tujini. Prvo je bilo v Avstriji, kjer smo bili gostje skakalnega kluba iz Kranja, katerega člana sta tudi naša šampiona Kranjec in Peterka. V Bischoffshofnu je bila namreč zadnja tekma novoletne skakalne turneje in vsi smo upali, da bomo Primožu zapeli ob zmagovalnem odru. Žal se to ni zgodilo, smo pa to skupaj z našimi fanti storili v ciljni areni in pozneje tudi v samem mestu, kar je vzbudilo kar veliko

pozornost, tudi Avstrijske TV ORF. Kar pa zadeva naše skakalce, bo ob taki šampionski formi kmalu priložnost tudi za pesem ob zmagovalnem odru.

Z g. župnikom v Doberdobi

BOŽIČNI ODMEV - ČUDOVIT ODMEV!

Več kot tisoč gledalcev je zadovoljno zapuščalo Krško jamo, v kateri je bila že petič organizirana praznična prireditev BOŽIČNI ODMEV. Zadovoljne, vesele in nasmejane obraze smo videli ob izhodu iz jame, ko so bili obsijani od bakel in bogatega ognjemeta.

Organizatorji prireditve so pričakali gledalce že pred Krško jamo ter jih ogreli z vročim čajem, kuhanim vinom, podelili pa so jim zgibanko z opisom znamenitosti jame ter svečke.

Velika Krška jama je bila za prireditev še posebej praznično razsvetljena ter božično okrašena. Začetni odmev je pripadal otroškemu pevskeemu zboru Krka, ki kaže viden napredek. Duo Anita Zaletelj in Mateja Jamnik sta pritegnili pozornost s pesmijo Ko pogledam te v oči. Mlajši člani družine Slana so Božično noč predstavili v nekoliko drugačni zasedbi kot običajno, medtem ko je pesem Zabučale gore lepo odmevala po jami iz grl družine Tihle. Znano pesem JINGLE BELLS pa sta ubrano in v veselem ritmu zapeli Barbara in Alja. Za še nekoliko bolj vedro razpoloženje

gledalcev je s harmoniko in venčkom narodnih poskrbela nadarjena Tanja Zupančič. Kar gromko je zadonelo v jami, ko je zapel mladinski pevski zbor Krka. Mlada Anja Puš pa nam je odkrila lepoto naše Krke. Ženski pevski zbor MAGDALENA iz Grosuplje se je že drugič solidno predstavil.

Bolj ko je program prehajal v zaključni del, bolj so od ploskanja "trpele roke". Franc Kompare nas je raznežil s trobento. Visoki toni kvalitetne predstave so enkratno odmevali po akustični jami. Komaj rojeni STIL KVARTET iz Trebnjega nas je prijetno presenetil, prav tako kot odlični ansambel BOBRI. Žametni glas Braca Korena je prepričal marsikoga, da še vedno radi sprejemamo "glasbo naše mladosti". Prav radi ga bomo še videli na Krki. Zaključna točka prireditve je pripadala nadarjenemu tenoristu Ivanu Hudniku, ki nas je s čudovitim glasom navdušil tako v ariji iz opere NABUCCO kot s pesmijo NA BELI BARKI. Njegov glas bo verjetno še dolgo odmeval v naši Krški jami.

Vrhunec je prireditev dosegla, ko so Franc Kompare s trobento,

tenorist Janez Hudnik, pevska zbor s Krke ter gledalci skupaj zapeli pesem SVETA NOČ ob sto in sto prižganih svečkah. Svečano in veličastno je tako Krška jama skupaj z gledalci doživela nepozabne trenutke.

Ob zaključku nam je predsednica KS Andreja Kamin - Fink zaželela v novem letu veliko sreče, zadovoljstva, zdravja, medsebojnega razumevanja ter uspehov na vseh področjih. Božiček, ki je prišel prav iz globoke jame, pa je podelil otrokom bonbone in mandarine.

Prireditev je vodila in z bogatimi besednimi vložki obogatila Mojca Zorko.

Božični odmev 2002 je bil po številu gledalcev rekorden. To dokazuje, da je prireditev "shodila" in da bo ostala še dolga leta v delovnem programu TD in KD - Gledališče Krka. In prav je tako. Zaželimo ji tudi naprej še veliko uspeha.

Seveda pa brez pomoči naših sponzorjev tudi tokrat ne bi šlo. IMOS INŽENIRING Ljubljana, LADO KASTELIC Grosuplje, PEMS Ljubljana, METOD PODRŽAJ S.P. Škofljica, KOMUNALNE GRADNJE Grosuplje, P.U.Z. Ljubljana in PROTECT GL Ljubljana pa so bili tisti, ki so nam pomagali pokriti stroške prireditve.

Pomagali pa so nam številni mladi in starejši člani PGD Krka, ki so pod očesom predsednika Mira Svetina in pod vodstvom Antona Markoviča zagotavljali varnost, usmerjali promet in skrbeli za red.

Vsem hvala za pomoč, hvala tudi vam gledalcem za obisk. Pričakujemo vas tudi letos, 26.12.2003, ob 15.30 v Krški jami.

TD

ŽIVE JASLICE V VIŠNJI GORI

Že drugo leto zapored so bile v Višnji Gori uprizorjene Žive jaslce. Leto je bilo za razliko od prvih, ki so bile prikazane v farni cerkvi, v pomembni višnjanski pridobitvi, lepi dvorani v prostorih nekdanjega župniškega hleva! Večkratno ponovitev, premiera je bila na pretekli božični večer, si je ogledalo zelo veliko gledalcev, ki so bili navdušeni nad odlično uprizoritvijo,

dobro igro mladih, zanimivo scenografijo in kostumi, učinkovitimi glasbenimi vložki in zvočnimi efekti. Za izvedbo Živih jaslce imajo največ zaslug domači župnik Boštjan Modic ter nastopajoči študenti, dijački in učenci, člani mladinske veroučne skupine. Pri najmlajših gledalcih je nedeljene simpatije užival pravi pravcati jagenček Feliks, ki je tudi večje odigral svojo vlogo, po

nastopu pa se je pustil velikodušno čohati navdušenim otrokom.

Upajmo, da bodo nastopajoči še vrsto let uprizarjali žive jaslce, v veselje in poduk gledalcem, ki jih je bilo letos zelo veliko, med njimi tudi poln avtobus faranov iz Šentlovrenca na Dolenjskem.

Pavel Groznik

Javni sklad Republike Slovenije za
kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica

Štefanova 5, pp. 1699, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/2410-500 - Fax: 01/2410-510 - E-mail: urska.bittner@jskd.si

SPOROČILO za JAVNOST:

Javni razpis za zbiranje predlogov za financiranje in sofinanciranje kulturnih programov in projektov s področja kulturnih dejavnosti za leto 2003

Obveščamo vas, da Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) objavlja v Uradnem listu RS (10/01/2003) in na domači strani JSKD (www.jskd.si) javni razpis za zbiranje predlogov za financiranje in sofinanciranje kulturnih programov in projektov s področja kulturnih dejavnosti za leto 2003.

Razpisni rok je ponedeljek, 10/2/2003, vrednost razpoložljivih sredstev javnega razpisa znaša 90 milijonov SIT.

Predloge programov in posameznih projektov s področja kulturnih dejavnosti, ki bodo v letu 2003 izvedeni kot: prireditve, izobraževanje za potrebe kulturnih dejavnosti, založništvo lahko pošljejo:

- registrirana kulturna društva in njihove zveze,
- za kulturno delovanje Slovencev, ki živijo zunaj Republike Slovenije, pa organizacije s sedežem zunaj Republike Slovenije.

Vloge morajo biti predložene na ustreznih obrazcih iz razpisne dokumentacije, ki je na razpolago na območnih izpostavah JSKD, na sedežu JSKD (Štefanova 5, Ljubljana) in na domači strani JSKD (www.jskd.si). Vloge predložite na Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, pp. 1699, Štefanova 5, 1001 Ljubljana.

Podrobnejše informacije dobite na telefonski številki 01/24 10 502 ali po elektronski pošti urska.bittner@jskd.si.

KULTURNI DOGODKI V FEBRUARJU IN MARCU 2003

- 7.2. - Opatova kapela: Svečanost ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Jurčičevih priznanj
- 28.2. - Višnja Gora: Odprtje likovne razstave, literarni večer
- 1.3. - Muljava: Deseta jubilejna Jurčičeva pešpot
- 4.3. - Ivančna Gorica: Srečanje mladih literatov in novinarjev občine Ivančna Gorica
- 22.3. - Zagradec: Območno srečanje odraslih folklornih skupin

KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTVID PRI STIČNI

S 1.5.2003 oddamo v najem poslovni prostor - gostinski lokal Gostilna na klančku v Šentvidu pri Stični 65, in sicer:

- pritličje v izmeri 168 m²,
- kletni prostor v izmeri 96 m² in
- pripadajoče funkcionalno zemljišče ob objektu (parkirni prostor).

Od bodočega najemnika pričakujemo strežbo toplih jedi (malice, kosila).

Ponudbe bomo sprejemali na naslovu: Krajevna skupnost Šentvid pri Stični, Šentvid 65, 1296 Šentvid pri Stični 8 dni po objavi.

Krajane krajevne skupnosti Šentvid pri Stični obveščamo, da bodo od 1.2.2003 uradne ure na sedežu KS vsako sredo od 18. do 19. ure.

ČETRTO SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV IN VEČKRATNIH KRVO- DAJALCEV V ŠENTVIDU PRI STIČNI

December je čas novoletnih praznovanj, obdarovanj in vedrega razpoloženja. Na Miklavžev dan je odbor Rdečega križa Šentvid pri Stični letos organiziral že četrto prednovoletno srečanje starejših krajanov. Avlo OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični so napolnili ljudje, ki imajo veliko življenjskih izkušenj in modrosti.

Zimsko popoldne, ki se je počasi že nagibalo v večer, so z ubranim petjem popestrili šentviški Slavčki in učenci glasbene šole, obe skupini pod vodstvom Tanje Kastelic - Tomažič. Tudi najmlajši učenci, ki so vključeni v plesno skupino učencev osnovne šole, so pod vodstvom Polone Lampret pripravili lep nastop, s katerim so izkazali spoštovanje do starejših. Zvoki harmonike so še izboljšali praznično razpoloženje. Ravnatelj OŠ Šentvid pri Stični in župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret je pozdravil in nagovoril vse zbrane in jim zaželel predvsem zdravja in zadovoljstva v prihajajočem letu.

Na prireditve so bili povabljeni tudi krvodajalci, ki so že večkrat darovali kri. Značke in jubilejna priznanja, ki jih je krvodajalcem podelila predsednica OO RK Šentvid pri Stični Mimi Anžlovar, so samo majhna pozornost, ki jo namenjamo večkratnim krvodajalcem.

Z vsem spoštovanjem čestitamo krvodajalcem in krvodajalkam za:

petdesetkrat darovano kri:
Janez Kastelic, Male Češnjice 4a

tridesetkrat darovano kri:
Anton Pajk, Petrušnja vas 9
Franc Krištof, Šentvid 136

petindvajsetkrat darovano kri:
Anton Fenc, Pusti Javor 1

dvajsetkrat darovano kri:
Peter Šemrov, Pristavljia vas 16

petnajstkrat darovano kri:
Martin Koleša, Radanja vas 5
Janja Pajk, Petrušnja vas 22

desetkrat darovano kri:
Marko Gale, Breg pri Dobu 2

Robert Koporc, Zaboršt 11a
Marjan Kotar, Glogovica 24
Jožefa Praznik, Sela pri Sobračah 3a
Anica Špec, Šentvid 123c

Zahvaljujemo se tudi vsem ostalim krvodajalcem in krvodajalkam. Želimo, da bi se jim v prihodnjem letu pridružilo čim več novih. Kajti, biti krvodajalec, pomeni, pripadati veliki družini humanih ljudi.

Kulturnemu programu in podelitvi jubilejnih priznanj je sledilo družabno srečanje s pogostitvijo. Ob kapljici rujnega se je odprlo srce vsakemu in prijetno druženje se je nadaljevalo v večer.

Želimo, da se prihodnje leto spet srečamo.

ODBOR RDEČEGA KRIŽA
ŠENTVID PRI STIČNI

=====

Odbor RK se za pomoč zahvaljuje: OŠ Ferda Vesela, ravnatelju in županu Jerneju Lampretu, Mesarstvu Klemenčič, Pekarni Grosuplje, trgovini Janez, tovarni Iskra - Zmaj, trgovini Gradnja, KS Šentvid pri Stični, Občini Ivančna Gorica, TD Šentvid ter vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali k organizaciji te prireditve.

S prednovoletnim srečanjem starejših občanov je območna organizacija RK Šentvid pri Stični zaključila svoj delovni načrt v letu 2002, ki ga je izvajala vse leto. Vseboval je:

- pripravo daril in obisk starejših občanov, bolnih, invalidov in onemoglih v mesecu marcu,
 - pripravo in razdelitev paketov za socialno ogrožene,
 - sodelovanje pri izvedbi krvodajalske akcije,
 - sodelovanje pri izvedbi izleta krvodajalcev,
 - sodelovanje pri izbiri otrok za letovanje in zimovanje na Debelem rtiču,
 - merjenje krvnega tlaka in krvnega sladkorja za starejše krajanje Šentvida pri Stični v domu upokojencev, vsako prvo sredo v mesecu ter
 - izvedbo prednovoletnega srečanja starejših občanov.
- =====

RUMENA GUGALNICA ZA TRIDESETI ROJSTNI DAN VRTCA

Predstava ob Marjetičinem rojstnem dnevu

Pred mesecem dni so se na oglasni deski vrtca Marjetica v Ivančni Gorici pojavile fotografije. Ene črnebele, druge barvne, z obledelimi toni, spet tretje z nazobčanimi robovi, nekatere malo upognjene zaradi starega, togega fotografskega papirja. Pa smo si jih ogledovali, se iskali in se našli na njih. Sebe, malčke izpred trideset let. Bivši otroci, ki smo sedaj že krepko polnoletni in vodimo svoje otroke v taisti vrtce. In minilo je že trideset let.

In bila je čudovita predstava - Rumena gugalnica - za rojstni dan vrtca. Na odru Kulturnega doma v

Ivančni Gorici so se predstavili vsi "vrtčevski": od tistih, ki že korakajo proti zaresni šoli, do tistih, ki še iz plenice niso zlezli. Bilo je prisrčno, simpatično, nostalgčno. Vsem, ki so ustvarjali to predstavo - in znali združiti tako različno

Novoletna delavnica

kvaliteto otrok glede na njihovo starost, gre vsa pohvala.

V decembru je vrtce praznično zaživel. Otroci in starši smo napolnili igralnice ob novoletni delavnici. Ob soju petrolejk in lampionov smo se ob pravljici vrnili v stare čase, potem pa skupaj izdelovali praznične aranžmaje. V delovni vni nas je zmotil popotnik Dedek Mraz, ki je pred tem obhodil daljne kraje in tudi naše otroke razveselil s slastno čokolado.

Ko bi le bilo v njegovi moči, da s svojo magičnostjo pripomore k temu, da bi vsi starši iz Ivančne Gorice, ki želijo svoje otroke del dneva zaupati vrtcu, čimprej imeli to možnost.

Mamica "čmrlja" Mateja

USPEŠNO DELO RDEG

19.12.2002 je bila seja Izvršilnega odbora Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica, na kateri je bil tudi predsednik Slovenskega ekološkega gibanja Karel Lipič. Tanja Pucelj je predstavila delo društva v letu 2002, še posebej na projektu LGP - 07, Jelka Grabljevec pa nas je podrobno seznanila s kvaliteto naše pitne vode. Na podlagi delovanja ekoloških patrolj so predstavili tudi stanje črnih odlagališč v občini Ivančna Gorica.

RDEG je podelil priznanja zaslužnim podjetjem in posameznikom, ki se trudijo, da bi bilo naše okolje bolj čisto in zdravo. Zahvalo so prejeli: Livar za korektno sodelovanje pri reševanju okoljevarstvenih problemov, predstavnica Regionalnega centra za okolje za srednjo in vzhodno Evropo ter Karel Lipič.

Seja se je zaključila v prijetnem vzdušju, z zavestjo, da si bo v letu 2003 treba ponovno zavihati rokave.

NP

BOŽIČNI POHOD

Kako hitro beži čas, se zavemo šele tedaj, ko vedno krajši dnevi napovedo bližajočo se zimo in z njo božični čas.

V tem prelepem vzdušju smo se v zagraškem TD že tretje leto zapored odpravili na božični pohod z baklami. Res da je bil letošnji božič nekoliko drugačen, kajti manjkalo je snega in tista prava zimska idila. Pa vendar. Na tradicionalnem pohodu smo se zbrali pred gasilskim domom v Zagradcu na božič, 25.12.2002. Udeleženci pohoda, bilo jih okoli tristo, so lahko kupili bakle in se prijavili na malico po povratku. Pot nas je vodila iz Zagradca do Češnjic, mimo Brega do Drašče vasi, naprej do Dečje vasi, skozi Grintovec, Malo Globoko in nazaj v Zagradec. Vzdušje je bilo zelo prijetno, saj so za to poskrbeli vaščani posameznih vasi in postregli s sladkimi dobrotami iz rok pridnih gospodinj.

Pohod smo zaključili v gasilskem domu v Zagradcu, kjer smo se okrepčali z dobro klobaso in zaplesali ob zvokih Denisove harmonike.

Ob koncu bi se v imenu TD Zagradec zahvalila vsem, ki ste kakorkoli prispevali svoj delež k izvedbi pohoda. Poudariti moram, da je bil interes za pomoč pri izvedbi tega dogodka pri vseh izjemen. Naj tako ostane tudi v bodoče, saj bomo le tako ohranjali tradicijo in z našim druženjem ubežali vsakdanjim skrbem.

In znova prišel bo čas,
ko se bo nekaj zbralo nas,
pa povabimo še vas,
da se nam letos pridružite,
ko pride božični čas.

Za TD Zagradec: Nuša Šinkovec

iščete arhitekta?

Več kot 10 letne izkušnje s področja projektiranja
stanovanjskih in poslovnih objektov

projektivni atelje

KUS
...p.

arhitekturno in gradbeno projektiranje, gradbeni nadzor

- izdelava tehnične dokumentacije za vse vrste gradbenih objektov
- načrti tipskih stanovanjskih hiš
- legalizacije vseh vrst objektov
- gradbeni nadzor

Pisarna se nahaja na lokaciji:
Adamičeva c. 10, 1290 Grosuplje, tel.: 041 715 762
(1. nadstropje - ob menjalnici Ažur)

VRTEC MARJETICA NA OBISKU PRI GASILCIH

Prostovoljno gasilsko društvo Hudo - Ivančna Gorica že mnogo let sodeluje z vrtcem Marjetica. Oktobra vsako leto organiziramo srečanje. Že sam prevoz otrok in vzgojiteljic v naš dom je za malčke nekaj posebnega. Tam jim pokažemo vso razpoložljivo tehniko, in tudi sami, z našo pomočjo seveda, lahko preizkusijo vse gasilske naprave. Opozorimo jih na vse nevarnosti in tudi na to, kako ob njih ukrepati.

Letos smo jim obljubili nagradno akcijo, na katero so se dobro odzvali; dogovorili smo se namreč, da bo vsak narisal risbo na temo o gasilstvu. Že kar prave umetnine smo v našem društvu ocenili in prve tri

nagradili. Odločitev je bila res težka, pa vendar je bilo treba določiti tri najboljše. Nagradili smo jih s slikanico Pri gasilcih,

obeskom gasilca ter jim podelili diplome, vsem ostalim pa smo za dobro voljo podarili čokolade. Nagrade sta razdelila predsednik društva Zvonko Maver ter poveljnik Marjan Knez.

Leta 2003 načrtujemo večjo gasilsko vajo v vrtcu, ki bo koristila malčkom, vzgojiteljicam in seveda tudi nam, da se seznanimo s tem, kako ukrepati ob takih nesrečah.

Na koncu naj se zahvalimo vzgojiteljicam za pomoč in sodelovanje, kakršnega si želimo še naprej.

PGD Hudo - Ivančna Gorica

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

ROKOMETAŠI SREDNJE ŠOLE IVANČNA GORICA MED OSMIMI V SLOVENIJI

Velik uspeh so 20. 1. 2003 dosegli dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice, saj so si v Krškem na četrtfinalnem državnem turnirju priigrali vstopnico za državni polfinale. Povedano drugače: uvrstili so se med 8 najboljših srednješolskih rokometnih ekip v državi.

Tekmovanja so se udeležile 4 ekipe: Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, Srednja šola Krško, Gimnazija Ledina Ljubljana in ŠC PET Ljubljana.

Sistem tekovanja v prvem krogu je takle: v prvi tekmi igra prvoizžrebana ljubljanska ekipa proti prvo izžrebani ekipi z Dolenjske. Drugo tekmo odigrata ostali dve ekipi. Obe zmagovalni ekipi iz prvega kroga nato v drugem krogu igrata proti obema poraženkam, a seveda ne

proti isti ekipi kot v prvem krogu. Zmagovalca obeh drugih tekem se nato uvrstita v nadaljnje tekovanje.

Dijaki iz Ivančne Gorice so v prvi tekmi premagali Gimnazijo Ledina z rezultatom 17 : 11, SŠ Krško pa je v drugi tekmi prvega kroga zanesljivo ugnala ŠC PET Ljubljana.

V odločilnih tekmah za napredovanje je nato SŠ Krško prepričljivo ugnala še Gimnazijo Ledina, naši dijaki pa so z rezultatom 17 : 13 tudi zanesljivo dosegli uvrstitev v polfinale.

Našo ekipo so zastopali sledeči igralci: Mitja Pevc, Matej Smrke, Sašo Vozel, Luka Strnad, Simon Stopar, Jure Ceglar, Dejan Čančar, Gašper Mamilović, Jure Tadić, Aleksander Polak, Blaž Radelj, Miha Sever, Jaka

Sever in Anže Korelec. Ekipo je vodil profesor športne vzgoje Edo Vrenčur.

Po tekovanju so izbrali še najboljše posameznike turnirja. V naše zadovoljstvo je bil za najboljšega vratarja turnirja izbran Mitja Pevc. Najboljši strelec ekipe pa je bil Jaka Sever.

Za zaključek pa vse ljubitelje rokometu vabim, da se v petek, 7. februarja, udeležite enega od obeh polfinalnih turnirjev, na katerem bo nastopila tudi ekipa naših srednješolcev, saj bo turnir v telovadnici Srednje šole Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici.

Prepričan sem, da boste imeli kaj videti.

Simon Bregar

VELIKONOČNI SPOMINČKI

Po pripovedovanju Jožefe Erjavec, rojene 16. marca, upokojene učiteljice.

Živela sem v Višnji Gori v farni mežnariji, to je v manjšem poslopju ob farni cerkvi svetega Tilna. Z očetom in materjo smo prebivali v spodnjih prostorih, v zgornjih pa je za časa moje zgodnje mladosti živel prvi nadučitelj, komponist in organist Janko Skrbinc z ženo. Moj oče, Franc Mohorič je bil 30 let cerkovnik oz. mežnar. Tako sem odrasla v senci svetega Tilna in marsikaj opazovala, zlasti ob velikih cerkvenih praznikih, ki so bili tedaj na moč slovesni. Imeli smo še staro hišico ob Mohoratom studencu, a to so starši največkrat dajali v najem. Moj oče je bil tudi sedlar in tapetnik, na stari hiši je imel za reklamo obešen komat. Z materjo sta redila tudi kravico in pujska, kakor je bilo to v navadi tiste dni. Moja mati je bila Grabljeveva Francka z Blečjega vrha, izpod katerega izvira eden izmed glavnih virov potoka Višnjica. Večkrat je pripovedovala, kako so nekdanj na Veliko noč in na Veliki ponedeljek, pirhe tudi trkljali, ne samo sekali. Nastavili so en pirh, da je mirno stal, potem pa so proti njemu trkljali druge pirhe. Kdor ga je zadel, ga je tudi dobil. Ob Veliki noči je mati naložila pirhe, šunko in kolač v jerbas in prosila kakšno dekle, da je vse to na glavi neslo žegnati v farno cerkev. V cerkvi so me vsako leto ob tem času zelo pretresle že priprave na veliki praznik, saj sem morala očetu marsikaj pomagati, med drugim sva tudi čistila velik luster v cerkvi. Čistila sva z žaganjem, ki so mu rekli hudičeva sol, ker je bilo zmešano s soliterno kislino. Oče, fantje in dekleta so postavljali božji grob v desnem stranskem oltarju, pred njim pa so stale kulise, ki so predstavljale drevesa iz svete dežele in dva resna vojščaka. Na Veliki četrtek in petek so bili v cerkvi posebno dolgi obredi. Na Veliko soboto zjutraj je oče raznašal žegnani ogenj z leseno gobo, za plačilo so mu gospodinje dajale krapec. Jedila, ki so jih prinašala dekleta v jerbasih blagosloviti, je duhovnik blagoslovil v farni cerkvi, v Višnji Gori v mestni cerkvi svete Ane, pa tudi po vaseh na določenem mestu, pred kapelicami ali kakšnim križem. Domačimi so v posebno posodo darovali jajca ali denar. V zgornji Višnji Gori je za vse skrbel višnjijski mežnar Strojani (Zabračarjev). Moj oče je pobiral bero tudi za župnika in kaplana. Zase pa je smel pobrati 30 mernikov pšenice. Oče je imel dolžnost, da je skrbel tudi za klenkarje oz. pritkovalce. Ti so bili ob koncu praznikov tudi pogoščeni v mežnariji, pri nas. Pevci so bili pogoščeni zgoraj pri Šrbincevih, ob Veliki noči ali ob Božiču pa so dobili tudi molke (rožne vence) in molitvenike.

V zvoniku farne cerkve je bilo vedno mnogo ptic - postovk. Nekoč sem dala postovki v gnezdo valit dve jajci in ju vsa vesela prinesla domov, ko sta bili naključjani. Iz njiju sta se izvalila majhna laška putka in laški petelinček.

Zapisala Mihaela Zajc

VABILO KOŠARKARSKIM EKIPAM

V občini Ivančna Gorica že nekaj let (od ustanovitve občine naprej) Zveza športnih organizacij Ivančna Gorica organizira občinsko košarkarsko ligo (igra se 3 : 3 na en koš). Tekmovanje ponavadi poteka v dveh delih; spomladanski se igra v februarju, marcu in aprilu, jesenski pa v oktobru in novembru. Vse tekme se odigrajo v telovadnici OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični ob sobotah popoldne.

Najboljši dve ekipi iz naše občine se vedno udeležita tudi medobčinskega prvenstva, ki ga organiziramo vsako leto. Letos obstaja možnost, da se bo tekovanje nadaljevalo tudi na državnem nivoju (tekovanje je seveda rekreativnega značaja).

Če vas igranje košarke zanima in bi se radi preizkusili v občinski ligi, potem se nam pridružite že letos. Več informacij lahko dobite na mobilnem telefonu: 041-810-660 (Simon).

Vodja lige: Simon Bregar

OBČINSKO PRVENSTVO V SMUČANJU TER SMUČARSKA ŠOLA V ČASU ZIMSKIH POČITNIC

V Športnem društvu Koala smo v letošnji sezoni priredili kakih štirideset smučanj na avstrijskih smučiščih. Z namenom, da bi popestrili dogajanje, pa smo se odločili organizirati občinsko tekovanje v smučanju, ki se bo odvijalo v avstrijskem smučarskem centru Gerlitz. Tekmovanje bo potekalo v soboto, 15.2.2003, in sicer v kategorijah: absolutna, do 10 let, do 15 let, do 40 let, nad 40 let, ter v ženski kategoriji.

Prijavnina za tekovanje bo znašala 1500 sit, cena smučarske karte in prevoza pa 5500 sit. Udeleženci si lahko prevoz in karto organizirajo tudi v lastni režiji.

Na smučanje odhajamo nekajkrat tedensko, zato vse smučarske navdušence vabimo, da se nam pridružijo. V zimskih počitnicah bomo smučali vse dni, v našem klubu pa deluje tudi smučarska šola. Več informacij lahko dobite na spletni strani www.koala-sport.com ali na telefonu 041/ 791 888.

ŠD KOALA

PREDSTAVLJAM VAM ŠOLO TENISA IVANČNA GORICA

"Po dveh urah napornega tekanja po igrišču je prišlo do točke, ko se bo odločilo o zmagovalcu. Vsa moja leta pridnega dela, treninga so se zčila v ta trenutek, ko gresta skozi mene strah in hkrati pogum, navdušenje in ljubezen do te lepe igre. Samo en servis, en gib, ki sem ga na treningu že tolikokrat ponovil, pa mi bo uspelo. Brez razmišljanja si vržem žogo in udarim po njej z vso močjo; toda ne, nasprotnik je odreagirал še bolje. Kot bi se name zvalil cel svet! Sprašujem se, kaj sem naredil narobe. Nasprotniku čestitam za zmago in že naslednji trenutek razmišljam, da ga bom naslednjič premagal, da bom treniral še bolj zavzeto, saj pri igranju tenisa vedno znova in znova občutim zadovoljstvo, sproščanje adrenalina. V meni je ljubezen, strast do tenisa. Navezan sem na svoj lopar, na svoje prijatelje in trenerje, s katerimi vedno spoznavam kaj novega." Takole je svoje navdušenje opisal mlad teniški igralec po porazu s svojim večnim tekmečem.

V šoli tenisa Ivančna Gorica želimo tudi vam približati ta prelepi šport. Ustanovitvi je botrovalo dejst-

vo, da je predvsem za otroke v naši občini še vedno premalo možnosti, da bi se ukvarjali s športom; še zlasti to velja za dekleta, in če sem še natančnejši, za otroke od 5 let naprej. Povprečen otrok potrebuje trikrat več gibanja kot povprečen odrasel človek, vendar, kot že rečeno, največkrat te možnosti nimajo. Kar danes vložimo v svojega otroka, se mu bo jutri obrestovalo, in več ko vlagamo v teh zgodnjih letih, bolje je. Ne mislim samo na razne šole učenja, ko otrok sedi za klopjo (računalniški tečaji, šole tujih jezikov, glasbene šole), ampak tudi na njegovo motoriko. Če otrok ne more porabiti svoje energije, ki je ima v letih odrasčanja ogromno, potem tudi v prej omenjenih šolah ne more dosegati takih rezultatov, kot jih od njega pričakujejo starši. Za intelektualni razvoj potrebuje otrok tudi zdrav telesni razvoj, to pa mu omogoča šport.

V šoli tenisa bodo otroci razvili motorične sposobnosti, se navadili na pravilen odnos do športa, krepili delovne navade in pripadnost skupini, spoznali teniško tehniko in tehniko gibanja, pravila teniške igre

in, zakaj pa ne, doživeli tudi kakšno teniško tekmovanje. Šola bo delala celo leto: poleti na teniških igriščih Vrhpolje, pozimi pa v telovadnici Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. Programi šole tenisa so:

- teniški vrtci za najmlajše (zagotovi širok motorični razvoj, vzgojo in socializacijo; otroke učimo ob igri, na osnovi posnemanja);
- teniška šola za mlade (osnovni teniški udarci, športni način življenja, spoznavanje teniške igre in teniških pravil, igranje klubskih turnirjev);
- teniški treningi (taktika v igri, popolno obvladovanje vseh teniških udarcev, psihologija tenisa, zaznavanje nasprotnikovih prednosti in slabosti...);
- teniški tečaji za vse.

Priporočljiva starost za vpis je od 5 let dalje, skupine pa bodo formirane od 4 do 6 otrok. Če gojite veselje do športa in še posebej do tenisa, vas vabimo, da se nam pridružite. Do takrat pa vas pozdravlja

Edo Vrenčur

MEDOBČINSKA ZIMSKA MALONOGOMETNA LIGA

BOMO TUDI LETOS IMELI DVE EKIPI V KONČNICI?

Tri kroge pred koncem medobčinske zimske lige se uvrstitev med najboljše štiri nasmiha ekipama Prince pub in Mizarstvu Trunkelj Krka, torej ekipama, ki sta lani osvojili 1. in 3. mesto. Končnico bodo letos igrale samo 4 ekipe. Dobro gre tudi preostalima ekipama iz naše občine, saj ima ekipa iz Ambrusa (Bife pri Matjažu & Instalacije Angro) še možnosti tudi za končnico, medtem ko se ekipa Višnja Gora spretno izogiba zadnjemu mestu na lestvici, kar za mlade fante ni neuspeh.

Rezultati 10. kroga:

PROSTEL D.O.O.	-	AVTOVAL RAČNA	1	:	4
ŠD MALO MLAČEVO	-	PRINCE PUB	3	:	7
ŠMD TURJAK	-	JAGODA	8	:	3
MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA	-	ELEKTRO SENICA-PREMAR	12	:	3
BALKAN TEAM	-	PEKARNA GROSUPLJE	5	:	0
BIFE PRI MATJAŽU&INSTALACIJE ANGRO	-	VIŠNJA GORA	5	:	1
ŠALABAJZERJI	-	ŠD DOBREPOLJE - SNEŽAK	1	:	11

TRENTNA LESTVICA

MESTO	EKIPI	ŠTEV. TEKEM	ZMAGE	NEODL.	PORAZ	TOČKE	DANI GOLI	PREJETI GOLI	GOL RAZLIKA
1	ŠD DOBREPOLJE-SNEŽAK	10	10	0	0	30	52	15	37
2	PRINC PUB	10	9	0	1	27	61	22	39
3	ELEKTRO SENICA - PREMAR	10	7	1	2	22	41	31	10
4	MIZARSTVO TRUNKELJ KRKA	10	6	2	2	20	43	22	21
5	ŠD MALO MLAČEVO	10	6	1	3	19	36	29	7
6	AVTOVAL RAČNA	10	6	0	4	18	42	20	22
7	BIFE PRI MATJAŽU&INSTALACIJE ANGRO	10	5	2	3	17	32	19	13
8	ŠMD TURJAK	10	4	0	6	12	36	26	10
9	BALKAN TEAM	10	3	2	5	11	36	41	-5
10	PROSTEL D.O.O.	10	3	0	7	9	34	55	-21
11	JAGODA	10	2	2	6	7	28	41	-13
12	VIŠNJA GORA	10	1	1	8	4	23	44	-21
13	PEKARNA GROSUPLJE	10	1	1	8	4	16	57	-41
14	ŠALABAJZERJI	10	0	0	10	0	14	72	-58

Simon Bregar

BOŽIČEK IN ATLETSKI KLUB ŠPELA

Smo Atletski klub Špela iz Grosuplja, ki je v šolskem letu 2002/2003 organiziral redno vadbo atletske šole teka za najmlajše (od 3 let dalje) tudi za šoloobvezne otroke v občini Ivančna Gorica. Želimo vam povedati, da tudi v zimskem času pridno treniramo in se pripravljamo na tekmovanja, ki se hitro bližajo.

Atletski klub Špela je 14.12.2002 obiskal Božiček. Zbrali smo se vsi člani našega kluba in njihovi starši, ki so prišli iz Grosuplja, Višnje Gore in Škofljice. Prireditelj je bila v OŠ Višnja Gora. Bilo nas je približno 150 in lahko si predstavljate, kakšno zabavo smo uprizorili; ni manjkalo niti iger niti lutkovne predstave za naše najmlajše niti demonstracij atletske abecede; nazadnje je prišel še sodobni Božiček, in to kar na skiroju. Omeniti pa moramo, da je bilo tudi tekmovanje za starše. Potegovali so se za čudovito nagrado, vikend paket s športnim avtom Seat Ibiza, ki ga je poklonil naš sponzor iz Porscheja na Verovškovi, ki nam ves čas stoji ob strani.

Atletski klub se bo 8.2.2003 odpravil na zimske priprave na Kope, kjer bomo nabirali nove moči za uspešno sezono. Naj povabimo še vse, ki vas zanima atletika ali pa se preprosto radi družite, da nas obiščete na treningih, ki potekajo vsak ponedeljek od 17.00 do 18.00 za najmlajše od 3 let dalje in od 18.00 do 19.00 za šoloobvezne otroke v telovadnici OŠ Višnja Gora ali pa najdete podatke na spletni strani kluba www.atletskiklubspela.si ali na telefonu: 041 604 185. Lepo vabljeni!

Vodstvo AK Špela

SMUČARSKI SKOKI - PODBORŠT 2003

Letošnja zima nas je s snegom bogato obdarila, kot že dolgo ne Razveselili smo se ga vsi, ki ljubimo aktivnosti na snegu. Med njimi so tudi fantje iz Podboršta, ki so skrbno pripravili skakalnico in organizirali tekmovanje v smučarskih skokih. Sončna, vendar mrzla nedelja, 19. januarja 2003, je v Dolgorajznikovo dolino v vasi Podboršt pri Dobu privabila tekmovalce in gledalce iz bližnjih in daljnih okoliških vasi. Kljub mrazu ni nikogar zeblo. Tekmovalcem je postalo vroče ob pogledu na skakalnico, gledalce pa je ogrelo dišeče kuhano vino.

Smučarji skakalci so tekmovali v dveh starostnih skupinah.

V skupini mlajših dečkov so pohvale prejeli:

1. David Škrabec za 1. mesto, 16 m
2. Gregor Čebular za 2. mesto, 12 m
3. Gašper Travnik za 3. mesto, 11 m
4. Rok Zupančič za 4. mesto, 11 m

V skupini starejših skakalcev je tekmovalo 14 pogumnih fantov, ki so kot za stavto preskakovali mejo 20 metrov. Pokale in pohvale za najboljša prva štiri mesta so prejeli:

1. mesto Bojan Travnik, 20,5 m
2. mesto Rok Trnovšek, 21 m
3. mesto Marko Travnik, 20,5 m
4. mesto Mitja Verbič, 20,5 m

Prihodnje leto pa na svidenje, če bo le zima spet prava.

S. Trnovšek

OSNOVNOŠOLSKI ŠPORT

OŠ STIČNA ODLIČNA V NOGOMETU,
DOBRI TUDI V ODBOJKI

Po novem letu se je zvrstilo kar nekaj osnovnošolskih tekmovanj, prednjačili pa sta dve športni vrsti: nogomet in odbojka.

Najprej so se na Igu odlično odrezale učenke OŠ Stična, saj so na področnem prvenstvu obljublanske regije v malem nogometu osvojile 1. mesto in si tako prislužile uvrstitev v četrtfinalno državno tekmovanje. Rezultati tekmovanja: OŠ Stična : OŠ Ob Rinži Kočevje 3 : 0, OŠ Stična : OŠ Ig 2 : 2, OŠ Ig : OŠ Ob Rinži Kočevje 1 : 0.

Za ekipo OŠ Stična so igrale: Klara Vidmar, Neža Kamin, Živa Bregar, Neža Bregar, Mateja Bradač, Maja Šinkovec, Maja Medved, Jana Retar, Nina Klačnja, Tjaša Blatnik, Nastja Rošelj, Anja Lekan, Anita Hrovat in Ana Prebenda. Ekipo je vodila profesorica športne vzgoje Andreja Lapanja.

Z velikim uspehom so dva dni kasneje nadaljevali učenci iste šole. Doma so gostili področno tekmovanje prav tako v malem

nogometu. Tudi učenci so v konkurenci še dveh šol dosegli dve zmagi in osvojili 1. mesto. Tudi oni so se uvrstili v četrtfinale državnega tekmovanja.

Rezultati: OŠ Dobrova : OŠ Stična 1 : 2, OŠ France Prešeren Ribnica : OŠ Stična 0 : 1, OŠ France Prešeren Ribnica : OŠ Dobrova 0 : 1.

Za OŠ Stična so nastopili: Toni Svetin, Anže Sadar, Blaž Janežič, Sašo Kuhelj, Daniel Glavič, Nermin Mušeljčič, Andraž Poljanec, Marko Miklavčič, Andrej Pavčič, Matevž Bregar, Rok Zaletelj, Primož Kastelic, Anže Plut in Tilen Jenko. Ekipo je vodil gospod Silvo Podobnik, občinski nagradenec za zasluge na področju športa.

Dan pozneje, 18. 1. 2003, so nas na področnem prvenstvu v odbojki dobro zastopali starejši dečki OŠ Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični. V Brezovici so se borili po najboljših močeh in osvojili 3. mesto. Žal to za uvrstitev v nadaljnje tekmovanje ni bilo dovolj. V ekipi so igrali: Gregor

Sinjur, Gašper Stopar, Mitja Cimermančič, Daniel Konda, Andraž Hauptman, Matic Trnovšek, Dejan Rus in Toni Ostanek. Ekipo je vodil profesor športne vzgoje Robert Bregar.

20. januarja so z odbojko nadaljevale starejše deklice na medobčinskem prvenstvu, ki je bilo v OŠ Brinje v Grosuplju. Tekmovanja sta se udeležili dve ekipi iz naše občine: OŠ Stična iz Ivančne Gorice in OŠ Stična iz Višnje Gore. Uspešnejše so bile prve, ki so osvojile 2. mesto, kar pa žal ni bilo dovolj za uvrstitev na področno prvenstvo, kamor so se uvrstile učenke OŠ Šmarje-Sap. Za ekipo OŠ Stična iz Ivančne Gorice so nastopile: Erika Hrovat, Simona Hrovat, Tanja Fric, Tina Trontelj, Mateja Bedene, Nina Pušlar, Anita Hrovat, Tadeja Paradižnik, Elvira Lulič, Sladjana Miljevič, Natalija Hrovat in Ana Prebenda. Ekipo je vodila profesorica športne vzgoje Mojca Malovrh.

Simon Bregar

PETI VAŠKI TURNIR V MALEM NOGOMETU,
STIČNA 2002

Prav ob koncu malonogometne sezone v naši občini smo imeli v Stični vaški turnir v malem nogometu, ki je letos potekal že petič zapored. V teh letih se je kvaliteta igre in njena popularnost močno dvignila. Na to kaže udeležba treh ekip iz naše krajevne skupnosti v občinski ligi.

Na letošnjem turnirju se je pomerilo sedem ekip. Že predtekmovale tekme v dveh skupinah so pokazale, da vsi mislijo zelo resno in da jih je nov prehodni pokal dodobra motiviral. Že v uvodnih tekmah sta izstopali ekipi Dixi Stična in Najslabši, lanska finalista.

Rezultati:

predtekmovanje

Dixi Stična : Mekinje	0-1
Rožna gasa : Gaberje	4-3
Najslabši : Drzni in lepi	8-1
Rožna gasa : Dixi Stična	0-10
Mekinje : Gaberje	2-1
Najslabši : Kmečki fantje	4-1
Dixi Stična : Gaberje	5-0

za 1. mesto

Dixi Stična : Mekinje	5-2
-----------------------	-----

Mekinje : Rožna gasa	7-5
----------------------	-----

Drzni in lepi : Kmečki fantje	5-1
-------------------------------	-----

polfinale:

Najslabši : Dixi Stična	1-4
-------------------------	-----

Mekinje : Drzni in lepi	4-3
-------------------------	-----

za 3.mesto

Drzni in lepi : Najslabši	1-5
---------------------------	-----

Predtekmovanju so sledili polfinalni obračuni in naključje je hotelo, da sta se v polfinalu srečali zgoraj omenjeni ekipi. Dixi Stična so pokazali boljšo dnevno formo in se zanesljivo uvrstili v finale. V drugem polfinalu pa so člani dramske skupine Drzni in lepi pokazali, da niso mojstri samo na odru, ampak tudi na nogometnem igrišču, ter namučili prve favorite turnirja, ekipo Mekinj. Tako so o drugem finalistu odločile sedemmetrovke, pri katerih pa so bili bolj uspešni igralci Mekinj.

V tekmi za tretje mesto so nato utrujeni gledališčniki morali priznati premoč še Najslabšim ter tako

ponovili lanski uspeh - četrto mesto.

Kmalu po začetku finalne tekme se je ulilo kot iz škafe, vendar se dežja nismo ustrašili in tekmo odigrali do konca. V zanimivi tekmi, ki si jo je kljub nalogu ogledalo zavidljivo število gledalcev, so se Dixi Stična oddolžili Mekinjam za poraz v predtekmovanju in tako že tretjič osvojili turnir ter prvo zvezdico za dokončno osvojitve prehodnega pokala.

Za ekipo Dixi Stična so igrali: Boštjan Skubic, Robert Gačnik, Jožef Jeraj, Mario Dražetič, Borut Hribar, Marjan Rus, Elvedin Mušeljčič in Gregor Arko.

G.A.

ROKOMETAŠI EKIPE
DIXI STIČNA DRUGI NA
TURNIRJU V KAMNIKU

26. decembra 2002 je bil v športni dvorani v Kamniku 22. tradicionalni novoletni rokometni turnir. Letos se ga je poleg ekipe DIXI iz Stične udeležilo še 11 ekip iz cele Slovenije. Mi smo letos na njem sodelovali že četrtoč. Tudi v prejšnjih letih smo bili vedno zelo uspešni, leta 2000 pa celo zmagali. Vodja in sponzor ekipe je že vsa leta Jožef Jeraj, ki za turnir vedno privabi odlične igralce iz različnih slovenskih klubov. Letos so ekipo sestavljali igralci RK Novoles, RK Radovljica in RK SVIŠ. To so bili Daniel Fajfer, Igor Novak, Uroš Hočevar in Matjaž Erčulj iz RK Novoles, Anže Bagi iz RK Radovljica ter Uroš Šparl, Gregor Tadina, Simon Novak in Jure Ceglar iz RK SVIŠ. Po potrebi je v igro vskočil tudi vodja ekipe Jožef Jeraj. Ekipa so bile v predtekmovanju razdeljene v štiri skupine. Dixijevci so bili kot nosilec z žrebom razporejeni v tretjo.

Že v predtekmovanju je bilo treba pokazati vse rokometno znanje in borbenost, saj je že na prvi tekmi stal v nasprotnih vratih prvoligaški vratar Boštjan Makovec, član RD Prule, na naslednji pa je bil glavna nevarnost za gol Rok Tržan, član RK Rudar, ki igra v 1.A državni rokometni ligi. Ekipa DIXI je po trdem boju dobila obe tekmi in se uvrstila v polfinale. Tam se je odlično upirala najkvalitetnejši ekipi na turnirju, ki je bila pretežno sestavljena iz igralcev RK Chio Kranj, članici 1.B državne rokometne lige. Po rednem delu je bil rezultat izenačen, po izvajanju sedemmetrovk pa se je v finale uvrstila ekipa DIXI, za kar ima največ zaslug Anže Bagi. Tudi finalna tekma je bila izenačena do konca, vendar pa so Dixijevci zapravili možnost za izenačenje, v nasprotnem napadu pa dobili gol in tekma je bila odločena.

Ob tem ni odveč omeniti, da je bil za najboljšega vratarja proglašen Anže Bagi, Matjaž Erčulj pa je bil že drugič najboljši strelec turnirja. Oba sta nekdanja člana RK SVIŠ.

G.A.

DESETI ROKOMETNI DAN

V soboto, 18. januarja, je rokometni klub SVIŠ priredil tradicionalni rokometni dan. Letos je bil na vrsti že desetič. Na prireditvi je sodelovalo okrog trideset ekip v različnih starostnih kategorijah. Tekme so se brez odmora odvijale od osmih zjutraj do polnoči.

Začelo se je s tekmami šolskih ekip dečkov in deklic. Sledil je zanimiv obračun med učiteljicami in učenkami. Nato so prišli na vrsto mlajši in starejši dečki, pa kadeti, mladinci, člani in na koncu veterani. Nekatere ekipe so odigrale tudi redne prvenstvene tekme. Zelo so se izkazali kadeti, ki so visoko premagali odlično ekipo Slovana.

Na rokometnem dnevu je gledalce navdušila plesno-navijaška skupina Frkice, ki je s svojimi koreografijami še dodatno popestrila program. Mlade plesalke postajajo zvezda stalnica na SVIŠ- evih tekmah.

Prireditve ni imela strogo tekmovalnega značaja, ampak je bila tudi priložnost za srečanje sedanjih in nekdanjih rokometišev, igralcev in ljubiteljev te igre.

RK SVIŠ bi se rad zahvalil sponzorjem, ki so pomagali pri izvedbi tega več kot prijetnega dne. To so: Mercator, G- les, Casucci, Zlatarstvo Tadina, Avtoteh, Avtoprodaja Zelko in Liniatex.

Članska ekipa se zdaj že zavzeto pripravlja na februarsko nadaljevanje prvenstva. Dobra telesna priprava je lahko najpomembnejši adut v bojih za vrh drugoligaške lestvice. Mladince čaka v začetku februarja turnir doma, prvenstvo pa nadaljujejo tudi mlajši dečki A in B ter že omenjeni kadeti.

Pomlad bo torej še kako zanimiva.

Lojze Grčman

ŠAHOVSKI UTRINEK

Šahovsko dejavnost v klubu Višnja Gora - Stična lepo nadaljujemo, saj smo se vključili v II. delavsko ligo ljubljanske regije, kjer je letos kar 16 moštev in okoli 50 mojstrskih kandidatov in kandidatkinj. Med njimi je tudi Darja Kapš, naša najbolj uspešna "olimpijka", večkratna državna prvakinja in mednarodna mojstrica.

V prvem dvoboju smo 9.1.2003 v Ivančni Gorici zmagali kar s 4:0. Ob nedeljah igramo od 9. do 13. ure. Trenutni vrstni red pa je presenetljiv: D. Lesjak, M. Škafar, J. Kresal in M. Kek s po 3 točkami.

Smo brez svojega prostora; tega nam odstopijo v piceriji Podobnik v Ivančni Gorici. V dvanajstih letih je to že šesto gostišče, kjer igramo. Smo pravi brezdomci, delamo pa kar "zelo dobro"!

Janez Dremelj
Višnja Gora

ZAČETNA
VADBA JOGE

Sistematizirana vadba joge, po sistemu Joga v vsakdanjem življenju, svetovno znanega učitelja Paramansa Swamija Maheswaranade. Vaba joge vključuje telesne in dihalne vaje ter vaje spoščenja, koncentracije in meditacije; prinaša ugodno počutje, zdravje in notranjo umirjenost. Vadba se bo začela v sredo, 12. februarja 2003, ob 19. uri v Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, v učilnici št. 20.

S seboj prinesite armafleks in odejo.

Novo Novo Novo Novo Novo Novo

041 890-500 v Ivančni gorici 070 787-047

MOBI CENTER

Cesta II. grupe odredov 32, 1295 Ivančna gorica

- GSM aparati
- naročniška razmerja
- predplačniški paketi
- dodatna oprema
- servis GSM aparatov
- rezervni deli
- dodatna oprema **Koracell®**

Mi Trade d.o.o., Ambrus 36, 1303 Zagradec. www.mitrade.si, mitrade@siol.com tel.: 01 786-98-18
Poslovalnica Mobi Center Ivančna gorica, odprta od 9.00 do 17.00 ure in ob sobotah od 9.00 - 14.00 ure

Gospodinjska stran

Decembrski dnevi so bili bolj kot ne pomladno obarvani, zato smo božično-novoletne praznike dočakali kar brez snega. Marsikje so nas že pozdravljali prvi znanilci pomladi, čeprav smo sredi koledarske zime. Vendar je prava zima nastopila takoj v januarju, da nas ne bi pustila razočarane in brez zimske idile. Otroci so bili snega veseli, ostali pa smo godrnjali zaradi zastojev v prometu in odmetavanja snega z lopatami. Vendar je to del zime, in če tega ne bi imeli, bi nam gotovo nekaj manjkalo. Prvi mesec v letu je vedno bolj miren in nekako v zatišju, saj se decembrsko rajejanje zaključuje, in naši želodčki, prepolni raznih prazničnih dobrot, so željni nemastne hrane. Zato je prav, da posežemo po kakšnih juhah ali drugih vrstah lažje pripravljene hrane.

JUHE

Na Slovenskem poznamo več kot 100 različnih juh, največ jih je doma v Prekmurju in Prlekiji.

Juhe lahko razdelimo na tri glavne skupine: prežgane, mlečne in mesne. Vse pa lahko delimo še na kisle in sladke.

Prežganko pozna skoraj vsa Slovenija, vendar jo v vsaki pokrajini pripravljajo drugače. Večkrat je juha tudi glavna jed, npr. obara. Po vsej Sloveniji se je tudi udomačila štajerska kislja juha iz svinjskih parkljev, delov svinjske glave ali tudi iz drobovine, na koncu pa ji dodajo še kislno smetano. Na Pohorju na primer poznajo kislno juho iz fižola in krompirja. Gorenjci so znani po ocvirkovi, zeliščni in mlečni juhi. Kuhajo pa tudi repno juho s koštrunovim mesom. Na Primorskem kuhajo ječmenovo, skutino, vampovo in pršutovo juho ter joto.

Na Dolenjskem so značilne fižolova, krompirjeva in kruhova juha ter poljša, žabja in kurja obara s cvičkom.

So pa tudi kraji na Cerkljanskem, kjer je bila juha prava redkost. Nadomestila sta jo kislno mleko in močnik.

Značilna dolenjska fižolova juha

Potrebujemo: 25 dag suhega fižola, 10 dag prekajene slanine, 2 korenčka, 1 krompir, pol čebule, 2 stroka česna, peteršilj, vejico majarona, vejico mete, lovorov list, 2 žlici kisa ali 1 dl cvička, sol, poper

Opran fižol namočimo čez noč ter ga naslednji dan skuhamo v isti vodi skupaj z lovorovim listom in na kocke narezanim korenjem. Napol kuhanemu dodamo še krompir, narezan na koščke, vse dišavnice in sol. Posebej na narezani slanini popražimo sesekljano čebulo, dodamo sesekljan česen in vse stresemo v fižolovo juho. Pustimo, da še enkrat prevre, jo začimimo in okusamo.

Antibiotiki iz narave

Prišel je čas, ko marsikdo izmed nas oboli za kakšnim lažjim prehladom ali celo obleži z vročino. Ko pride do okužbe, je na voljo tudi vrsta zdravilnih zelišč, ki učinkovito zavirajo vnetja in uničujejo bakterije, pri tem pa nimajo nobenih stranskih učinkov. V lekarni "mati narava", kot ji reče stric mojega očeta, se lahko najde zelo veliko zdravilnih rož, ki težave ublažijo in olajšajo ali pa jih celo odpravijo. Seveda je najbolje, da človek sploh ne zboli in da najde pravo telesno in duševno ravnovesje, da telo samo premaga mikrobe, ki povzročajo bolezen. Zelo pomembna je zdrava prehrana: veliko sadja in zelenjave, vitaminov in rudninskih snovi, treba pa je imeti tudi pozitiven odnos do življenja in si privoščiti veliko gibanja.

Nekatera med zelišči delujejo protibakterijsko, druga pa samo spodbujajo obrambni sistem, da učinkovitejše opravi svoje delo.

Veliko zelišč lahko naberejo sami, saj je nabiranje nadvse prijetno opravilo, lahko pa jih kupimo tudi v lekarni ali specializiranih prodajalnah, kjer preverjajo njihovo vsebnost. Pomembno je tudi, da uporabljamo naravna in čista eterična olja brez primesi.

Iz zelišč pa najpogosteje pripravljamo čaje, saj skoraj nimajo stranskih učinkov in so zelo primerni za laike.

Poparek je najbolj znan način uporabe zdravilnih zelišč, ki jih v stekleni ali porcelanasti posodi prelujemo z vrelo vodo. Pustimo stati 10 minut.

Prevretek pripravimo iz trdih in olesenelih delov rastlin, saj samo tako lahko iz njih izločimo topne učinkovine, med njimi tudi čreslovine. Zelišča damo v hladno vodo in segrevamo do vretja.

Preliv : predpisano količino zelišč damo v hladno vodo in namakamo 6-12 ur, nato precedimo. Tako dobljeni izvleček lahko na hitro segrejemo in uničimo večino klic, nastalih med dolgim namakanjem.

- Cvetovi arnike delujejo razkužilno, preprečujejo vnetja, lajšajo bolečine. Uporabljamo jih pri poškodbah in ranah, vnetju sluznic, turih in vnetju venskih žil.
- Vrščiki bora delujejo razkužilno, pospešujejo izkašljevanje, izboljšujejo prekrvlenost.
- Brinove jagode delujejo razkužilno, sproščajo krče, pospešujejo izločanje seča, spodbujajo presnovo. Uporabljamo jih pri prebavnih motnjah, za spodbujanje izločanja urina in za splošno krepitev, za povečanje odpornosti.
- Cimetova skorja deluje protibakterijsko in protivirusno, je splošno poživljajoča, predvsem spodbuja prebavo.
- Čebula deluje razkužilno, znižuje krvni tlak, spodbuja prebavo in izločanje seča, pospešuje izločanje sluzi, zavira strjevanje krvi. Uporabljamo jo tudi pri nahodu in bronhitisu.
- Česen deluje protibakterijsko, protiglivno, pospešuje izločanje sluzi, preprečuje napenjanje, znižuje maščobe v krvi, podaljšuje strjevanje krvi, povečuje prekrvitev, krepi srce in ožilje, povečuje sposobnost koncentracije, zavira procese staranja... Česen je naravni antibiotik in že delavci egiptovskih faraonov so med gradnjo piramid dobivali vsak dan po en strok česna, čebulo in redkev, ki naj bi jih okrepili in po potrebi poskrbeli tudi za razkužilo. Česen, ki ga uživamo surovega ali v obliki soka, zelo pomaga pri preprečevanju epidemij gripe. Znižuje tudi previsok holesterol.

Vir: Antibiotiki iz narave, Wolfgang Mohring

MED

Med je najstarejše sladilo, ki so ga stoletja pridobivali v divjini. Danes prihaja z vseh koncev sveta. Vsaka vrsta medu ima svoj značilni okus, razlikuje pa se tudi po uporabi. Poleg tradicionalnih medenih piškotov in kolačev poskusite pripraviti tudi druge zanimive jedi, v katerih boste uporabili med kot zdrav in aromatičen dodatek.

Med nastane iz nektarja, ki ga čebele nabirajo na cvetovih. Nektar je sladka tekočina, ki jo cvetoče rastline ustvarijo zato, da bi privabile žuželke, ki jih oprašujejo. Vsebuje veliko manj vode kot nektar. Približno 80 % medu sestavljajo sladkorji - fruktoza in glukoza. Preostalo pa saharoza, maltoza, rudninske soli, rastlinske kisline in številne druge snovi - vseh skupaj je kar 181.

Aroma in okus medu sta odvisna od cvetic, od tega pa je odvisna tudi barva, ki je lahko bela ali zelo temna. Konsistenca - trdnost je odvisna od tega, kdaj in kako čebelar spravi med iz satovja.

Akacijev med iz jugovzhodne Evrope je prozoren, slaček in dišeč.

Med detelje, ki je ena najbolj razširjenih in medonosnih rastlin v mnogih deželah, je zelenkasto bel, nežne arome in okusa.

Med pomarančevcev, ki prihaja iz Španije in Izraela, je smetanasto bel, s čistim, blagim okusom, prav tako kot *provansalski sivkin med*.

Rožmarinov med, ki ga pridobivajo v Sredozemlju, je zelo aromatičen, zrnat, svetlo jantarne barve, znani *grški timijanov med* pa slovi po intenzivni aromi, polnem okusu in zlato jantarni barvi.

Čeprav ima čebelarstvo častljivo dolgo zgodovino, je pridobivanje medu šele po letu 1800 postalo resna gospodarska dejavnost, ki so jo izpopolnili s številnimi tehnološkimi izboljšavami.

Stari Egipčani so mislili, da med nastaja iz solz boga Reja. V dobi Grkov je Aristotel napisal: "Med pada iz zraka, ko vzhajajo zvezde."

Včasih so čebelarji odstranili iz panja vse satje, ga stisnili, segreli in uporabili - čebele so zaradi tega ostale brez zaloge hrane in poginile. Danes čebelarji lepo skrbijo za čebele in ne odstranijo vsega medu.

Slovenija je dežela zelo kakovostnih gozdnih vrst medu, kot sta na primer smrekov in hojev. Precej je tudi cvetličnega, akacijevga, lipovega in kostanjevega. V Sloveniji ga pridelamo približno 1500 do 2000 ton letno.

Med v peki

Med je bil v Evropi najpomembnejše sladilo, dokler niso Turki s širjenjem islama v 9. st. prinesli sladkornega trsa. Sladkor pa je ostal drago živilo vse do 17. st., ko so začeli trs na veliko gojiti v Ameriki. Čeprav je sladkor danes poceni, pa ostaja med bistvena sestavina mnogih sladici.

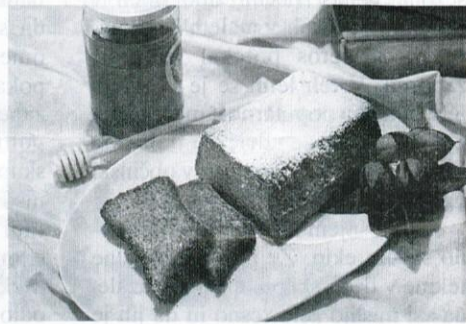
Pecivo, oslajeno z medom, ostaja dlje sveže in se suši počasneje kot oslajeno s sladkorjem. Kadar v receptu nadomestimo sladkor z medom, si zapomnimo, da je med precej slajši, zato vedno vzamemo samo polovico količine. Ker pa med vsebuje tudi 20 odstotkov vode, dodamo ustrezno manj tekočine.

Slaščice so različne: medeni kolači, leckerli, medenjaki, palačinke z medom, medeni sladoledi, hruške v medu... Med dodajamo tudi omakam, marmeladam, napitkom...

Medeni kolač

Potrebujemo: 5 jajc, 20 dag sladkorja, 9 dag medu, 9 dag olja, 25 dag moka, 1 pecilni prašek, malo cimeta, limonino lupino

Rumenjake in polovico sladkorja zmešamo, dodamo med, olje in začimbe, dodamo masi še trd sneg iz beljakov in drugo polovico sladkorja. Na koncu primešamo moko, presejano s pecilnim praškom. Pečemo približno 45 minut na 180 stopinj C.

Lesena "paličica" poleg medenega kolača je zelo enostaven pripomoček za lizanje medu. Oblikovana je tako, da se med zaradi zares v lesu ne cedi in ga lahko ližemo kot sladoledno lučko.

Pomarančni kompot z medom

6 velikih pomaranč, 175 g sladkorja, 175 g medu, 5 žlic vode, 5 žlic sherryja, 1 cimetova paličica

Pomaranče olupimo in jim odstranimo vso belo kožico ter jih razdelimo na krljce. Vse ostale sestavine damo v kozico in počasi zavremo. Vrejo naj 5 minut, dokler ne nastane gost sirup. Vanj vložimo pomarančne krljce, kuhamo še 2 do 3 minute in prelujemo kompot v servirno posodo. Odstranimo cimet ter ponudimo močno ohlajeno.

Riževi zvitki

- izviren recept ene izmed naših gospodinj

Zamesimo testo (iz 30 dag moka, 2 jajc in ene žličke olja), ki naj bo malo mehkejša kot za rezance. Počivati pustimo pol ure, nato pa ga razvaljamo karseda tanko. Naredimo nadev iz 10 dag popraženega riža, ki mu na pol ohlajenemu primešamo 3 dag masla, 1 jajce, nekaj drobtin in peteršilj. Nadev polagamo na razvaljano testo, čezenj preganemo testo in okrog nadeva stisnemo ter s koleščkom obrežemo. Zvitke nato kuhamo 7 do 10 minut v vreli vodi. Zraven lahko ponudimo zrezke v omaki ali zabeljeno zelenjavo.

Nasveti naših gospodinj

- ✘ Jajca med kuhanjem ne počijo, če dodate vodi sol ali kis.
- ✘ Vodo, v kateri ste kuhali krompir v kosih, lahko uporabite za mesne ali ribje omake.
- ✘ Slana voda odvzame krompirju med kuhanjem kalij, zato kuhajte krompir v neslani vodi.
- ✘ Ste vedeli, da je kratica za pravilno pripravo solate SOK - najprej sol, olje, šele nato kis. Sol na začetku namreč osoli celo solato, ker se raztopi v vodi, ki je na oprani solati. Tako je ta enakomerno osoljena. Potem dodamo olje, s čimer zaščitimo solato in naredimo nekakšen "filter", da zaradi kasnejšega dodajanja kisa solata ne oksidira.
- ✘ Hren v kis: 10 dag nastrganega hrena, 3,5 dl začinenega kisa za vlaganje, 8 dag sladkorja, žlička soli.
- Kis, sladkor in sol pustimo zavreti ter kuhamo tako dolgo, da se sladkor in sol stopita. Nato dodamo nastrgan hren, ki ga kuhamo še približno eno minuto. Nadevamo v male kozarce in zapremo.

Za gospodinjsko stran tekst in foto Nataša ERJAVEC

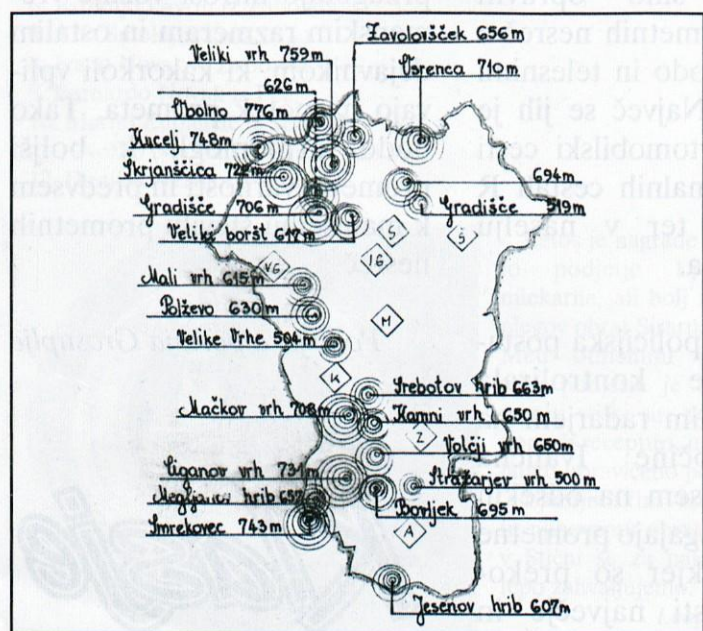
LETUVISČE PRI OPATLI	ALUMINIJ	HRVŠKA NAFTNA DRUŽBA	KOPER	JAPONSKA SMUČARSKA (KAZUKO)	PROJEKCIJA PREDMETA NA NAVPIČ RAVNINO
LETUVISČE NA SLOV. OBALI	SKUPINA ŽUŽELK V ZRAKU	STROČNICE	VELETOK NA DALJN. VZHODU		
USMERJENOST K CILJU, CILJNOST					
KRAJ MED NOVIGRADOM IN POREČEM	NEKO. SPAN. SMUČAR (FRANCISCO) VULKANSKI IZMEČEK		SLOV. VETERINAR IZ 19. STOL. (JANEZ KRSTNIK)	RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ	KOTANJA S STOJEČO VODO ŠEMA, MASKARA
NAREČNI IZRAZ ZA HLAD				ITAL. SMUČARSKA (KAREN)	BOLOGNA
KOST PODLAHTNICA	JAPONSKI CESAR				
OBDELAN KOS POLJA	ANTIČNO PIHALO				OBLIKA MORSKEGA ZALIVA MUSLIMAN. BOG
HEROJINJA					
ALEŠ CEH	FARNI DUHOVNIK	KOSOVELOVA PESNIŠKA ZBIRKA			PAKISTAN VRH V ŠKOFJELOŠKEM HRIBOVJU
PRIBOR Z REZILOM	NASPROTJE SINA	LJUBKA ZADNICA	EVROPSKA REKA ŠVICAR. MATEMAT. (LEONHARD)	IT. MESTO JUŽNO OD TORINA SIBIRSKI VELETOK	
REDKA, MEHKA BOMBAŽNA TKANINA	AM. FILM. ZVEZNIK (BRAD) AVSTRALSKI NOJ		NEKO. TV VODITELJICA (JANA) SKUPINA ZIVALI	ORGANSKA SNOV REKA IN DEPARTMA V FRANCJI	2. GRŠKA CRKA STADION V BUDIMPEŠTI
SVETOVALEC MLADIH			AMER. UTEŽNA MERA		TON MED G IN A
PRESTAVITEV OVIRE, DA NI VEČ V NAPOTO			STAREJŠI HRV. PEVEC (DUŠKO) PEVSKI ZLOG		LUTEČU
PRISTANIŠČE ZA LADJE					

MALA ŠOLA OBČINSKEGA ZEMLJEPISA

(12. učna ura)

Danes vam predstavljamo še zadnja dva vršca, ki se ponosno dvigata iznad naših dolin in ravnin. To sta 694 metrov visoki _____ in 626 metrov visoki _____. Poiščite ju na zemljevidu in vpišite njuni imeni v zemljevidno skico. Prihodnjič bomo imeli še zadnjo šolsko uro o naših gorah, potem pa bo prišlo na vrsto kaj drugega iz naše posesti.

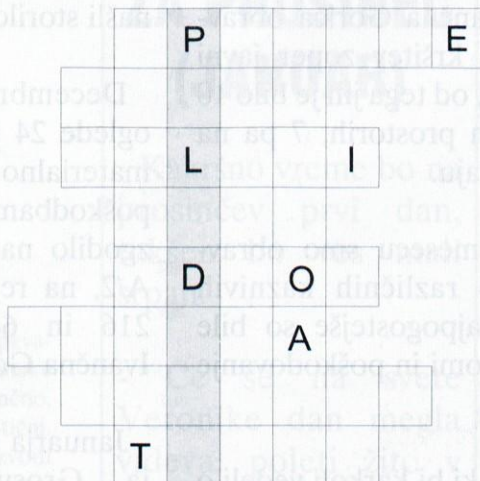
Lep pozdrav vsem "malošolcem"

LAHKA KRIŽANKA S POPUSTOM

(SEZONSKA RAZPRODAJA)

Vsi vemo, česa se vozniki pozimi najbolj bojimo. Rešena križanka nam bo to v poudarjenem navpičnem stolpcu dodatno potrdila.

VODORAVNO

Vodoravno:
1. sredi dneva,
2. spone,
3. vodni pojavi,
4. večja časovna enota,
5. odliv,

6. dvokolo,
7. précej

KVIZ

1. Kaj je lob?
a. oblast hrib
b. fižolu sorodna rastlina
c. drsalni lik

2. Koliko kril ima komarjeva mladica (ličinka)?
a. dva para
b. en par
c. nobenega

3. Apnenka je:
a. peč, v kateri žgo apno
b. jama, v kateri hranimo gašeno apno
c. dolina z apnenčevimi skalami.

4. Kateri venec je Prešernov?
a. sonetni
b. rožni
c. lovorov

5. Katera župnija iz naše občine je najstarejša?
a. zagraška
b. višnjegorska
c. šentviška

6. Kolesu, ki je ponavadi odveč, dodaj pripadajoče število!

7. Katera snov je še najbolj sorodna oglju?
a. diamant
b. kremen
c. dolomit

Odgovori na vprašanja iz prejšnje številke:
1. b, 2. c, 3. štiri, 4. c, 5. b, 6. a, 7. a

UGANKE ŠALJIVKE

1. Kdo je vrh glave zadolžen?
2. Kdaj je človek najrajši sam?
3. Česa za noben denar ne moreš kupiti?
4. Kdaj tudi prašiči skrbijo za čistočo?
5. Katero vodo najdražje plačujemo?

Odgovori:

1. - kdor si je pokrivalo s posojilom kupil, 2. - kadar deduje, 3. - zgubljenega časa, 4. - kadar iz njihovih ščetin krtače naredijo, 5. - tisto, ki je v vinu

SMEŠNICA

Mami je morala za dva dni zdoma in oči je prevzel vsa gospodinjstva opravila. Tudi sinka je lepo skopal v kopalnici in se nazadnje pred njim pohvalil: "Vidiš, da tudi oči vse to zna!" "Res je," odvrne sinko, "samo mami mi med kopanjem vedno sezuje čevlje!"

KAJ SO OGLAŠALI PRED STO LETI

Tudi jaz bi rad kaj prodal in zaslužil, a kaj ko po plešah ni nobenega povpraševanja.

Kupujem

ženske lase, zmešane in rezane □ po najvišjih cenah ter v vsaki množini in proti takojšnjemu plačilu. □

Aleksander Gjud
Ljubljana
Kongresni trg št. 3.

Opozoriam nabiralce las na mojo domačo tvrdko ustanovljeno leta 1899.

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica in prababica

JULIJANA PERPAR

iz Boge vasi 5
Šentvid pri Stični

Mama je zaradi dolgotrajne dolezni potrebovala posebno skrb in nego, zato se najprej zahvaljujemo patronažni sestri Joži za pomoč pri negi, predvsem v zadnjem mesecu njenega življenja, in župnikom, gospodom Koželju, Pečniku in Petku za dolgoletne obiske ob prvih petkih in večjih praznikih.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo prišli pokropiti, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter jo pospremili do njenega groba. Hvala Mežnarjevim iz Doba za zvonjenje, gospodu župniku Janezu Petku za sočutne besede in lepo opravljen obred ter pevcem za zapete pesmi.

Vsi njeni

Odšla si tja, kjer ni solza,
kjer ni trpljenja ne gorja;
ostala tvoja je dobrina,
a v naših srcih bolečina.

ZAHVALA

Po dopolnjenem 78. letu nas je po daljši bolezni zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica in teta

MILKA STEKLAČIČ

iz Starega trga pri Višnji Gori

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili k večnemu počitku.

Iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen obred, cerkvenim pevcem in bratrancu Stanetu za poslovilne besede.

Zahvaljujemo se dr. Čampovi in zdravstvenemu osebju iz ZD Ivančna Gorica. Posebej hvala negovalki Vidi ter negovalki Olgi iz Doma starejših občanov Grosuplje.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Njeni najdražji

ŽIVLJENJE SE VČASIH DRŽI
VESELO NA SMEH,
A VČASIH LE STEŽKA TAJI
SOLZE V OČEH.
(N. Grafenauer)

ZAHVALA

OB IZGUBI DRAGE TETE

AMALIJE RUS

iz Šentvida pri Stični

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njenemu spominu, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala pevcem in gospodu Koželju za lepe besede slovesa in opravljen cerkveni obred.

Prisrčna zahvala njenim prijateljicam Ljubi, Ani, Meti in Milki za lepe trenutke, ki jih je delila z njimi.

Nečaka Dušan in Joži

Ne jokamo,
ker nam je bil odtrgan;
veselimo se,
ker nam je bil dan.
(Sv. Avgustin)

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil in odšel v večnost naš dragi mož, sin, ati, stari ata, brat, stric, nečak, bratranec, tast in svak

JOŽE ANTONČIČ ml.

po domače Hribski Jože
iz Doba pri Šentvidu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter zanj darovali v dober namen in svete maše.

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem. Prisrčna hvala župniku gospodu Janezu Petku ter gospodoma Jožetu Koželju in Vladimirju Pečniku za lepo opravljen pogrebni obred, članom PGD Dob za spremstvo na poti v njegov zadnji dom, Jožetu Glaviču in Silvu Škrabcu za poslovilne besede ob grobu, Andrejevim sošolcem iz osnovne šole in njihovi razredničarki gospe Vozlovi ter pevcem vokalne skupine Slavčki. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v njegov prerani grob.

Vsi, ki ga neizmerno pogrešamo

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata in starega ata

JANEZA GRDENA

iz Višnje Gore

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani. Hvala tudi vsem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za cerkev, svete maše in ostalo pomoč.

Zahvaljujemo se g. župniku Andreju Šinku in bratu Milanu Grdenu za lepo opravljen pogrebni obred in besede tolažbe, društvu upokojencev Višnja Gora, pevkemu zboru Samorastniki za lepo petje ter g. Pavlu Grozniku za ganljive poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste ga cenili v njegovem delu in življenju ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le globoka bolečina je ostala.

ZAHVALA

Dva dneva pred 75. rojstnim dnom nas je zapustil naš dragi mož, ati, stari ata in tast

FRANC KOSTEN

iz Metnaja 30
po domače Anzelnov France

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za cerkev. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo PGD Metnaj in Stična za lepo opravljen obred, gospodu za poslovilne besede, pevcem za občuteno zapete pesmi in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Vsem, ki so se 18.1.2003 prišli posloviti od moje pokojne drage mame

Ide Milojevič

rojene Menzin 8.8.1920

se lepo zahvaljujem. Prisrčna hvala gospodu župniku Jožetu Kastelcu za lepo opravljen obred, posebej pa še gospe Anici Kralj in Bregarjevim iz Ivančne Gorice, ki so mi v tem hudem času stali ob strani. Zahvaljujem se stiškim pevcem, trobentaču za odigrano žalostinko ter vsem prijateljem in znancem.

Sin Roman Milojevič
iz Ivančne Gorice

POLICIJSKA KRONIKA

Policijska postaja Grosuplje je decembra 2003 na območju občine Ivančna Gorica obravnavala 17 kršitev zoper javni red in mir, od tega jih je bilo 10 v zasebnih prostorih, 7 pa na javnem kraju.

V tem mesecu smo obravnavali 14 različnih kaznivih dejanj. Najpogostejše so bile tatvine, vlomi in poškodovanje tuje stvari.

Občani, ki bi karkoli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči, ali če bi opazili storilce na delu oz. begu, naj to nemudoma sporočijo na policijsko postajo Grosuplje ali na telefon 113.

Vsaka informacija, ki bi kakorkoli pripomogla k temu, da bi našli storilca, je dobrodošla.

Decembra smo opravili ogled 24 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Največ se jih je zgodilo na avtomobilski cesti A/2, na regionalnih cestah R 216 in 646 ter v naselju Ivančna Gorica.

Januarja bo policijska postaja Grosuplje kontrolirala hitrost z lastnim radarjem na območju občine Ivančna Gorica, predvsem na odsekih cest, kjer se dogajajo prometne nesreče oz. kjer so prekočitve hitrosti največje in

najbolj pogoste.

Vozniki naj vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi ter prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram in ostalim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

Policijska postaja Grosuplje

Siva stran

1910 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904
1909 — 1908 — 1907 — 1906 — 1905

*Ljudje v začetku
preteklega stoletja*

Marija Miše s Kamnega Vrha

Šestega decembra devetnajststodvanajstega leta je po Malem Korinju hodil sveti Miklavž in pri Katretovih odložil poleg običajnih darov še posebno darilo - drobno deklico. Nekaj tednov pozneje so to Miklavževo darilo krstili v cerkvi na Krki in mu dali lepo ime Marija. To je naša današnja slavljenka Marija Miše, tedaj še s priimkom Hočevnar. V Katretovi bajti se je skupaj z Marijo, bila je med mlajšimi, nabralo osem otrok - preveč za nekaj krp zemlje, ki jo je imela družina v posesti. Zato so šli oče v Ameriko in tam zaslužili nekaj denarjev.

Po vrnitvi so vse skupaj prodali in kupili drugo bajto v Ambrusu, vendar tudi tam ni bilo dosti rodne

zemlje. Oče, ki so bili čevljarški rokodelci, so po hišah čevljarili, mati Marija so hodili na dnino, otroci - večinoma so bili fantje - pa so drug za drugim odhajali služiti, brž ko so se postavili na noge. Tudi Micka, tako so jo klicali, je že v rani mladosti morala zdoma za pestrno, pastirico in deklo. Služila je pri več gospodarjih na Žvirčah, v okolici Poloma in v Kočevju. V tem predelu je bilo pred vojno veliko kočevskih Nemcev, zato ni nič čudnega, če se je Micka zblížala s fantom nemškega rodu. To je bil Ferdinand Miche, poslovenjen in po domače Nande Miše. Ker je bil tudi Ferdinand hlapec, sta se z Micko vzela "na prazno", to se pravi brez lastnega bivališča in drugega imetja. Mlada družina se je več let potikala po različnih najetih "kvartirih" v tujih bajtah in se otepala z revščino. Ta se je še povečala z vsakim novim rojstvom. Marija in Ferdinand sta namreč kar šestkrat iskala krstne botre svojim otrokom.

Najhujše pa je šele prišlo. Ob koncu druge svetovne vojske se je Ferdinand znašel na premagani strani in zmagovalci so ga neusmiljeno pokončali, kot še toliko drugih mož in fantov. Tedaj se je Mariji zdelo, da je vsega konec. Če ne bi z najnujnejšim priskočili na pomoč dobri ljudje, najbrž res ne bi preživeli.

Otroci so kljub vsemu odrasčali

in drug za drugim odhajali v svet za kruhom. Zadnji, ki je ostal pri mami Mariji, je bil sin Vinko. Živel sta v najeti zidnici na prisojnem pobočju Kamnega Vrha. Tam si je sin Vinko ustvaril nov rod. Z ženo Andrejo, Marijino snaho, sta kupila nekaj zemlje in si na nekdanjem vinogradniškem svetu zgradila stalen dom. Z njim so se za Marijo končale selitve, ki so jo spremljale domala celo življenje.

Vinko je sedaj že pokojni, drugi njeni otroci pa še živijo. Kadar jo ob jubilejih obiščejo, se jih skupaj s potomstvom nabere lepo število. Njeno rodovno drevo je lepo zeleno, saj je na njem šestnajst vnukov in dvajset pravnukov.

Taka je bila devetdeset let dolga življenjska pot Marije Miše s Kamnega Vrha. Bila je na gosto posuta z ostrim kamenjem in trnjem in le redko z rožami. Vendar se zaradi tega ni nikoli glasno pritoževala. Za njeno srečo je bilo dovolj, če je šlo bolje vsaj njenim otrokom. Tiha in potrpežljiva je tudi sedaj, ko kljub skrbni negi snahe Andreje in drugih domačih prihajajo starostne tegobe, s katerimi v teh letih ni skoraj nikomur prizanešeno. Bodite lepo pozdravljeni, mama Marija, in še dosti lepega doživite v krogu domačih.

Klasjev Polde

Spet na "rajži" k dopisnikom

Že vrsto let v predbožičnem času obiščem zveste sodelavce v Klasjevem narodopisnem kotičku in se jim zahvalim za pomoč pri ohranjanju spomina na minule čase. Kajpak obiščem le tiste, ki jim je bil naklonjen žreb. Ta je za letos izbral:

1. Marijo Mandelj iz Ivančne Gorice,
2. Antona Kastelica iz Doma starejših občanov Grosuplje,
3. Marijo Vencelj iz Šentvida,
4. Marijo Sadar iz Zaboršta,
5. Marijo Pajek iz Šentvida,
6. Rozalijo Lavrih iz Zaboršta,
7. Ano Smolej iz Griž,
8. Ivano Novak iz Zaboršta,
9. Bernardo Novak iz Pec,
10. Marijo Zupančič iz Šentvida,
11. Nežko Normali iz Kriške vasi in
12. Danijelo Jermol z Vira.

Letos je nagrade prispevalo podjetje Ljubljanske mlekarne, ali bolj natančno, njegov obrat Sirarna v Stični. Med odličnimi proizvodi tega podjetja je tudi znameniti stiški sir, narejen po domači recepturi, na kar smo lahko upravičeno ponosni.

Ljubljanskim mlekarnam in njihovem obratu Sirarna v Stični se za naklonjenost lepo zahvaljujemo.

Leopold Sever

STARI VREMENSKI PREGOVORI ZA PROSINEC (JANUAR)

- Kakršno vreme bo na prosinčev prvi dan, takšen bo ves mali srpan.

- Če se na svete Veronike dan megla videva, poleti žito v miru dozoreva.

- Če o svetem Pavlu sonce sije, gornik dosti mošta v sode lije.

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

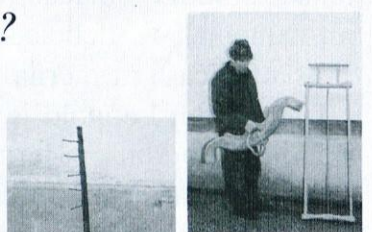
Narava počiva v globokem zimskem spanju in si nabira moči za nov razcvet spomladi. Tudi naše vode so večinoma odete v ledene oklepe in ne kažejo svojega pravega obraza, čeprav je njihova podoba tudi pozimi lepa. Zategadelj bomo našo moč do pomladi pustili pri miru, naj si tudi ona malo odpočije. Spomladi pa jo bomo spet obiskali in rekli kakšno v prid njene naravnosti.

LS

Iz zakladnice naših domov

Kaj smo prepoznavali lani?

Klasje št. 1: J A R M - pripomoček za vpreganje živine. Reševalci so poleg tega zapisali še dvojni jermiček

Klasje št. 2: KLEPALNA ROGOVILICA - pripomoček za oporo kosi pri klepanju. Rereševalci so poleg tega zapisali še klepalni opornik.

Klasje št. 3: P L U G - naprava za rahljanje (brazdanje) zemlje. Nekateri so to imenovali tudi drevo, drevina, ralo, oralo...

Klasje št. 4: B R L U Š - starinska svetilka na olje ali petrolej. Nekateri so temu pravili tudi brljivka, leščerba, svečavka ...

Klasje št. 5: C A J N A - posoda za prenašanje in shranjevanje različnih kmetijskih pridelkov. Po mnenju nekaterih bralcev tudi procka, pletenka, plevelka, locajka, korba za plevel...

Klasje št. 6: J E R M I C A - oprema pri kmečkem vozu. Nekateri ste predmet imenovali kar "trta", zanka, uvijalka...

Klasje št. 7: S L A M O R E Z N I C A (brez kolesa) - njen popomen dovolj zgovorno pove ime. Nekateri reševalci so poleg tega omenjali še "truga" in "mašina".

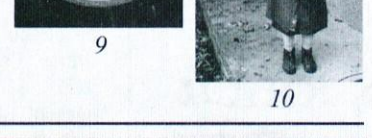
Klasje št. 8: T N A L O - podlaga za sekanje in cepljenje drv. Ponekod tnalu rečejo tudi knalo, klada, čok, kic, paj, stor, buža, krcel ...

Klasje št. 9: L A T V I C A - posoda, ki so jo večinoma rabili za kisanje mleka. Druga imena niso bila omenjena.

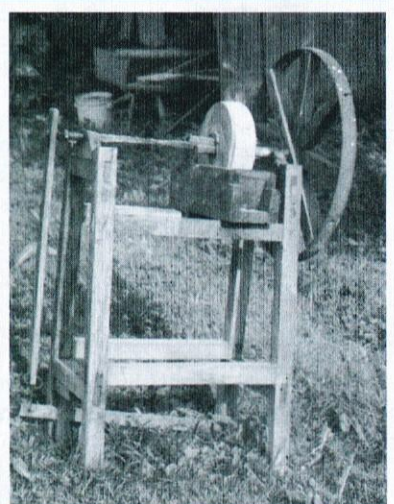
Klasje št. 10: G O L I D A - posoda za molžo mleka. Nekateri ji Praviijo tudi movzka ali kablica.

NOVA ETNOLOŠKA UGANKA

Na sliki je orodje generacij, ki so živele pred nami. Vendar so ga v mojih mladih letih še veliko uporabljali, dandanes pa ga že redko vidimo. Sporočite, kaj je to in sodelujte v našem narodopisnem kotičku. Če ste pri volji, odgovoru dodajte še kakšno zanimivo misel. Vljudno vabljeni.

Leopold

"Hodil po zemlji "SEVERNA"

sem naši ...

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

* ZA DOBRO VOLJO *

Kako je učitelj Leopold dobil nove hlače

Učitelj Leopold je bil njega dni vojak v daljni Šumadiji. Poleti mu je tam še kar dobro šlo, ko pa je v pozni jeseni zapihala mrzla košava, ga je zeblo do kosti. Tedaj so vojaki slekli tanka poletna oblačila in jih zamenjali za debelejša, zimskemu času primerna.

Tudi učitelj Leopold je v skladišče oddal poletno obleko in zastavnik Mikić mu je izročil komplet zim-

skih oblačil. Leopold se je bil samo enkrat malo ozrl proč, že mu je nekdo ukradel hlače in vse poizvedovanje za njimi je bilo zaman. Kajti pri vojaki se je že od davna prav po turško kradlo. Si vi predstavljate vojaka brez hlač, in to v zimskem času? Jaz že ne! Tudi Leopold si ga ni mogel predstavljati, zato mu je kljub pomanjkljivi obleki kar vroče postajalo.

Končno se je odločil in stopil pred zastavnika: "Druže zastavniče, meni niste dali hlača!" Zastavnik Mikić je Leopolda najprej premeril od nog do glave, potem pa bolj samemu sebi zabrundal: "Bogami, učitelji ne lažejo." In mu je dal nove hlače. Tako je tudi učitelj Leopold lahko dostojno oblečen odslužil vojaški rok.

LS

Človeška rejtija

Za božansko šajnato Rejtijo sedaj že vemo, kdo je, kje je dobila svoje ime in kakšno poslanstvo so ji pripisali naši davni predniki. Zvedeli smo tudi to, da je v našem besedišču zapustila lepo število izrazov. Celo nekaj zahodnodolenskih selišč se ponša za njenim imenom. Glasovno izhodišče vsega tega pa je preprosto poljedelsko orodje - reta ali po domače rejtja. Njo so opazovali in med delom poslušali domiselni davinci in prišli do imena in povezave z okroglo in šajnato nebesno popotnico.

Nečesa pa o rejtji in Rejtiji vendarle še nisem povedal. Ker je ta reč v življenju vedno "tazadnja", sem jo tudi jaz prihranil za konec. Navadna rejtja in božanska Rejtija sta namreč segli tudi na kočljivo področje človeškega bitja in žitja. Tu mislim na del človeškega telesa, ki ga v zgledni družbi neradi imenujemo, zelo radi pa na njem sedimo. Ta del telesa ima, naj se sliši še tako čudno, ime po božanski Rejtiji ali po navadni žitarski rejtji, kakor hočete.

Že večkrat sem poudaril, da so bili naši prazgodovinski predniki nadvse dobri opazovalci in pogosto tudi duhoviti poimenovalci vsega, kar so opazili ali začutili v svoji okolici. Tako so kaj hitro opazili, da imata nebesna Rejtija in rejtja s človeškim "zadkom" kar nekaj skupnih potez po morfološki, barvni in funkcionalni plati in do poimenovanja ni bilo več daleč. O tem z neskajljeno preproščino govorijo stare ljudske primerljivke, izreki in pripovedi. Naprimer: "Luna je velika kot kakšna rejtja", "Rit je lunasta, luna pa ritasta", "bleda luna, luna mila", "Včasih, ko še ni bilo stranišč, so ljudje kar na gnoj počepnili in tiste rejte kazali".

O mistični vlogi lunastega dela človeškega telesa govori tudi staro verovanje ljudi, da z njim lahko odženeš peklenščaka. Komur se je zazdelo, da ga zalezuje hudobni duh, je hitro spustil hlače ali dvignil krilo in hudobcu pokazal zadnjico. Če tedaj ni imel na zalogi pravih vetrov, je z usti imitiral njihovo

spuščanje in vrag jo je naglo odkuril. Verovanje v zaščitno moč človeške rejtije je iz pradednine seglo prav do začetka novega veka. O tem je bil prepričan celo tako razgledan mož, kot je bil Martin Luter, pobudnik protestantizma. Bojda je na stara leta to zaščito tudi večkrat praktično uporabil.

Beseda luna je v naše besedišče verjetno prišla v rimski dobi. Zato tudi izreki, v katerih nastopa, ne morejo biti starejši od tega časa. Hudomušno in nespoštljivo primerjanje človeške rejtije z delom ne preveč uglednega človeškega telesa gotovo ni ugajala takratnim verskim gorečnejšem, zlasti svečenikom. Ti so nemara ime preganjali in pri tem deloma tudi uspeli, saj se še danes v "boljši" družbi izogibljemo tega izraza. Sicer pa so preprosti ljudje človeško zadnjico imenovali z imenom, ki imitirata glasove, prihajajoče iz tega dela telesa. To sta pr.. in pz.. Kaže, da je drugo ime pozneje dobilo bolj konkretno opredelitev, ki je v veljavi še dandanes.

LVI. REKORD

"MLINČEK" ZA KAVO

Škoda, da naš jezik nima poleg pomanjševalnice za mlin še njegovo imensko povečevalnico, kajti kavni "mlinček" Božidarja Hrovata iz Sentvida bi si jo pošteno zaslužil. Ta "mlinač" ali "mlinol" ima namreč kar slabega pol metra v višino in nekaj kilogramov teže. Njegova kapaciteta je tolikšna, da bi zadovoljila cel bataljon kofetarjev. Božar ga je kupil v neki gostilni, potem ko je prenehal z delom

Poleg prave kave, ki je bila nekdanj silno draga reč, so v njem svoj čas mleli tudi žitno kavo. Če bi se vam kdaj slučajno pokvaril mlinček, se kar ustavite blizu svetega Roka pri lastniku in ga prosite za mletev. Je prijazen in ustrežljiv človek, zato vam pomoči gotovo ne bo odrekel. Božidar je že imetnik klasjevega rekorda. Sedaj pa mu prisojamo še enega. Iskrene čestitke.

L.S.

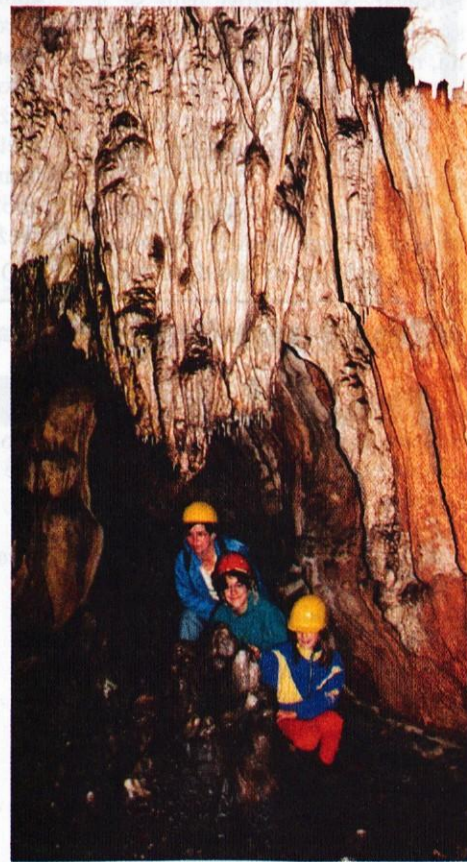
ČUDOVITI SVET PODZEMLJA

V kraškem podzemlju naše Suhe krajine sem bil že večkrat. Tja me je vsakič prijazno spremljal in mi kazal pot Jože Blatnik, Zemljakov iz Višenj pri Ambrusu. Jože je lovec, zato dobro pozna obsežne suhokranjske gozdove in njihove številne skrivnosti.

V rebri nad Višnjami je več jam in brezen. Nekatere votline so dostopne brez posebnih pripomočkov, druge pa le z jamarsko opremo.

Tudi ob zadnjem obisku, ko je zunaj že bril mrzel poznojesenski veter, je v podzemlju vladal brezmejni mir. Le enakomerni udarci vodnih kapljic so prekinjali spokojno tišino. Vodne kapljice prinašajo raztopljen apnenec, ki se odlaga in v tisočletjih naredi čudovite jamske tvorbe. Zaradi teh se stene v soju umetne svetlobe svetijo v pestrih pastelnih barvah. Nekateri pravijo, da je tako lepo le še na onem svetu.

LS

Dvomim, če je dandanes takole odganjanje hudobnega duha še učinkovito. Zlasti če so rejtije pokrite in če vetrovi niso pristi.

Adamičeva 15

PODLISTEK

V
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER